

Карл Май
То-кай-хун

1. ДВАМАТА СНЪФЪЛСИ

Повечето от моите читатели познават Винету, вожда на апачите, най-благородния индианец, най-добрия и най-верен приятел когото съм имал. Навярно те знаят и как той умря. По време на схватката със сиу-огелаласите в дълбокия кратер на планината Ханкок един куршум прониза гърдите му и малко след това Винету издъхна в ръцете ми. Пренесохме трупа му в планините Гро Вантър и го погребяхме в долината на река Метсър. За мен остана тъжното задължение да поема на юг и да известя на апачите, че техният върховен и най-прочут предводител не е вече жив.

Това бе пътуване за което и до ден днешен никак не обичам да си спомням. Смъртта на Винету ме нарани толкова дълбоко и така разстрои живота ми, че страшно много се промених. Иначе винаги толкова весел и изпълнен с вяра и упование в самия себе си, аз престанах да се усмихвам и обичайната ми жизненост съвсем ме напусна. Исках да бъде сам и отбягвах хората. Ако по време на продължителното и самотно пътуване ми се наложеше да се отбия в някой форт или селище, винаги гледах да си тръгна оттам колкото бе възможно по-скоро.

Вярно, че и хората с които се срещах се държаха с мен така, че ни най-малко не ме предразполагаха да остана при тях по-дълго. Те толкова малко ми обръщаха внимание, сякаш изобщо не съществувах, а когато си тръгнах едва ли някой се сбогуваше с мен. Причината за подобно поведение се криеше в моя външен вид.

Двамата с Винету бяхме яздили до планината Ханкок, за да освободим от плен на сиу-огелаласите група заселници, които познавахме. Усилията ни се увенчаха с успех, скъпо заплатен с живота на Винету. След като го погребяхме една част от заселниците решиха да останат в долината на Метсър и да основат ново селище. Залових се да им помагам и ето защо поех на път за апачите малко по-късно.

С течение на времето кожените ми дрехи така се бяха изпокъсали, че се видях принуден да ги заменя с други. Но тъй като в Дивия запад не се намират магазини за облекло аз се зарадвах, когато един от заселниците ми предложи саморъчно направените си дрехи каквито обикновено носят американските пионери – от синьо ленено платно. Ленът е собственооръчно саден, изпreden и изтъкан, а платът – собственооръчно

разкроен и после ушит. Но подобно облекло няма и следа от кройка и фасон. Панталонът прилича на два съшити един за друг кюнци, жилетката е като малък чувал без ръкави, а пък палтото представлява голям дълъг чувал с ръкави. И понеже моят „костюм“ явно е бил предназначен за по-друга фигура, лесно можете да си представите, че не бях с кой знае колко спретнат и изискван външен вид. Приличах на всичко друго само не и на уестман, а като прибавим към това моята мълчаливост и необщителност, става ясно защо никъде не срещнах онова внимание с което обикновено хората посрещаха Олд Шетърхенд.

След две седмици се добрах до Норт Форк на Канейдиън Ривър. Яздех през обширна равна прерия, където тук-там като отделни островчета се виждаха групи от дървета и храсталаци. Това обстоятелство ме караше да бъда предпазлив, защото видимостта беше ограничена и човек винаги трябваше да очаква някоя внезапна среща, а тя лесно можеше да го изправи срещу неприятели. Носеха се слухове, че сред команчите са избухнали опасни размирици, а техните земи се простираха и до местностите през които минавах.

По обед стигнах до един поток, чиято студена бистра вода приканваше към почивка. Избрах си място откъдето надалеч пред мен се откриваше свободен изглед и можех да забележа всеки който се приближаваше отнякъде. Там слязох от седлото, пузнах коня свободно да пасе, напих се с вода до насита, а после легнах под сянката на едно дърво.

Беше изминал може би около четвърт час, когато забелязах двама конници. Тъй като бяха бели, продължих спокойно да лежа. Приближаваха се от посоката откъдето бях дошъл и аз, понеже следвах оставената от мен диря, на която както видях, отделяха голямо внимание. Те яздеха на мулета и бяха облечени напълно еднакво. Когато наближиха забелязах, че приликата им бе не само в дрехите, а и в телосложението и чертите на лицето. Който ги видеше несъмнено веднага щеше да ги вземе за братя, може би дори за близнаци. И двамата имаха високи и толкова кльощава фигури, че човек най-напред би предположил, че продължително са гладували. Но че това не беше истина доказваше както здравият цвят и вид на лицата им, така и стабилната стойка на седлата. Приликата им бе толкова голяма, че кажи-речи единственото което, ги различаваше беше голям белег от нож върху лявата буза на единия от тях.

Не бяха надарени с кой знае каква мъжка красота, понеже за съжаление най-издадената част от лицата им бе оформена по необикновен начин. Да, имаха носове и то какви! С пълна сигурност можеше да се твърди и да се спечели всякакъв бас, че дори в целите Съединени

шати е изключено да се намерят други такива носове. Човек не може да си представи големината, формата и цвета на тези носове без да ги е виждал, а описанието им е нещо невъзможно. Въпреки необикновените си обонятелни органи двамата мъже не заслужаваха да се нарекат грозни. Напротив, характерните им изразителни лица, гладко избръснати по американски, излъчваха подкупващо доброжелателство. В ъглите на устата им непрекъснато потрепваше лека, весела безгрижна усмивка, а светлите им бдителни очи гледаха толкова дружелюбно, че дори и най-злонамерените хора не биха намерили каквато и да било причина за недоверие. Облеклото им се състоеше от удобни тъмносиви вълнени ризи и също такива панталони. На краката си носеха здрави високи обувки, а на главите широкополи шапки от боброва кожа. По плещите им се спускаха широки одеяла, използвани и като завивки, и като мушамы при дъжд. В кожените им колани бяха затъкнати ножове, там висяха и револвери в кобури. Освен това двамата бяха въоръжени и с карабини, тъй наречените райфъл, които биеха доста надалеч.

Никога не бях виждал тези мъже, но бях чувал да говорят за тях, така че знаех с кого си имам работа, защото бе невъзможно да се лъжа. Те бяха неразделни. Никой не ги беше срещал по-отделно. Истинските им имена бяха неизвестни. Заради носовете им ги наричаха единствено двамата Снъфълси¹.

Джим Снъфъл бе онзи с белега. Другият се казваше Тим Снъфъл. Както става ясно дори и собствените им имена си приличаха.

Ако в последно време бях изпаднал в такова настроение, че не можех да търпя хора около себе си, вече няхах нищо против да се срещна и запозная с тези мъже. Те бяха безкрайно честни и токова привлекателни личности, че си заслужаваха някой и друг ден да яздим заедно в случай, че пътят им съвпаднаше с моя.

Те не забелязаха нито коня ми, защото се намираше зад храстите, нито пък мен, понеже тревата край потока където лежах бе толкова висока, че напълно ме скриваше. Без да откъсват очи от следите ми двамата се приближаваха все повече и повече, докато най-сетне стигнаха на около двайсетина крачки от мен. Тогава нямаше как вече да не видят, че дирята по която язدهа внезапно свършваше. Учудени спряха мулетата си, а Джим слисано възкликна:

– Zounds! Ето ти на дирята свърши! Нима не го забелязваш, добри ми Тим!

1. Снъфъл (англ.) – сумтя, говоря носово. Б. пр.

– Йес – кимна другият. – Но къде ли е този тип?

– Сякаш се изпари!

– Нали за да се изпари трябва да е адски горещо, драги Джим. А съвсем не е така.

– Я виж, отпечатъците от конски копита водят ей натам, зад хроста-лака. Сигурно човекът се е скрил там.

– Не. Я сведи благословените си очи надолу! Ей къде е слязъл от коня и е тръгнал към потока, където...

Тим млъкна, проследи с очи отпечатъците от краката ми до мястото където лежах, а после продължи:

– The devil! Лежи си там в тревата и не помръдва! Да не би да мисли, че в Дивия запад няма барут и ножове? Отдал се е на следобедна дрямка така, сякаш се намира на канапето у дома си, а не отвъд Мисисипи, където команчите се промъкват като вълци, които вият от глад. Хайде да го събудим.

Те насочиха животните си към мен. Посрещнах ги с отворени очи от което сигурно разбраха, че не съм спал. Затова онзи с белега каза:

– Good day, човече! Ама много си непредпазлив! Оставяш такава диря дето може да се забележи от три мили, а после там където тя свършва лягаш на тревата тъй, че всеки червенокож да може съвсем лесно да те открие и пречука. Хич не ми приличаш на уестман.

Като следствие от необикновено грамадния нос гласът на Джим имаше онова своеобразно звучене, заради което те бяха получили прякора си Снъфълси. Той ме огледа с изпитателен, но доброжелателен поглед, който спокойно издържаш, а после продължи:

– Е, няма ли нещо да ми отговориш?

– Наистина ли мислиш, че индианецът попаднал на следите ми, ще може тъй лесно да ме пречука?

– Разбира се!

– Ами! Нали ще го забележа докато се приближава и ще получи от мен куршум преди да разбере къде се намирам. И вие бяхте само на десетина крачки от мен, когато най-сетне ме видяхте, така че имах предостатъчно време да ви очистя.

При тези думи Джим отпрати към брат си учуден поглед и поклащайки глава, каза:

– Човекът има право. Не си ли на същото мнение, добри ми Тим? Говори като по книга, макар че не изглежда кой знае колко умен. Действително лесно можеше да ни очисти, ако бяхме с него във враждебни отношения и ако... беше уестман – с натъртване добави последните

думи Джим.

– Йес. Само че не е уестман – отвърна Тим съвсем уверено, като ми хвърли къде добронамерен, къде съжалителен поглед. – Сигурно е някой заблудил се преселник.

– Да, това му личи. Но ние ще се заемем с него и ще го изведем на верния път. Да се объркаш тук в Далечния запад и да те спипат командите съвсем не е от най-приятните чувства. Междувременно ние също можем малко да си отпочинем при него. Мястото никак не е лошо за тази цел.

Джим слезе от седлото, седна до мен и докато брат му правеше същото, той започна да ме разпитва с онзи самоуверен, но все пак дружелюбен тон, с който обикновено си служи по-висшестоящият към някой нуждаещ се от помощ по-нискостоящ човек:

– Нали нямаш нищо против, ако ти правим компания, а?

– Прерията е за всички, сър.

– Охо! Това звучи така като че никак не те е еня за нашата помощ и съвети.

– Много мило от ваша страна, но нямам нужда нито от съвети, нито от помощ.

– Нямах ли? – попита ме Джим, като повдигна вежди и замислено ме погледна. – Значи не си сбъркал пътя, а?

– Не.

– Хм! Странно! Залагам мулето си срещу млада козичка, че не си уестман. Откъде си всъщност?

– От Германия.

– Значи немец? Хм, наистина е твърде вероятно. Лицето ти, дрехите, всичко по теб е типично немско. А може ли да научим какво те води насам и как се казваш?

– Защо не? Но аз бях тук преди вас и следователно имам правото пръв да ви задам подобен въпрос.

– Bless me!², този човек държи на добри обноски! Тъй като наистина дойдохме по-късно, ще бъдем така добри да ти кажем, че сме истински уестмани, а не някакви си ловци-лешояди, каквито се скитат със стотици из добрата стара прерия и я правят опасна. И как се казваме ли? Истинското ни име може да ти е безразлично, понеже всички навсякъде ни наричат двамата Снъфълси. Трябва да знаеш, че е само заради носовете ни. Донейде е за ядосване, обаче така сме свикнали с това име, че

2. Бога ми, за Бога! Б. пр.

вече не ни прави впечатление. Сега ти знаеш какви сме и как се казваме и мисля, че ще отговориш и на нашия въпрос.

– С удоволствие – отвърнах аз и после нарочно си послужих с неговите думи: – и аз ще бъде така добър да ви кажа, че съм истински уестман, а не ловец-лешояд като онези дете със стотаци се скитат из добрата стара прерия и я правят опасна. Как се казвам ли? Истинското ми име може да ви е безразлично, понеже всички навсякъде ме наричат Поразяващата ръка.

При тези думи Джим Снъфъл скочи на крака и възкликна:

– Поразяващата ръка? Neigh-day! Но тогава имаме голямата чест да се запознаем с най-прочутия...

Той не можа да продължи, понеже брат му Тим го прекъсна:

– Глупости! Не се оставяй да те пращат за зелен хайвер, драги Джим! Я разгледай малко по-добре този човек! Той и Поразяващата ръка! Та нали знам, че имаш силно зрение.

Джим се вслуша в съвета му, погледът му се плъзна по мен и накрая той разочаровано изрази съгласието си:

– Well, прав си, драги Том. Този човек не е Олд Шетърхенд. Къде ли ми е бил акълът? Ако тоя е Олд Шетърхенд, тогава и всяко миешо мече може да мине за гризли.

Още докато изговаряше тези думи, той пак седна на земята.

Обърнах се към него:

– Дали вярваш на думите ми, или не, това с нищо не променя истината.

– Pshaw! – засмя се той. – Името ти не е Олд Шетърхенд. – Аз знам по-добре кой си и какъв си.

– Е, кой съм?

– Някой джокър³, шегобиец, който е решил да ни поведе на разходка за дългите ни носове. Ама това няма да мине. Преди малко в изненадата си да чуя тук толкова неочаквано името Олд Шетърхенд изобщо не помислих, че познавам този прочут ловец.

– Ха! Познаваш ли го, мистър Снъфъл?

– Да. Веднъж го срещнахме във форт Кларк на река Мисури.

– Във форт Кларк ли? Действително ли е бил в Северна Дакота? Аз пък да не Знаех.

– Вярвам ти, защото съм убеден, че освен името за Олд Шетърхенд не знаеш нищо друго. Казвам ти, че този ловец е висок като върлина и

3. Шегобиец, веселяк. Б. пр.

страшно широкоплещест мъж с гарвановочерна дълга брада, която му стига до гърдите. Още преди да се сприятели с Винету е бил ударен от апача с бравичка по челото и белегът от този удар си личи и до ден днешен.

– Удар с бравичка по челото ли? И много висока широкоплещеста фигура с черна дълга брада? Хм! Тогава наистина са те водили на разходка за дългия ти нос, мистър Снъфъл. Олд Шетърхенд никога не е бил във форт Кларк. Онзи, когото ти току-що описа е един роден в Айова трапер на име Стоук, който няколко пъти наистина се представял за Поразяващата ръка, докато накрая бил сложен край на измамите му.

– От кого?

– От истинския Олд Шетърхенд.

– Аха! Значи от теб, така ли? И как стана цялата работа, сър? Действително съм любопитен да чуя.

– Стана много лесно и бързо. Случи се във форт Рендъл на река Мисури. Отидох там, за да попълня запасите си от барут и в тамошния магазин заварих голяма група мъже, насядали около него, които жадно слушаха лъжите му. Попитах го дали наистина е Поразяващата ръка и след като ми отговори утвърдително, му заявих, че съм единственият човек, който има право да носи това име. И понеже ме нарече лъжец, аз му дадох доказателство, че съм казал истината.

– Доказателство ли! И какво е то?

– Така го ударих с юмрук в главата, че рухна на пода.

– Well! Ще имаш ли добрината да ми покажеш този юмрук?

– Ето го.

Подадох му ръката си. Той я взе в дланите си, огледа я, опипа я, а после се засмя и отсече:

– Страхотен шегобиец си. Та туй е женска ръка. Нашата блаженопочивша леля имаше толкова нежни пръсти. Знаем го много добре, защото не веднъж съм получавал от нея здрави шамари, ама не съм паднал на земята. И казваш, че с тези пръсти можеш да повалиш мъж?

– Дори така, че ако пожелае, да не стане от земята.

– Well! Тогава бъди тъй любезен да ме удариш. Много ми се ще да разбера как се чувства човек в безсъзнание. Сигурно ще е едно от най-приятните и възвишени усещания.

Смеейки се, Джим удобно ми поднесе главата си. Отвърнах му:

– Не бива да искаш такава неща от мен, мистър Снъфъл, защото за теб несъмнено ще са необходими два удара.

– Защо?

– Ами един за главата и един за носа.

– Аха, тъй значи! Измъкна се не лошо, ала ние знаем какво да мислим за теб. Ако наистина ти беше Олд Шетърхенд вече щеше да ме удариш, понеже този човек не се оставя безнаказано да го наричат шегаджия.

– Още повече, че в случая тази дума има смисъл на лъжец – спокойно добавих аз. – Но ти имаш добрината да си послужиш с недотам лоша дума и именно тази твоя любезност не ми позволява да изпълня желанието ти.

– Пак се измъкна много добре! А знаеш ли какви пушки притежава Олд Шетърхенд?

– Мечкоубиец и карабина „Хенри“.

Тук трябва да отбележа, че заради дъжда, паднал през последната нощ, бях сложил карабината в калъфа ѝ. Джим Снъфъл посочи към другата ми пушка, която лежеше до мен и попита:

– Да не би да искаш да кажеш, че това старо недодялано пушкало е Мечкоубиеца на Поразяващата ръка?

– Разбира се.

– Ами че тогава някоя гаубица от времето на Уошингтън можеш да я наречеш параден револвер! Ами тази „неделна пушчица“ дете толкова грижливо си я прибрал в калъфа ѝ, е може би карабината „Хенри“, а?

– Да.

– Я ми я покажи! Много ми се иска да я разгледам.

– А другият Олд Шетърхенд от форт Кларк показа ли ти пушките си?

– Не. Че кой ли би дръзнал да досажда на такъв мъжага!

– Но на мен ми досаждаш най-спокойно! Нима той носеше със себе си Мечкоубиец и карабина „Хенри“!

– Не знам, а и не е необходимо човек да го знае. Казвам ти, че наистина беше той – с широкопола шапка, ловна връхна дреха от кожа на лос, ловна риза от кожа на елен, легинси от същата материя и непромокаеми ботуши с дълги кончови. Така облечен ходи Олд Шетърхенд. А я се погледни! Шапката ти е единственото нещо, което някак си приляга на думата ловец или уестман. На всичко останало истинското му място е зад ралото или в обора. И което е най-важното – Олд Шетърхенд изобщо не може да е в тази местност, защото се намира горе в планините Гро Вантър.

– Нима си толкова сигурен?

– Да. Та ти изобщо не знаеш какво се е случило там. Чувал ли си за

Винету?

– За вожда на апачите? Какво знаеш за него?

– Че е мъртъв. Сиу-огелаласите са го застреляли в планината Ханкок, а Поразяващата ръка е тръгнал подир тях, за да отмъсти за смъртта на своя приятел. Уверявам те, че нито един от тях няма да се измъкне жив. Олд Шетърхенд никога не пролива човешка кръв без належаша причина, ала в този случай няма да намери мир и покой, докато не пречука сиусите до последния човек. Още ли продължаваш да твърдиш, че си Олд Шетърхенд?

– Да.

– Я тогава ни разкажи какво се е случило в планината Ханкок!

– Стига ми, че го преживях. Не ми се иска да го разправам надълго и нашироко.

– Well! Още един претекст, който не звучи лошо! Човече, започваш да ми харесваш. Първата възможност е да си откачил и да се мислиш за някой съвсем друг, който не си. В такъв случай трябва да се погрижим за теб да не вземеш в крайна сметка да си въобразиш, че си турският султан или пък китайският император. Втората възможност е да се майтапиш с нас, а тогава ставаш за компания и много добре ще си подхождаме. Ако пътят ти съвпада с нашия, ще те вземем с нас. Откъде идваш?

– От планините Гро Вантър.

– Well! Хубав отговор. И накъде си тръгнал?

– Отивам при апачите.

– The deuce!⁴ Какво ще търсиш при тях?

– Ще ги уведомя за смъртта на Винету.

– Човече, ама ти не излизаш от ролята си! Но ако наистина си имал това намерение, напразно си бил този опасен път, понеже няма съмнение, че апачите вече знаят за смъртта на Винету.

– Напълно си прав! Не успях да тръгна веднага. Различни обстоятелства ме задържаха и ето как мълвата ме е изпреварила. Но въпреки всичко се налага да ги посетя. Апачите трябва да чуят и някой свидетел.

– Свидетел! Ти наистина си неповторим! Ако се съгласиш да останеш при нас, ще е върховно преживяване. Първо ще се отправим към Канейдиън, а после ще поемем на север към Санта Фе. За известно време нашата посока съвпада с твоята. Искаш ли да се присъединиш към нас?

– Да, защото и вие ми допадате.

4. По дяволите. Б. пр.

– Well! Тогава се споразумяхме. Ще яздим заедно. Ами наясно ли си какво означава да поемем по този път?

– Във всеки случай едва ли ще е нещо особено.

– Охо! Ще трябва да минем през земите на команчите, които отново се събират да се бият срещу белите. Индианците твърдят, че са били измамани с някои правителствени доставки. Може и да са прави. Но спипат ли ни – загубени сме.

– Оставим ли се да ни спипат, значи сме глупави.

– Well, добре казано! Дано и в действителност да си толкова мъдър, колкото умно звучат думите ти и дано не допуснеш да те заловят. Вече си починахме и ще тръгваме. Доведи коня си, сър!

– Не е необходимо. Сам ще дойде.

Изсвирих с уста. И ето че иззад храсталака се разнесе конски тропот. Когато двамата Снъфълси видяха великолепия гарвановочерен жребец от смайване минута-две не успяха да проронят нито дума. Найсетне Джим възкликна:

– Lack-a-day, какъв кон! Как си се докопал до такова животно?

– Подарък ми е от Винету.

– Я не ми ги разправяй тия! Как ли не, Винету ще подари на теб такъв жребец! Май го прекаляваш с вживяването си в твоята роля! Чисто-сърдечно ще ти призная, че започваш да ми ставаш подозрителен. Човек като теб с това безценно животно! Да се надяваме, че няма да ни срещне собственикът му и няма да се събере някое съдебно жури, за да ни обесят по дърветата! Туй съвсем няма да е от най-върховните преживявания!

– Не се тревожи мистър Снъфъл! Не съм конекрадец. По това колко охотно ми се подчинява жребецът можеш да разбереш, че е моя собственост.

– Ако е така, наистина съвсем ще се объркам. Човекът, който язди подобен кон не може да е обикновен скитник. Но никой уестман няма да вземе да навлече такива ленени парцали с каквито си се облякъл! За мен си оставаш загадка.

– Възможно. Но не си блъскай главата, разкриването на загадката ще дойде от само себе си.

– Но нека е по-скоро, ако мога да помоля! Смятах те за шегобиец, ала този жребец ме кара да се замисля. За щастие имаш честно и открито лице, тъй че нека опитаме да видим какво ще излезе от цялата работа. Възсядай коня и да тръгваме!

Както вече споменах, още отначало тази среща не беше за мен

нежелателна, а вече бе започнала дори да ме забавлява. Двамата славни Снъфълси изобщо не желяха да повярват, че съм Олд Шетърхенд. Онзи Стоук ги беше заблудил, а и сегашното ми облекло допринесе за усиляване на съмненията им. Беше необходимо само да им покажа карабината „Хенри“, за да променя мнението им, но на мен ми правеше удоволствие да ги оставя да се „пържат“ в тревогата си и ето как най-сетне се стигна дотам, че те изглежда започнаха да съжаляват загдето ме бяха взели със себе си.

Привечер се разположихме на бивак в края на една гора. Заради команчите бе съвсем естествено някой да стои на пост и аз подканих братята да определят реда по който това щеше да стане. Но те ми заявиха, че съм можел да спя през цялата нощ, тъй като двамата щели да бдят на смени. Значи недоверието им към мен се беше засилило. През последната нощ аз всъщност почти не бях спал, защото бях сам и нямаше с кого да се сменям и затова няха нищо против тази нощ добре да си отпочина. И тъй, легнах на земята и спах здраво чак до сутринта, когато ме събудиха. По време на съня си държах карабината „Хенри“ в ръка, за да не могат двамата Снъфълси да я вземат и да я разгледат.

Тръгнахме още в ранни зори. Предстояха ни около четири часа езда, за да стигнем до Бийвър Крик, вливащ се в Норт Форк на Канейдиън Ривър. По време на пътуването ни аз останах все така неразговорлив и потънал в собствените си мисли, както и миналия ден. Но и спътниците ми не си дадоха труд да завържат разговор с мен. Изглежда имаха голямо желание да се отърват от моята личност.

Може би бяха изминали вече около два часа и ние се намирахме в неголяма открита савана, когато пред очите ни се появи самотен конник. Той яздеше в посока, която неизбежно щеше да го срещне с нас. Щом ни забележа, накара коня си да се отбие надясно, за да се разминем на значително разстояние. Това не можеше да не събуди подозрението ни. Джим се обади:

– Не иска да се изпречва на пътя ни. Бял е, личи си съвсем ясно и несъмнено е разбрал, че не сме индианци. Защо ли пет пари не дава за нас, драги Тим?

– Нека все пак му докажем, че на нас може да има доверие, за нас ще е полезно да научим откъде идва и дали е видял следи от команчите. И тъй, да се насочим към него!

Конникът забележа, че искаме да се срещнем. Ако и този път направеше опит да ни избегне, това щеше да е още по-подозрително. Понеже бяхме трима, можехме да го обградим. Ето защо той прояви достатъчно

разум да се примири с неизбежното и да насочи коня си към нас. Щом се приближи видях, че яздеше много хубаво животно и за мое удивление забелязах, че то беше оседлано по съвършено чужд за Америка начин. Седлото и хамутите бяха имитация на онази скъпоценна сбруя, която в Персия наричат решма. Ала това беше евтина имитация, изработена от ръка, която не е познавала добре оригинала. Но разбира се този факт не намаляваше учудването ми да видя в американския Запад персийска решма.

Ездачът беше американец. Във всеки случай той едва ли бе поръчал тази сбруя при някой местен седлар. Човекът носеше облекло типично за ловците и траперите на Запада: на гърба му висеше карабина, на колана му имаше револвер, ловджийски нож и... просто не повярвах на очите си, когато забелязах дълъг персийски ханджар, чиято дръжка изкусно бе инкрустирала със сребро. Как ли уестманът се беше сдобил с това ориенталско оръжие? Тази работа не можеше да е съвсем чиста.

Той ни поздрави навъсено и когато отвърнахме на поздрава му ще не ще спря коня си. Джим Снъфъл го попита:

– Сър, ще ни се разсърдиш ли, ако те забавим някоя и друга минута? Команчите са изпъзели от бърлогите си, а при подобни обстоятелства винаги е добре да знаеш дали местността пред теб е безопасна или не. Да не би да идваш от Бийвър Крик?

– Да – отговори непознатият, като поизпъчи гърди и нетърпеливо размърда раменете си. – Ако искаш да научиш нещо, тогава карай по-изкъсо. Бързам.

– Няма да говоря излишно. По кой път мина до Бийвър Крик?

– От Антилоуп Хилс все покрай Канейдиън.

– Натъкна ли се на следи от команчи?

– Не.

– Но по онези места те са предприели вече враждебни действия.

– Нищо такова не съм чул. Свърши ли вече? Трябва да тръгвам.

– Да, при толкова ясен отговор нямам какво друго да питам. Най-учтиво ти благодаря, сър, и ти желая приятно пътуване!

Двамата Снъфълси останаха доволни от получените сведения, но не и аз. Ако отначало непознатата тук сбруя и ханджарът ме бяха учудили, то прекалената припряност на непознатия ми се стори дважд по-подозрителна. Изглеждаше ми и изплашен. Не беше вероятно да е дошъл дотук чак от Антилоуп Хилс съвсем сам, както твърдеше. Ето защо, тъкмо когато се канеше да смуши коня си, аз накарах моя жребец плътно да се приближи до него и казах:

– Само една минутка още, сър! Каква е тази чудновата сбруя с която си издокарал коня си? Не съм виждал в Америка подобно нещо.

– Не те засяга! – изръмжа грубо той и обхванат от нетърпение се опита да мине край мен. Но аз се изпречих на пътя му и продължих:

– Вярно! Не ме засяга, но аз съм любопитен човек и много ми се иска да ми кажеш.

– Махни се от пътя ми! – изфуча той. – Това е мексиканска сбруя. Вече го знаеш и сега върви по дяволите с твоето любопитство!

Той вдигна коня си на задните му крака, за да се опита после да ме заобиколи. Но аз пришпорих жребца си, накарах го да направи голям скок и след като пак се озовах близо до ездача, отвърнах:

– Лъжеш се, сър. Сбруята не е мексиканска, а персийска. Мога ли да попитам от кого имаш този особен нож дето е на колана ти?

– Не, не можеш да питаш. С какво право...

Той бе прекъснат от Джим, който укорително ми подвикна:

– Какво те прихваща! Престани да досаждаш на този джентълмен. Няма да допусна да предизвикаш някое сбиване без каквато и да било причина!

Изобщо не обърнах внимание на думите му и отново заговорих непознатия:

– Тази кама е персийски ханджар и аз настоявам да ни обясниш как си станал неин собственик. Конят който яздиш не е твой.

– Как се осмеляваш! – ревна той срещу мен. – Да ти понижа ли главата с куршум?

– Сигурно няма да го направиш – отвърнах му най-спокойно. – Я си погледни ботушите и шпорите! Нима пасват на тези ориенталски стрелена? Конят не е твой. От кого си го откраднал?

– Веднага ще ти отговоря с куршум, любопитни подлецо! Той светкавично измъкна револвера си от колана, за да го насочи срещу мен, ала аз бързо замахнах и така го ударих с юмрук в слепоочието, че той изпусна юздите и падна от другата страна на коня на земята, където остана да лежи неподвижно. Скорчих от седлото, за да претърся джобовете му. Тогава Джим Снъфъл също слезе от коня, втурна се към мен, хвана ме за ръката и извика:

– The deuce, започвам да мисля, че сме взели с нас някой пладнешки разбойник! Ако не оставиш веднага човека намира, ще те просна на земята с приклада си!

Джим се опита да ме издърпа настрани, ала въпреки че напрегна всички сили не успя. Освободих се от него, изправих се и с твърд и

решителен тон му отговорих:

– Юмрукът ми е по-бърз от твоя приклад, мистър Снъфъл. Олд Шетърхенд не е нито пладнешки разбойник, нито толкова наивен човек като вас. Остави ме да правя каквото съм намислил, иначе ударът ми ще те поразии така, както свали и този негодник от коня!

– Но... – заекна смутено Джим, – той нищо лошо не ти е сторил!

– На мен не е, обаче други хора са си изпатили. Ще ти го докажа.

Отново се наведох и изпразних джобовете на изпадналия в безсъзнание човек без някой да ми попречи. Но в тях не намерих нищо, което да потвърди подозренията ми. Това даде повод на добрия Джим да ми отпрати упрек:

– Виждаш, че си се заблудил. Нищо не намери. Не бива веднага да се нахвърляш като диво животно върху всеки непознат само защото...

– Моля те, не се горещи! – прекъснах го аз. – Съдържанието на джобовете му доказва единствено, че е уестман, но не и че този кон е негова собственост. А сега нека видим какво има в кобурите на седлото!

Отворих единия от кобурите, бръкнах вътре с ръка и измъкнах нещо, което едва ли някой уестман ще носи със себе си, а именно – малка книжка подвързана с марокен. Когато я разгърнах видях, че написаното е на персийски. На страницата, която бях отворил наслуки, прочетох следното:

Du yar zirak u az bada in kuhun du mani,
Faragat-i va kitab-i va gusa i caman-i!
Man in huzur bi dunya va achirat na diham;
Agarci dar pay-am uftand chaiki, anjuman-i!

Това беше „газела“⁵, написана в размер на стиха „мута“⁶, от известния „Диван на Хафис“, най-големия поет, който Персия е раждала! Нима тази книга можеше да е собственост на един обикновен скитник из саваните? Решително не! Съвсем необичайно е такъв човек да вземе да учи персийски и по време на пътуването си през земите на команчите да се занимава с поезията на Хафис!

Продължих да претърсвам кобурите и освен едно персийско хука⁶ намерих различни други предмети, по които със сигурност можеше да

5. Малко стихотворение в лирическа поезия на източните народи. Б. пр.

6. Наргиле. Б. пр.

се заключи, че законният собственик на коня или идваше от Ориента, или поне имаше ориенталски привички. И всичко това тук в Далечния американски Запад! Подобно обстоятелство с право ме учудваше. Дали притежателят на тези предмети не бе някой богат янки, който е пътувал през прерията след като преди време е бил в Персия или изобщо в Ориента? Ограбили са го, а може би дори са го и убили. Непременно трябва да разбере истината.

Двамата Снъфълси стояха близо до мен (Тим също беше слязъл от коня си.) и в напрегнато очакване и несъмнено с объркани чувства гледаха какво правя. Когато извадих хукаха, Джим любопитно попита:

– Какво е пък туй чудо? Нещо като маркуч, а в краищата му има наустник и някакъв стъклен съд! Да не би да е аптекарски уред за правене на ликьори?

– Нищо подобно. Това е персийска лула за тютюн, чийто дим минава през водата в този съд.

– Димът минава през вода ли? Сигурно е върховно преживяване! Значи този мъж дето е на земята пуши с това чудо?

– Той не, а някой друг, когото трябва на всяка цена да намерим!

– Ами тази книга каква е?

– Сборник с персийски стихотворения. Изобщо почти всички предмети в кобурите са персийски.

– Ти откъде знаеш, че книгата е персийска?

– Нали мога да я чета.

– Значи... ти разбираш... персийски?

– Да.

– А Персия не се ли намира в голямата пустиня Сахара, където хората яздят на камили?

– Не е в пустинята, но не е и далеч от нея.

– Zounds!

Чу ли драги Тим?

– Йес – лаконично отвърна брат му. Двамата се спогледаха и аз не мога да кажа, че физиономиите им имаха кой знае колко умен израз.

– Тим, ти нали чу какво разправяха за Олд Шетърхенд в Джефърсън Сити?

– Сигурно съм го чул. Нали бях там, а имам и добър слух.

– Често ли е посещавал Съединените щати?

– Казваха, че е идвал тук неведнъж.

– А междувременно?

– Споменаха, че се е скитал при турците, китайците и негрите,

както и там дето хората яздят камили, а от жегата ти пада козината и ти се бели кожата.

– Well. А сега не забравяй, че този мистър Джърман свали непознатия от коня му с такъв юручен удар, че му взе и акъла, и съзнанието.

– Йес.

– Той може да чете персийски, а Персия се намира до самата Сахара!

– Йес.

– А не разправяха ли, че Олд Шетърхенд разбираше езиците на всички тамошни китайци и на какви ли не мюсюлмани?

– Да, тъй било. А казват, че с мюсюлманите говорел на всички индиански диалекти.

– Well! Е сега нека те попитам, мистър Джърман, дали си бил в тези страни и разговарял ли си с тамошните джентълмени на техните езици?

– Да, бил съм там и съм разговарял на езиците им – потвърдих аз.

– Тогава вероятно ние, двамата Снъфълси, се проявихме като много големи магарета. Може би все пак старата ти гаубица да е истинският Мечкоубиец. Ще бъдеш ли така добър да ни позволиш да разгледаме и другата ти пушка?

– Нима знаете как изглежда карабина тип „Хенри“?

– Йес. Описвали са ми я с големи подробности. Веднага ще разбере тя ли е или не е.

– Поразгледайте я тогава, нямам нищо против. Извадих пушката от калъфа ѝ и им я подадох. Започнаха да я оглеждат, а смутените им физиономии бяха за мен цяло удоволствие. Разбраха каква грешка са направили и не смееха да ме погледнат в очите.

– Драги Тим, какво ще кажеш за тази пушка? – промърмори Тим.

– Че е карабина тип „Хенри“.

– Няма никакво съмнение. А ето къде има завинтена и малка сребърна пластинка с някакво име. Можеш ли да го прочетеш?

– Йес. Олд... Ше... тър... хенд – засрича Тим.

– Точно така! А ние не му повярвахме! Дори взехме този прочут джентълмен,... за... хм, за конекрадец! Случвал ли ти се е друг път някой толкова тъп гаф?

– Не.

– И на мен не е. Трябва някак си да заличим този позор. Но... хмм,... хмм!

На Джим му беше много трудно да скрие смущението си. След като постоя минута-две с гръб към мен, той най-сетне събра сили, с рязко

движение се обърна, приближи се и каза:

– Сър, ние се държахме като най-големите глупаци каквито може да има по тази стара хубава прерия, но според всичко, което сме слушали за теб, навярно няма дълго да ни се сърдиш. Смей ни се колкото искаш, но когато ти мине смехът забрави тази неприятна грешка!

– Значи вече ми вярвате, че съм Олд Шетърхенд?

– Йес – кимна Тим, а брат му, проявявайки необичайна словоохотливост, заяви:

– Разбира се, че ти вярваме. Дори можем да се закълнем в това, а ако сега дойде някой и се усъмни в думите ти, ще получи от нас в тялото си толкова много куршуми, че ще стане прозрачен като едро сито. Все още ли нямаш нищо против да продължим заедно?

– Не, ще яздим тримата докдето пътят ни съвпада. А сега да обърнем внимание на този непознат! Виждам, че вече се размърда. Но нека най-напред се погрижим да не помисли за бягство.

Разполагахме с достатъчно ремъци и с тях вързахме човека така, че не можеше да се изправи. Ако до преди малко двамата Снъфълси бяха срещу мен, сега вече започнаха да ми помагат с най-голяма готовност.

Пленникът постепенно идваше на себе си. Опита се да стане, но не успя. Това напълно възвърна съзнанието му. Забеляза, че стоим пред него, втренчи погледа си за броени секунди в нас, а после, след като осъзна случилото се, напрегна всички сили да разкъса ремъците. Понеже опитът му остана без резултат, той ми кръсна:

– Как смееш?! Първо ме удряш по главата, а после ми връзваш ръцете и краката. Какво съм ти направил? Трябва да си вървя и настоявам да ме развържеш!

– Вярвам, че ти се иска бързо да изчезнеш – отвърнах му аз. – Може да се очаква, че преследвачите ти скоро ще се появят тук.

– Добре, че го знаеш! – отвърна човекът съвсем противно на моето очакване.

– И тъй, бързо ме освобождавайте и гледайте и вие да офеякате!

– Не виждам каква причина имаме за това!

– Най-настоятелната каквато може да съществува – команчите!

– Pshaw! Ти взе да пееш съвсем друга песен. Нали преди малко твърдеше, че нито си ги видял, нито си ги чул.

– Защото нямаше нужда да ви бера грижата. Но не ме ли пуснете, ще загинете заедно с мен. Може би над шейсет воини идват насам.

– Добре! Но първо ми се ще да науча още нещо от теб.

– Развържи ме! Иначе няма да ти отговарям.

– Точно обратното: няма да те развържа преди да науча онова, което искам да знам.

– Но изгубеното време ще донесе на всички ни сигурна гибел!

Той започна да ме ругае, използвайки какви ли не обидни хули и прозвища. Но щом видя, че това не ми прави никакво впечатление непознатият се обърна към Джим и Тим. Когато и този ход не му помогна, той злобно процеди през зъби:

– Добре тогава, казвай какво искаш да знаеш!

– На кого са конят и ханджарът?

– Глупав въпрос! Мои са, разбира се!

– А книгата?

– И тя също.

– Какво пише в нея?

– Водил съм си различни бележки.

– Но написаното не е на английски!

– Не е, това е стенография.

– Не се мъчи да ме лъжеш! Това е персийски. Откраднал си коня. Ако си искрен и аз ще проявя снизхождение към теб. Но настояваш ли на лъжите си, тогава ще оставя собственикът на коня да те накаже според закона на саваната. Сигурно добре знаеш, че конекрадството се наказва със смърт.

– Не ме разсмивай! Как може човек да открадне собствения си кон! Не се опитвай да разиграваш с мен подобна комедия! Вече прозрях намеренията ви – самите вие сте разбойници и под предлог, че съм откраднал коня искате да ми го отнемете!

Въпреки нахалството му запазих самообладание. Но доблестният Джим Снъфъл бе така възмутен, че се приближи до него със свити юмруци и го заплаши:

– Мерзавцо, ние ли сме разбойници? Повториш ли го още веднъж така ще ти нашаря гърба, че кожата ти ще смъкна! Ние разбойници! Знай, че хората ни наричат двамата Снъфълси!

– А-а, вие ли сте? Тогава още повече се учудвам, че се отнасяте с мен по такъв начин. Развържете ме и с помощта на този стенографски бележник ще ви докажа, че съм законният собственик на коня и на всички други предмети.

– Да ни се представя една персийска стихосбирка за стенографски бележник е върховно преживяване! Но за щастие тук е този джентълмен, който разбира персийски и може да чете написаното в книгата.

– Лъжи, лъжи и пак лъжи! Как ли пък не, този смачканяк в сини

ленени парцали ще ни научи да четем персийски! Чиста измама!

– Смачканяк в сини парцали ли? Негоднико, бъди по-учтив към него! Той е Олд Шетърхенд.

– Този палячо бил Олд Шетърхенд? Ха-ха-ха-ха! Непознатият се разсмя от все сърце. Джим така се разгневи, че вдигна крак, за да го ритне, но аз го избутах назад и му казах:

– Мистър Снъфъл, не се ядосвай заради такъв тип! Няма защо да си хабим повече думите, а ще му покажем, че признанието му изобщо ни е нужно.

– Само така, сър! Нали го свали с юмрука си от коня! Ето ти едно доказателство. Но тук лежи и Мечкоубиеца заедно с карабината „Хенри“. Който все още се съмнява, е побъркан! И тъй, какво предлагаш?

Очите на пленника потърсиха двете пушки, а после се спряха на мен. Той започна да проумява колко е безсмислено да отрича. Престорих се, че не забелязвам промяната в него и отвърнах на въпроса на Снъфъл:

– Ще го завържем върху коня и заедно с него ще тръгнем обратно по дирята му. Така бързо ще се разбере къде и как е плякосал всичко и също тъй бързо ще му доставим удоволствието да чуе как разговарям на персийски със собственика на коня.

Гъста руменина покри лицето на пленника. Изглежда правилна беше догадката ми, че ставаше дума за истински персиец или поне за човек, който знаеше персийски.

Постъпихме както бях предложил. Върнахме предметите в кобури-те на седлото, вдигнахме пленника на коня и здраво го вързахме. Двамата Снъфълси получиха оръжията му с изключение на ханджара, който затъкнах в колана си. После се метнахме на жребците и се отправихме към Бийвър Крик. Яздех начело, а зад мен следваха Джим и Тим обградиха непознатия от двете му страни.

Задачата ни не беше безопасна. Когато преди малко говореше за команчите думите на този съмнителен тип не звучаха като някаква безпочвена измислица. В тях можеше да има и известна доза истина и ето защо се налагаше да бъдем безкрайно предпазливи. В откритата савана още отдалеч се забелязваше всяка предстояща среща. Но когато по-късно се появиха храсти и дървета, за по-голяма сигурност аз взех известен аванс пред другите, за да мога в случай на нужда своевременно да ги предупредя. От една страна, трябваше да внимавам да не изгубя следите пред нас, а от друга, трябваше да напрегам слух и зрение да не би отнякъде

да ни изненада някой неприятел. Всичко това намаляваше скоростта ни при все че се налагаше да бързаме, защото ако човекът на когото бе откраднат конят се намираще в опасност, то всяко забавяне можеше да се окаже съдбоносно за него.

За щастие стигнахме до Бийвър Крик без каквито и да било инциденти още преди да изминат споменатите два часа. На това място реката беше плитка. Следите излизаха от нея на отсамния бряг, но по отсрещната страна не се виждаха да навлизат във водата.

– Ама че досадна работа! Какво ще правим сега? – обади се Джим. – Този тип ще трябва да ни каже откъде е минал. Ще го принудим.

Скришом хвърлих бърз поглед към пленника и забелязах доволния израз, който се плъзна по лицето му. Той предполагаше, че вече сме изгубили дирята му и това му даде нова надежда. Но се лъжеше, понеже нямаше нищо по-лесно от това отново да я намерим. Несъмнено беше навлязъл в реката от отсрещния ѝ бряг, само се питах дали бе станало по-нагоре или по-надолу от мястото където бяхме спрели. Сигурно беше пресякъл водите ѝ косо. А може би дори известно време беше яздил по, речното корито и едва по-късно се бе изкачил на брега. Скочих от седлото и навлязох бавно във водата, за да не я размътя. Тя беше бистра и дълбока не повече от метър, тъй че ясно виждах дъното ѝ. Нагоре по течението ѝ не забелязах нищо, обаче щом тръгнах надолу открих доста ясни отпечатащи от конски копита. Беглецът се беше приближил, изкачвайки се срещу течението и за да прикрие следите си, беше изминал значително разстояние във водата. Мястото откъдето бе навлязъл в реката се намираще на около двеста крачки от брега, където в момента стояха двамата Снъфълси с пленника.

Тъй като те гледаха към мен, аз им махнах с ръка да дойдат и да доведат коня ми.

Лицето на пленника беше помръкнало. Явно, че отново бе загубил надежда. Той гледаше замислено пред себе си. Разбрах, че се колебаеше и нещо обмисляше.

Отначало следата водеше надолу по речния бряг, а после се отклоняваше от него под почти прав ъгъл и навлизаше сред доста гъсти храсталаци и гора. След това тя свръщаше наляво, продължаваше до неголям поток и там се губеше. На отсрещния бряг имаше открито място, където тревата беше изпогазена. Аз слязох от коня и огледах дъното на потока. Там се виждаха отпечатащи от конски копита.

– Както изглежда отсреща са бивакували ездачи. Не си ли на същото мнение, драги Тим? – попита Джим Снъфъл своя брат.

– Йес – потвърди той.

– За нас е много важно да разберем кой се е намирал тук преди два часа – обадих се аз.

– Преди два часа ли? Но ти сигурно си забелязал, че тревата здравата е изпогазена. Предполагам, че на това място някой е прекарал цялата нощ!

– И аз мисля така.

– Е, добре! Но при такива обстоятелства тревата не се изправя тъй бързо, както когато е била тъпкана само кратко време. Ето защо смятам, че туй място е изоставено преди повече от два часа.

– Съвършено вярно. Но както изглежда не си забелязал всичко. След като лагеруващите тук още от снощи хора са напуснали бивака, са дошли други, а те са си тръгнали едва преди два часа.

– Значи си на мнение, че си имаме работа с две различни групи, така ли?

– Естествено.

– Тогава зрението ти е по-остро от моето. Ще бъдеш ли тъй добър малко да помогнеш на моите по-слаби очи?

– С удоволствие. Но първо ми се ще да прехвърля потока. Засега останете тук, за да не заличите следите, които искам да разчета.

Прескочих тясното поточе и започнах да претърсвам изоставения бивак. Когато свърших, извиках моя жребец и тримата ездачи го последваха.

– Може ли и ние двамата с Тим да се поогледаме? – попита Джим.

– Много ми се иска да видя дали ще успеем да разчетем дирите по същия начин като теб. За нас ще е върховно преживяване.

– Нямам нищо против – казах аз.

Двамата скочиха от седлата и започнаха внимателно да се взират в оставените следи. При това те тихо разменяха мисли и предположения и изглежда стигнаха до общ извод. По едно време Джим се обадил:

– Щом Олд Шетърхенд казва, че си имаме работа с две различни групи хора, тогава наистина трябва да е така. Ала ние различихме само една група. Къде е другата?

– По петите на първата.

– Но няма следи от нея, сър! Не ги виждаме.

– А си личат толкова ясно пред вас. Откъде са дошли бивакувалите тук хора и в каква посока са си тръгнали?

– Дошли са право от юг, а после са продължили на запад. Дирята им е достатъчно ясна, а и друга няма.

– Но я обърнете повече внимание на необикновения ъгъл, който образуват двете дири! Твърде невероятно е опитни уестмани да тръгнат по толкова заобиколен път! Оттук са поели право на запад и би трябвало да се очаква, че са дошли от изток.

– Well. Но нали виждаш, че са пристигнали от юг.

– Тези следи изобщо не са оставени от тях. Я погледнете на изток! Нищо ли не забелязвате там?

Джим отмести поглед към указаната от мен посока и рече:

– Чакай, досетих се! Май там през тревата минава малко по-тъмна черта. Едва се вижда, но все още може да се различи. Сигурно е дирята от онези хора, които вчера са пренощували на това място. След толкова дълго време тревата отново се е изправила.

– Да, вече си по върната следа, мистър Джим Снъфъл.

– Ами южната диря?

– Оставена е от по-голяма група ездачи, дошли от юг, които несъмнено са имали намерение да продължат на север. Но когато са открили този бивак, те са свърнали наляво, за да поемат по петите на първата група.

– Да, сър, така е.

– Но какъв е бил първият отряд и що за хора е имало във втория? – опитах се да изпитам неговата проникателност.

– Първият отряд е бил от бели, а вторият от индианци.

– Какви основания имаш за подобно твърдение?

– Две. Първо, вторият отряд се е състоял най-малко от шейсет ездачи и тъй като не е вероятно по тези места да са се събрали толкова много бели, може да се предположи, че става дума за индианци. И второ, конете им не са били подковани, както сигурно ще забележиш, ако огледаш дирята по-внимателно. А толкова много неподковани коне могат да бъдат яздени само от червенокожи.

– Тук си прав, но защо мислиш, че първият отряд се състои от бели?

– Защото в останените следи си личат подковите на конете и защото нашият пленник, който също е бял, е яздил заедно с тези хора.

Прав си, мистър Джим, само че той ще го отрече.

– В такъв случай ще сме принудени да предположим, че е от индианския отряд, а тогава с него ще трябва да си поговорят ножовете ни.

Аз също бях убеден, че пленникът ни е от отряда на белите и по някаква причина, воден от подли намерения, се е отделил от тях. Но така или иначе в момента бях много доволен, че Джим го свързваше с

червенокожите. Това сигурно щеше да засили тревогата му. И резултатът не закъсня. Негодникът побърза да ни увери:

– Лъжеш се, мистър Джим Снъфъл. Бяха точно от тези индианци.

– Няма да се оставим да ни пратиш за зелен хайвер.

– След като размислих стигнах до извода, че за мен ще е по-добре да ви кажа истината.

– И умно ще постъпиш – обърнах се към него, – защото нямаме намерение да се хващаме на лъжите ти: Скоро ще догоним индианците, а после ще говорим и с белите с които с яздил човека, когото си обрал. Ще ви изправим двамата очи в очи.

– Спокойно можете да го направите. Не съм искал да го оберат.

– Ами! Нима този кон и всичките други вещи не са негова собственост?

– Да, негови са.

– Да не би да ти е дал коня си на заем?

– Точно така беше. Даде ми го временно. Вече ще бъда искрен към теб и ако ме изслушаш ще направиш добра услуга не само на мен, но и на себе си, понеже както разбирам се каниш да яздиш подир червенокожите.

– Добре, но не се опитвай пак да ни лъготиш! Как се казваш?

– Името ми е Пъркинс. Заедно с други двама уестмани бях нает от един бял, за да го преведем през планините. Конят е негов.

– Какъв е този човек?

– Не знаем съвсем точно. Тон не говори много. Каза ни да го наричаме мистър Джафар.

– Джафар ли? Ха! Говори ли английски?

– Горещо-долу можем да се разбираме.

– Сам ли е?

– Придружават го двама английски слуги, които е наел още в Лондон.

– Не си ли научил произхода му?

– Не. Характерът и маниерите на мистър Джафар са такива, че някак не върви да го разпитваме за личния му живот.

– Но сигурно с заможен, а?

– Да, има два товарни коня и ни заплаща добре. Мисля, че не е християнин.

– Откъде вадиш това заключение?

– Оттам, че всеки ден се моли пет пъти по твърде странен начин и то на език, който не разбираме.

- А служи ли си и с килимче върху което да коленичи?
- Да, има едно одеяло на което по време на молитва ту стои, ту коленичи, ту лежи.
- Как се облича?
- Също като нас само, дето на главата си носи шапка от агнешка кожа. Косата му е черна, а провисналите му мустаци са извънредно гъсти и дълги.
- Приблизително на каква възраст е?
- На около трийсетина години.
- Вероятно е персиец, но не мога да си обясня как е попаднал в Америка и то в Дивия запад. Накъде е тръгнал?
- За Сан Франциско. Ние трябва да го придружим до Санта Фе, а там той ще, наеме други водачи. Сега вярваш ли ми, мистър Шетърхенд.
- Последните ти сведения изглеждат верни. Каж ми също тъй откровено защо избяга от спътниците си.

Очевидно на Пъркинс не му беше лесно да признае истината. Но той добре разбираше, че с отричане нищо нямаше да спечели и затова отговори:

– Причината е във внезапното появяване на индианците. Бяха толкова наблизко, че загубих самообладание и мислех само как да спася кожата си.

– Но нали вече сте били напуснали това място!

– Да, обаче ми се наложи да се върна. Преди малко ти съвсем вярно отгатна, че сме дошли дотук от изток. Разположихме се на бивак, а тази сутрин в ранни зори продължихме. След около час мистър Джафар забеляза, че му е изчезнала камата, която ти нарече ханджар. Сигурно бяхме забравили оръжието тук. Той самият поиска да се върне, за да го потърси, но понеже не познава Запада и лесно можеше да се заблуди, ние му предложихме някой от нас да препусне обратно и да го донесе. Джафар се съгласи и ми даде коня си, защото той е най-бърз от нашите животни. Просто ми го зае, за да не бъде принуден да ме чака толкова дълго.

– Продължавай! Значи се върна дотук и намери ханджара, така ли?

– Да. Лежеше на земята ей тук, под този нисък храст, така скрит от клоните, че на тръгване не сме го забелязали. Слязох от седлото, наведох се и го вдигнах. Когато се изправих погледът ми неволно се насочи между храстите на юг и за мой ужас видях оттам да се задава отряд от над шейсет команчи. Всички бяха намазали лицата си с бойните цветове и забележеха ли ме, очакваше ме сигурна смърт. Храсталаците ме прикриваха. Не биваше да излизам от тях и ето защо поведох коня за юздата

и бързо прекосих потока, по чието дъно следите не можеха да се видят толкова лесно.

– Значи си офейкал на север, вместо да последваш спътниците си в западна посока и да ги предупредиш.

– Да, наистина извърших тази грешка, обаче червенокожите така ме изплашиха, че мога да бъде извинен.

– Не мисля, че това може да ти послужи за извинение. Животът на чужденеца е поверен в твоите ръце, защото си му водач. Трябвало е по най-бързия възможен начин да се върнеш и да го предупредиш.

– Нямах как. Команчите щяха да ме видят.

– Глупости! На първо време си имал чудесно прикритие тук, в гората, а после, след някоя и друга минута, е било необходимо само да се върнеш по собствените си следи.

– Да, така е – подкрепи ме Джим Снъфъл. – Може би междувременно онези клетници са били нападнати и пречукани. Не си ли на същото мнение, драги Тим?

– Йес – кимна брат му.

Пъркинс смутено заби поглед в земята. Изглежда разбираше, че сме прави и след малко направи последен опит да се извини:

– Сигурно положението не е чак толкова лошо, защото мисля, че спътниците ми своевременно са забелязали индианците и са се скрили.

– Нямах ни най-малко основание за подобно предположение – отвърнах аз. – Даже и да е както казваш, нали дирята остава пред очите на команчите и те набързо ще открият скривалището им. Светъл ден е. Ти искаше да се оправдаеш, но постигна тъкмо обратното. Вярно, че конекрадецът си остава крадец, но човек би могъл да има известно уважение към него поне заради дързостта му. Но скаут, постъпил толкова подло и страховито като теб, буди само презрение. Нека видим дали все още е възможно да спасим хората! Тръгваме по петите на червенокожите. Идват с мен, нали мистър Джим?

– Как можеш да задаваш подобни въпроси! Двата Снъфълси с радост са винаги там, където става дума да се измъкнат хора от трудно и опасно положение. Не си ли на същото мнение, драги Тим?

– Йес – заяви брат му. – Бързо да се промъкнем зад гърба им, иначе клетниците са загубени!

– Но мистър Шетърхенд, я ми кажи смяташ ли, че Пъркинс не ни лъже!

– Мисля, че можем да му вярваме, понеже, ако се беше осмелил пак да ни излъже, с него щеше да е свършено. И тъй, напред! Тук загубихме

твърде много време.

Метнахме се на седлата и водени от следите поехме на запад. Но дирята на белите около бивака бе толкова изпогазена от индианците, че не можеше вече да се различи. Надявах се нейде по пътя да се натъкнем на по-ясни отпечатьци. След известно време очакването ми се сбъдна и то когато стигнахме до едно място, където червенокожите бяха спирани. Дръпнахме поводите на конете си и Джим Снъфъл каза:

– Тук са правили съвещание. Ех, да знаехме какво са решили!

– Аз знам – заявих уверено. – Уточнявали са броя на преследваните от тях бели.

– Тъй ли мислиш? Защо?

– Дотук те са яздили по самата диря оставена от белите, но на това място са се дръпнали настрана и двама от тях са слезли от конете, за да я разгледат. Тъй като точно тук са внимавали много да не заличат следите на белите, те и за нас са се запазили съвсем ясно и сега ще проверя дали можем да имаме доверие на казаното от Пъркинс.

Скочих на земята и огледах отпечатьците. Трудно беше човек да стигне до някакво сигурно заключение, понеже червенокожите бяха запазили непокътната дирята само на късо разстояние, а за мен бе много важно да открия следите от самотен кон, поел в обратна посока. След по-продължително търсене, измерване и сравняване успях да стигна до желанния резултат. Намерих един-единствен отпечатък от копито, обърнат в обратна посока, а и той беше толкова лек и неясен, че само аз можех да го открия и то защото Пъркинс ни беше уверил, че се е върнал. Следователно, той беше казал истината. Но аз трябваше да се съобразявам и с това, че индианците също са забелязали този отпечатък. В такъв случай те непременно бяха изпратили съгледвачи, за да разберат къде е останал самотният ездач. Но тогава ние отдавна щяхме да се натъкнем на тях, или най-малкото щяхме да открием следите им. Но тъй като не се бе случило нито едното, нито другото, на първо време смятах, че нямаше защо чак толкова да се безпокоим заради индианците.

2. ЕДИН ПЕРСИЙСКИ МИРЗА

Продължихме прекъснатата езда и не след дълго забелязахме, че двама червенокожи се бяха отклонили от дирята – единият наляво, а другият надясно.

– Дали са избързали напред като съгледвачи? – попита Джим Снъфъл.

– Сигурно. По отпечатъците предводителят им е разбрал, че вече е близо по петите на белите и е изпратил напред тези разузнавачи, за да научи какво е положението. Скоро ще проличи къде двамата пак са се присъединили към своя отряд.

След около четвърт час следата на единия съгледвач, а после и на другия, отново се сля с главната диря и ние можехме вече да очакваме, че не след дълго ще стигнем до мястото на нападението. Тъй като не бе изключено индианците все още да са там, налагаше се да сме безкрайно предпазливи, ако не искахме неочаквано да се натъкнем на тях. Ето защо, аз взех малък аванс пред останалите и всеки миг бях готов или да бъда забелязан или нападнат от команчите.

За щастие опасенията ми не се оправдаха. Наоколо имаше пръснати храсталаци и зад всеки храст можех да очаквам скрит неприятел. Но ето че по едно време тази растителност внезапно изчезна и пред мен се ширна открита равнина. Най-много на петстотин крачки от мен видях разположилите се на лагер индианци.

Бяха оставили конете си свободно да се скитат наоколо. Сред тях забелязах повече от дузина товарни животни, определени да носят хранителните им провизии. Понеже команчите бяха тръгнали по бойната пътека нямаха време да ходят на лов, а към това се прибавяше и обстоятелството, че изстрелите щяха да издадат и може би да провалят тайните им намерения. Червенокожите бяха образували кръг, в чиито център изглежда се провеждаше важно съвещание. Но хората седяха толкова нагъсто, че погледът ми не можеше да проникне между тях. Върнах се малко назад, слязох от коня, завързах го и подканих току-що приближилите се Снъфълси да направят същото.

– Да слезем от конете ли? – попита Джим. – Не бива ли да продължаваме?

– Не. Индианците са спрели наблизо.

– Най-сетне ги настигнахме! И какво? Заловили ли са белите?

– Да.

– Добре, да видим!

Свалихме вероломния скаут от коня, вързахме го за едно дръвче, а после се промъкнахме напред дотам докъдето нямаше опасност да ни забележат.

– Наистина са команчи – каза Джим. – Белите не се виждат. Предполагам, че се намират вътре в кръга. Какво ли ще направят червенокожите с тях?

– Скоро ще научим. Много зависи от това дали по време на нападението е пролята кръв. Ако някой индианец е бил ранен или убит белите няма да живеят дълго.

– Да, незабавно още тук ще ги избият. И аз съм на същото мнение.

– Но то не съвпада съвсем с моето.

– Да не мислиш, че команчите ще вземат да мъкнат пленниците със себе си?

– Да, макар и не кой знае колко надалеч. При индианците произнасянето на присъдата и екзекуцията на пленниците се придружават от тържествени церемонии, за които е необходим подходящ бивак. А мястото, където се намират в момента, не става за тази цел; Няма вода за по-продължителен престой, а и не е достатъчно безопасно. Твърде открито е. Всеки, който лагерува там може лесно да бъде забелязан още отдалеч. Ето защо, струва ми се, че команчите скоро ще тръгнат на път, за да потърсят някое по-хубаво място.

– Well, тогава ще ги следваме по петите! Главният въпрос е дали ще ни се удаде да освободим пленниците. Ние сме само трима срещу седемдесет индианци, а туй не е шега работа.

– В подобни случаи човек не бива да си служи с такива цифри. Това е нужно само, когато планираме открито нападение. Но тъй като можем да постигнем целта си само с хитрост, то при изчисленията си трябва да използваме духовните величини.

Духовни величини, много добре, наистина много добре казано, сър! Действително ли мислиш, че Джим и Тим Снъфъл са такива духовни величини?

– Надявам се, понеже само в такъв случай ще можем да надхитрим команчите.

– Да ги надхитрим ли? Хмм, що се отнася до това ми се струва, че няма да се държим прекалено глупаво. Не си ли на същото мнение, драги Тим?

– Йес!

– Джентълмени, ще ми разрешите ли да изкажа една молба? обади се нашият пленник.

– Каква е тя? – попитах аз.

– И аз имам някаква вина, че спътниците ми са изпаднали в такова трудно положение. Следователно, мой дълг е също да участвам в освобождането им. Развържете ме и ще видите, че ще направя всичко каквото поискате от мен!

– Да, но ако можехме да ти имаме доверие – отвърна му Джим.

– Можете. Уверявам ви, че...

– Мълчи! – прекъснах го аз. – Който така страхливо и подло изоставя другарите си в опасност, не заслужава никакво доверие.

Пъркинс се опита да продължи със своите молби и уверения, но не му позволих, а отново насочих вниманието си към индианците, чието съвещание току-що свърши. Всички се раздвижиха, кръгът се отвори и тогава видяхме, че в средата му лежаха няколко души, които не можеха да се изправят, защото навярно ръцете и краката им бяха стегнати с ремъци. Вдигнаха ги върху конете и там ги вързаха. После индианците се подредиха във верига, която потегли в северна посока. Начело яздеше възрастен вожд. Бяха твърде далеч, за да успее да различа чертите на лицето му, ала беше ясно, че е вожд, понеже носеше пера и сигурно беше стар, тъй като косата му бе побеляла.

В споменатата посока също имаше гора, между чиито дървета команчите изчезнаха. От предпазливост изчакахме още известно време. После се отпавихме към мястото, където се бе състояло съвещанието. За разчитане на следи там и дума не можеше да става, понеже земята бе така изпотъпкана, че не бе възможно да се различат никакви подробности. Несъмнено белите са били нападнати тук. Бяха се съпротивлявали, защото открихме следи от кръв. Това бе лошо за тях, а за нас – извънредно неприятно, защото ни принуждаваше да действаме бързо. Налагаше се да следваме индианците. Но не тръгнахме направо по следите им, а описвайки дъга, първо се добрахме до гората и едва след това потърсихме мястото където те бяха навлезли между дърветата. Оттук нататък можехме да яздим по дирята им без да се излагаме на кой знае колко голяма опасност. Но в името на нашата безопасност, аз слязох от седлото и продължих на около петдесетина крачки пред другите по ясно видимите следи. Стъпките ми бяха съвсем безшумни, а от погледа и слуха ми нищо не можеше да се изплъзне на едно разстояние, което гарантираше сигурността ни. Не е трудно човек да си представи колко бавно

напредвахме, ала нямаше как.

Тъй минаваше час след час. Отначало изпитвах големи опасения за участието на пленниците, но следобед отново започнах да храня надежда. Ако индианците стигнеха късно до мястото където щяха да бивакуват, този ден нямаше да имат време да убият бледоликите, спазвайки всички обичайни церемонии. Така че щяха да се видят принудени да отложат всичко за следващия ден, а вечерта или през нощта можехме да намерим някаква възможност да предотвратим избиването им. Надеждата ми се подхранваше най-вече от обстоятелството, че команчите нищо не подозираха за нашето присъствие. Намираха се на своя територия и знаеха, че тя се избягва от всеки, който не е от племето им и тъкмо затова можехме да очакваме да сметнат строгите предохранителни мерки за излишни.

Вече отдавна трябваше да излезем на реката, но тъкмо в тази местност тя описваше голям завой, който в момента пресичахме. Едва привечер се появиха повече признаци, че се приближаваме до водата. Още повече забавихме хода на конете си и добре направихме, защото скоро чух нечий вик, на който отговори друг глас. Бяхме съвсем близо до команчите и аз незабавно се върнах при спътниците си, за да ги накарам да спрат и да потърсим скривалище.

Бързо намерихме подходящо място, където вързахме конете, а също и Пъркинс. Този човек ни пречеше извънредно много и усложняваше всичко. Но как можехме да се отървем от него, без да бъдем по-сурови отколкото бе необходимо, или без милосърдието ни да ни изложи на опасност? Вярно, беше ни предложил помощта си и не бе изключено да има почтени намерения, ала все пак няхахме право да му се доверяваме. След като се погрижихме и за него, и за конете, Джим Снъфъл се осведоми:

– Сър, какво ще правим сега? Тъкмо в момента под короните на дърветата е настъпил такъв сумрак в който най-добре се шпионира, без да съществува опасност да ни забележат отдалеч. Ти сигурен ли си, че индианците са наблизко?

– Да. Чух двама от тях да си подвикват. За мен това е благоприятен признак, че тук се чувстват в безопасност и не предполагат присъствието на други хора в близката околност. Така задачата ни ще бъде по-лека.

– Well, тогава да се залавяме с тази задача! Ще се промъкнем ли до команчите?

– Говориш в множествено число, кого имаш предвид?

– Теб и мен. Моят доблестен брат Тим ще трябва да остане при

пленника.

– Хм! Бих предпочел да тръгна сам.

– Сам ли? Без мен? Да не би да ме смяташ неспособен за нищо?

– И дума не може да става за това, но съм свикнал да не досаждам на другите с онова, което съм в състояние да свърша сам.

– Да досаждаш? Ама че израз! Бъди сигурен, че в тайното промъкване ме бива! Да се приближа в гръб до някой червенокож без да ме усети, за мен е върховно преживяване! Ако не ме вземеш със себе си страшно ще ме обидиш. Ще те придружа, а брат ми остава тук.

– Не – обади се Тим най-неочаквано за Джим.

– Не ли? Какво те прихваща! Нали някой трябва Да стои тук на пост.

– Йес. И това си ти.

– Аз ли? Да не си луд? Джим Снъфъл да остане на пост, когато става въпрос да изиграем такъв номер на червенокожите негодници?

– Тим Снъфъл също няма да стои със скръстени ръце!

– Но ти трябва да останеш! Аз имам предимство, защото съм по-голям от теб.

– Да, но само с пет минути, а толкоз малко време изобщо не важи. Близнаците винаги са на еднаква възраст. Няма да ти позволя да ме насъбляваш и заедно ще се промъкнем до индсманите. Веднъж и аз искам да бъда по-големият!

За броени секунди Джим онемя. Смайването му от внезапното непокорство на неговия брат скова езика му. Но след малко рече още по-настойчиво:

– Струва ми се, че си решил да се бунтуваш срещу мен, първородния син, а? Виж го ти тоз дребосък как иска да ми дава нареждания! Аз отивам, а ги оставаш!

Във възбудата си особняците близнаци започнаха да разговарят на опасно висок глас. Направих им забележка и предложих да ме оставят да отида сам, което щеше да реши спора им без някой от тях да бъде пренебрегнат. Но Джим не се съгласи. Беше си наумил да ми докаже сръчността си и аз най-сетне се съгласих. Тим нищо не каза, но мълчанието му ми се стори доста съмнително. Затова го попитах:

– Не кроиш никакви тайни планове, нали мистър Снъфъл?

– Не – навъсено отвърна гой.

– Би било извънредно опасно, ако някой от нас предприеме нещо за което другите и представа си нямат. Това може не само да провали целия ни план, но и да ни струва свободата, а дори и живота!

– Не се тревожи с подобни мисли! – успокои ме Джим. – Нямам никакво основание. Без мен Тим нищо не смее да предприема, защото е твърде зелен. Представи си само – той е с цели пет минути по-млад от мен! Няма да има нищо против спокойно да остане тук, докато се върнем. А сега нека не се бавим по-дълго, тъй като ще стане много тъмно.

– Добре! И така, мистър Тим, хубаво си отваряй очите и не напускай това място преди да сме се върнали. Давам ти и моите две пушки, понеже ще ми пречат.

Без да каже нито дума Тим пое Мечкоубиеца и карабината „Хенри“ и ние с Джим се отдалечихме. По време на тази наша разправа се беше смрачило вече дотолкова, че предметите не се различаваха ясно. Приблягвайки от дърво на дърво, ние напредвахме към мястото откъдето бях доловил онези гласове. Така продължавахме все по-нататък и по-нататък, без да се натъкнем на някаква опасност. Добрахме се чак до високия бряг на реката, без да забележим каквито и да било следи от индианците. Нарочно казвам „високия бряг“, понеже каквото не виждахме в момента открихме малко след това – пред нас изникна почти пресъхналото речно корито, което бе дълбоко изровено от пороите.

Междувременно се бе спуснал почти непрогледен мрак. Въпреки всичко забелязах, че там където бяхме застанали брегът представляваше стръмно голо свлачище, по което човек не биваше да рискува да се спуска, понеже земята лесно можеше да поддаде под краката му и да го свлече надолу. Продължихме да вървим по самия край на брега, докато почвата стана по-здрава и отново се появиха дървета. Склонът на речния бряг под нас беше обрасъл с храсталаци.

– Сигурно си се заблудил сър – прошепна ми Джим. – Червенокожите не са в тази местност.

– О, тук са. Надушвам ги.

– Надушваш ли ги? The deuce! Какъв забележителен нос трябва да имаш! Един толкова префинен обонятелен орган сигурно е направо върховно преживяване!

– О, аз имам обикновен нос, но е много чувствителен към конската миризма. Надушвам конете на команчите. Те пасат в ниското под нас край водата.

– Чак до долу ли стига носът ти?

– Pshaw! Навярно изобщо не знаеш с какво се отличава конската миризма и... чакай, виждаш ли, че съм прав! Погледни надолу!

Под нас край реката се бе появило пламъче, което бързо се разгаряше. Тъй като се беше възцарил пълен мрак, индианците палеха огън. Не

беше трудно да се разбере защо не бяха останали горе на високия бряг. Долу имаше вода и за тях, и за конете им.

Скоро огньовете станаха пет.

– Това е добре – обади се Джим. – Кога го се промъкнем до тях ще можем да виждаме всичко.

– Но ако не сме извънредно внимателни, те също ще ни забележат. Тези огньовете ме радват единствено, защото ни показват, че команчите се чувстват в пълна безопасност.

– Ще слезем долу, нали мистър Шетърхенд?

– Ще се спуснем тук от ляво, долу ще заобиколим лагера и ей там от дясно ще се приближим до него.

– Добре, сър. Да слизаме!

Не беше лесно да се спуснем долу. Непознатият за нас терен бе доста стръмен. Не биваше да се държим за растящите наоколо храсти, понеже щяхме да предизвикаме шум, а всеки побутнат от мястото му камък можеше да се изтърколи към водата и да ни издаде. Налагаше се много да внимаваме и спускането вървеше бавно. Измина повече от половин час преди да се озовем долу. Добре, че Джим Снъфъл показа отлични качества. Беше се научил да се придвижва безшумно. Аз слизах пръв, а зад мен или по-скоро над мен следваше той. Въпреки това, ако исках да доловя съвсем тихите шумове, причинявани от Джим, трябваше доста да напрегна слуха си.

Намирахме се точно над мястото, където бивакуваха индианците и трябваше да се отправим надолу по течението. Речната долина бе обрасла с храсталаци само дотам, докъдето не достигаше придошлата река по време на наводнение. Понеже в момента тя бе почти пресъхнала, между храстите и малкото вода оставаше свободен широк пояс, където не биваше да рискуваме да се появим. Следователно промъкването към команчите не можеше да стане откъм водата. Трябваше да заобиколим лагера, избягвайки опасното свлачище, и да се появим от другата му страна – една трудна задача.

Щом я изпълнихме, ние легнахме на земята и, пълзейки между храсталациите, се насочихме към бивака. Успяхме да се приближим толкова, че можехме да го огледаме целия. Команчите бяха избрали подходящо място. То бе разположено по-ниско и в следствие на това по време на пълноводие реката стигаше тук до самите склонове на долината. Ето защо наоколо нямаше никакви храсти, а напълно открит терен, където спокойно можеха да се движат хората и на някой много по-голям отряд. Но за нас това обстоятелство не беше особено благоприятно, защото

само увеличаваше трудностите, които трябваше да преодолеем.

Индианците тъкмо вечеряха. Разговаряха по начин от който личеше, че се чувстват в пълна безопасност. Тъй като се бяха разпределили доста равномерно около петте огъня, имахме възможност лесно да ги преброим. Бяха седемдесет и един. От всичките команчи, заради бялата си коса, най-много привличаше погледа вождът им. Той седеше на около трийсетина крачки от нас край втория огън и понеже беше обърнат с лице към нас можех ясно да го разгледам. Представете си смайването ми, когато в него разпознах То-кай-хун, един от вождовете на команчите, които всяваха най-голям ужас. Попаднех ли в ръцете му, бях загубен, дори и племето му да не беше тръгнало по пътеката на войната. В това се бях убедил още от деня, когато той ме плени заедно с Винету и още неколцина други мъже и се отървахме, само благодарение на моята благородна дързост.⁷ Но в момента трябваше да мисля не за То-кай-хун, а за петимата пленници. Те лежаха един до друг край огъня на вожда и бяха вързани така, че не можеха да се помръднат. Човекът, който лежеше най-близо до мен, имаше гъсти черни провиснали мустаци и навярно беше мистър Джафар.

Между мен и този огън растяха още няколко храста и аз не сметнах за прекалено дръзко да се промъкна още малко напред. Индианците не бяха разставили постове и понеже всички седяха най-спокойно край огньовете нямаше защо да се опасявам, че ще ни открият. Вождът разговаряше с хората около себе си и на мен много ми се прииска да чуя за какво приказваха. Ето защо предпазливо се запромъквахме към биваха, докато най-сетне стигнахме до последния храст, чиято сянка бе достатъчно голяма, за да ни скрие.

Постигнахме целта, която преследвах – подслушахме разговора им. Негова тема беше бойният поход, предприет от команчите. Канеха се да нападнат няколко поселища, чиито имена споменаха, и да избият живеещите там бели, а преди това искаха да отидат до Макик Натун⁸ и там да изпълнят бойния танц, за да се допитат до свещените амулети дали нападението им ще има успех. Тържествеността на тази церемония щеше да се повиши с изтезанията и умъртвяването на петимата бледолики, попаднали им този ден в ръцете, които щяха да вържат на кола на мъченията. Вече знаех намеренията им и можех да се оттегля от това опасно място. Ако не успеехме още днес да освободим пленниците, щяхме да

7. Виж събраните съчинения на К. Май т. 9, Винету III. Б. пр.

8. Жълтата планина. Б. нем. изд.

преследваме индианците до Макик Натун и там или пък още по пътя все щеше да ни се предложи някой удобен случай да постигнем целта си.

Вече се канехме да се оттеглим от закрилиящия ни храст, когато ми се стори, че малко по-встрани от нас, откъм височината над бивака, се разнесе някакъв слаб шум.

– Тихо! – прошепнах на Джим. – Чу ли нещо?

– Не – отвърна ми той. – А ти?

– Да. Ей там горе. Беше едва доловим, шум, като посипал се от високия бряг пясък. Да не би да е...

– Какво?

– ...твоят Тим. Това би било най-голямата глупост каквато може да направи.

– Брат ми? Само да ми падне! Ще го...

Джим не довърши изречението си и щеше да скочи на крака, ако не то бях сграбчил Здраво и не го бях притиснал към земята. „Само да ми падне!“ беше казал той и ето че брат му Тим наистина падаше и то как! Отначало се разнесе шумолене и трополене от търкалящи се камъчета и буци пръст, които се удряха в храстите, после проехтя силният вик: „The devil!“, а след това от високия бряг се спусна като торпила някакъв човек и се вряза сред индианците така, че отначало те се пръснаха като пилци, но секунди по-късно с пронизителни крясъци се нахвърлиха върху него. Да, действително беше Тим Снъфъл, който бе изпълнил тайното си намерение. За нещастие и той като нас се бе озовал пред споменатото преди малко свлачище. Съвсем рисковано бе пристъпил твърде напред, рохкавият край на брега беше поддал и заедно със свличащата се почва Тим бе полетял надолу като на шейна. И ето че в същия миг команчите го връхлетяха. Неочакваното и бързо падане изглежда бе останало за Тим без особени последици, понеже той крещеше така, че надвикваше дори рева на индианците. И сякаш това не ми стигаше, ами взе, че се развика и брат му Джим, който имаше най-голямо основание да не издава нито звук.

– Брат ми, моят Тим, добрият ми Тим! – крещеше Джим и с всички сили се опитваше да се отскубне от ръката ми.

– Ще млъкнеш ли? – ядосано, но все пак тихо го срязах аз.

– Така и на двама ни ще навлечеш...

– Но те ще го пречукат! – прекъсна ме той. Понеже лежах на земята, а Джим се беше изправил, аз не можех да използвам цялата си сила, но неговите усилия се удвояваха от страха, който изпитваше за участието на своя „добър Тим“. Той се изтръгна от ръката ми и се втурна сред

индианците. Видях го да изчезва в гъстата им тъпла. Също като брат см и Тим бе незабавно повален и пленен.

Какво ли трябваше да направя? Да хукна подир него? Нямах такова намерение! Останах да лежа на мястото си, макар да можеше да се очаква, че индсманите веднага щяха да претърсят околността. Ах, тези злополучни Снъфълси! Вместо да освободим петте пленници техният брой се беше увеличил с още двама. А последниците се проявиха незабавно, понеже точно в този миг проехтя заповедническият глас на вожда:

– Бързо разпръснете и стъпчете огньовете! Може би наблизко има и други бледолики.

Заповедта му бе изпълнена начаса. За известно време настана невъобразима бъркотия, която породи в главата ми една мисъл, изпълнена от мен също тъй бързо, както ми беше и хрумнала. Пламъците угаснаха, но понеже лежах на земята тлеещите главни ми дадох възможност да забележа как команчите се суетяха насам-натам и поне в този момент мислех само за двамата Снъфълси, но не и за другите пленници. Полуизправен се втурнах напред към бивака, щастливо се добрах до вързаните хора, сграбчих за дрехите единия от тях, когато смятах за Джафар и го повлякох към мястото, където бях лежал допреди броени секунди.

Всъщност индианците трябваше да ме видят, обаче обзелото ги вълнение и объркване не позволи на никой от тях да ме забележи. Беше цяло чудо, че номерът ми успя. Най-сетне между команчите и мен отново имаше храсти и аз можех да се изправа. Преди всичко по-далеч от тук, само по-далеч от тук! Метнах на рамо здраво вързания човек, който не издаде нито звук, и побързах да се отдалеча до едно място, където се чувствах в безопасност. Там го спуснах на земята, извадих ножа си, прерязах стягащите го ремъци и казах:

– Свободен си. Изправи се на крака и виж дали ще можеш да вървиш!

– Свободен ли? – попита той на английски с чужд акцент. – Значи ти не си индианец?

– Не, бял съм. Дойдох да те освободя, но не предполагам, че ще стане по такъв начин.

Едва сега той бавно се изправи и като хвана двете ми ръце каза:

– Аллах, Аллах! Свободен съм, свободен, избавен, спасен от тези сатани! Кажи ми кой си ти! Трябва да знам на кого да благодаря!

– За това по-късно. Сега преди всичко трябва още да се отдалечим! Чуваш ли как крещят индианците? Забелязали са, че те няма и те търсят. Не бива да губим нито миг. Хайде, опитай се да вървиш!

Той направи няколко крачки, но се олюля и каза:

– Не мога, сър. Бях толкова здраво вързан, че не си чувствам краката. Река ли да ходя, сигурно ще падна. Е, добре, ще те нося.

– Ще ме носиш? Толкова тежък човек като мен!

– – Pshaw, дребна работа. Важното е ръцете ми да са свободни, защото трябва да изкатерим тази стръмнина. И тъй, ще те взема на гръб, а ти се дръж здраво с ръце около врата ми. Хайде!

Напъхах в джобовите си прерязаните ремъци, понеже команчите не биваше да ги намерят. Въпреки опасността, нарастваща с всяка изминала минута, от учтивост Джафар се опита още да се противи на предложението ми да го нося. За миг взех решение, метнах го на гръба си и колкото можех по-бързо поех нагоре по височината. Щом я изкачих, аз го пуснах на земята и тогава той се обади, че може би вече е в състояние сам да върви, тъй като отново чувствал краката си. Следователно кръвообръщението му се беше възстановило.

Останахме още няколко минути на мястото където бяхме спрели и наострил слух, аз насочих вниманието си надолу към долината. Сигурно индианците се съобразяваха с възможността наблизко да има и други бели. В такъв случай трябваше да проведат издирването в нощната тъмнина и нямаше как да открият оставените от мен следи. На сутринта те едва ли щяха вече да си личат, тъй че изчезването на пленника щеше да остане загадка за команчите, естествено, ако двамата Снъфълси не проявяха непредпазливостта по някакъв начин да издадат, че се намирам наблизко. От само себе си се разбира, че бях решил да направя всичко необходимо, за да освободя братята, а и останалите бели. Още от този момент бях наясно как щеше да стане това. Ала едва следващия ден можех да предприема каквото и да било.

Оказа се, че макар и бавно Джафар можеше да върви, както сам бе заявил. Но и нямаше защо да бързаме, понеже никой не ни преследваше. След като повторно ме помоли да му кажа името си, аз отговорих:

– Тук в Запада ме наричат Олд Шетърхенд. И ти се обръщай така към мен, сър. А навярно ти си мистър Джафар от Ориента, а?

– Да... но откъде знаеш името ми?

– Научих го от вашия водач Пъркинс.

– Значи днес си го видял? Не му ли се е случило нещастие? Вече го бях отписал.

– Кажи ми най-напред какво мнение имаш за него? Що за човек е той?

– Досега не съм имал причина да се оплаквам от него.

– В такъв случай навярно не е толкова лош, колкото си мислех. Ела, трябва да продължим! По пътя ще ти разкажа как се запознахме.

Хванах Джафар за ръката да го вода, понеже трябваше да минем през гората. Докато предпазливо крачехме между дърветата, аз му разказах случилото се. Когато свърших, той се обади:

– Сър, Пъркинс не е герой. Уплахата и страхът са го подтикнали да постъпи подло, както се изрази ти. Мисля, че вече достатъчно е наказан. Той просто е страхливец, но не и злодей.

– Нямам нищо против. Значи смяташ, че е редно да го развържа?

– Да. Можеш да му имаш доверие. Той ще ти измени само, ако поискаш от него да извърши някакво геройство. Но сър, жал ми е за моите спътници! А те са безвъзвратно загубени.

– Все още не са. Ще поговорим за тях по-късно. Ето вече почти стигнахме.

Нямахме причина да говорим тихо и ето защо Пъркинс ни беше чул. Той ни позна по гласовете и ни посрещна с думите:

– Ти ли си, мистър Шетърхенд? Слава Богу, че успя! Чувам те да разговаряш с мистър Джафар. Значи си го освободил. Надявам се, че вече и аз няма да съм пленник!

– Е, добре! Мистър Джафар се застъпи за теб, така че ще те развържа, но се надявам отсега нататък да не ме разочароваш.

– Няма, сър! Само ми кажи какво трябва да правя! Освободих Пъркинс от ремъците и му върнах всичките вещи, които бях взел от джобовете му. После го предупредих:

– Но не си мисли, че веднага ще спечелиш пълното ми доверие! Все още щях да те надзиравам най-строго, ако нямах възможността и не предпочитах да предоставя тази работа на команчите.

– На команчите ли?... Да ме надзирават? Какво искаш да кажеш?

– Много просто – загубен си, ако не си почтен към мен и не правиш само онова, което искам. Ако отново се проявиш като подлец и страхливец ще им паднеш в ръцете. Щом се зазори индианците ще започнат да ни търсят и единствено аз съм в състояние да ги заблудя. И така, твоята безопасност зависи от верността ти към нас и затова съм убеден, че мога да разчитам на теб.

С кратки думи му разказах случилото се, а после трябваше да се приготвим за път. За съжаление ни се налагаше да изоставим мулетата, за да заблудим индианците. Целта ни бе да ги накараме да повярват, че двамата Снъфълси са дошли сами в тази местност. Ето защо трябваше да отведем животните на някое място, където лесно можеха да ги

намерят. При това залагах на здравия разум на братята Снъфъл. Те сигурно знаеха, че ги очаква гибел, ако не успееш да ги спася. Следователно, не биваше да издават, че с тях е имало и други хора. Когато тръгналите на разузнаване команчи откриха мулетата и карабините на двамата Снъфъл, те сигурно щяха да стигнат до убеждението, че братята наистина са били сами. Щяха да си помислят, че ако с тях е имало и друг човек, той несъмнено е щял да отведе мулетата и да вземе пушките. А постъпвахме ли предпазливо, междуременно следите ни щяха да бъдат заличени от нощната роса.

На всяко от мулетата вързахме за седлото по една карабина и след като наредих на Джафар да ни чака, ги поведох последван от Пъркинс. Вързахме животните близо до мястото, където Тим се беше подхлъзнал, а после се върнахме при Джафар, който се радваше, че конят отново е при него.

– Много ми се искаше да е мой – рече Пъркинс, – защото така ще трябва да вървя със собствените си крака.

– Добър пешеходец ли си? – попитах го аз.

– За съжаление не.

– Тогава ще ти дам моя кон, а аз ще вървя пеша. Нека не губим повече време в приказки, а да тръгваме!

Изведохме животните от гората, отдалечавайки се от реката. Щом се озовахме на открито Джафар и Пъркинс яхнаха конете и ги смушиха да вървят подир мен. Тук беше по-светло отколкото в гората. Небето бе осеяно със звезди и светлината им не оставяше в мен никакво съмнение в каква посока трябва да насоча крачките си.

Известно време всеки бе зает със собствените си мисли, но после Пъркинс се обади:

– Сър, изглежда много добре знаеш накъде води пътят ни. Може ли и ние да узнаем?

– Разбира се! Към планината Макик Натун. Команчите искат да отидат при гробовете на вождовете си и там да убият пленниците. Днес не бе възможно да направим нищо повече, но се надявам утре да ги изтръгна от ноктите им.

– Как?

– Между това място и Макик Натун на половин час път от тук се намира издълбано от пороищата дере, което пролетта се изпълва с вода, а в останалите годишни времена запазва толкова влага, че там е израснала гора. Съвсем сигурен съм, че индианците ще се отправят тъкмо натам, за да дадат на конете си възможност да си отпочинат, да се напият с

вода и да пасат. Може би ще ни се предостави удобен случай да освободим пленниците.

– Ами ако не ни се предостави?

– Тогава няма да ни остане нищо друго, освен да следваме команчите до Макик Натун, където на всяка цена трябва да намерим изгоден случай да освободим белите.

– Мистър Шетърхенд, ти си смел човек. Нима познаваш онова дере, за което стана дума?

– Да. Намира се на север от Бийвър Крик. Но тъй като тръгнахме да заобикаляме в западна посока, ще се приближим до него пак от запад. Това е необходимо заради команчите, които сигурно яздят по права линия и не бива да се натъкнат на нашите дири.

– Но твърде е възможно заради заобикалянето ни да се разминем с въпросното речно корито.

– И това го казваш ти, скаутът, водачът?

Тази забележка го накара да прекъсне разговора ни. Но Джафар започна да ми разказва как са го нападнали команчите. Защитавал се и куршумите му улучили двама индианци. Ето от къде била кръвта, която забелязахме. Затова го вързали много по-здраво от другите и му отредили мъчителна смърт. После ми описа как са се отнасяли с него. Той говореше английски, но се изразяваше по един толкова цветист начин, че дори и да не ми бяха казали нито дума за него, пак щях да го взема за ориенталец.

Разговаряхме доста продължително. Много ми се искаше да науча някои подробности за него, ала тъй като самият той изобщо не засегна частния си живот, аз също не сметнах за уместно да го разпитвам за тези неща. Несъмнено беше образован човек и то образован не само в ориенталски, а и в европейски смисъл. Сигурно беше живял по-продължително време в Европа.

После моите спътници яздиха известна част от пътя един до друг и докато крачех начело, те изглежда поведоха разговор за мен, защото понякога снишаваха глас и си шепнеха, дори по-изоставаха повече от обикновено, когато не аз бях тема на разговора им.

На няколко пъти Пъркинс ми предложи коня, но понеже не се бях изморил, му отказах. Тъй измина нощта и започна да се зазорява. Когато стана толкова светло, че вече можехме добре да се виждаме, той каза:

– Сър, сега команчите ще започнат да ни търсят и ще намерят мулетата.

– Сигурно. И понеже в гората е влажно, отпечатъците от краката ни

няма вече да си личат. Ако индианците не открият никакви следи ще предположат, че Снъфълсите не са имали други спътници и ще преустановят издирването.

– Но нали ще търсят мистър Джафар.

– Няма да е дълго. Команчите биха могли да го заловят само ако открият следите му. А понеже, както предполагам, това няма да стане, те няма да пилеят време и усилия за нещо, което ще им се види безсмислено.

– Ще ми се да отбележа, че индсманите няма да могат да си обяснят изчезването му и затова стръвно ще търсят някакво обяснение.

– При обикновени обстоятелства индианците навярно щяха да преобърнат цялата местност надолу с главата, само и само да го открият. Обаче нали са ни известни намеренията им, нали знаем, че трябва да бързат. Не бива да чакат докато заселниците, които те се канят да нападнат, надушат опасността. Ето защо команчите ще предпочетат да оставят намира изплъзналия им се по толкова загадъчен начин пленник, отколкото да се заемат с продължително и безплодно търсене. Доколкото познавам тези червенокожи и навиците им, те ще отделят най-много първите два часа от деня за подобна цел, а после ще продължат да яздят към Макик Натун.

– Кога ще стигнат до гората при онова пресъхнало речно корито?

– Тъй като през деня команчите ще яздят по-бързо от нас през изтеклата нощ, навярно ще пристигнат там по пладне.

– А ние?

– Ако не се лъжа, след около час.

– Тогава ще се наложи да ги чакаме почти пет часа! Де да можехме да намерим там някакъв дивеч! Нямаме нищо за ядене.

– За съжаление не бива да ловуваме, защото трябва много да внимаваме да не оставяме никакви белези, издаващи нашето присъствие. Но... я вижте, ето това ще оправи нещата!

Веднага след като Пъркинс изяви желание за някакъв дивеч близо пред нас изскочиха два прерийни заека. Бързо свалих карабината „Хенри“ от гърба си и ги застрелях.

– Аллах! – възкликна Джафар. – Какъв стрелец си само! Виждам, че преди малко Пъркинс ми е казал истината, споменавайки за Олд Шетърхенд.

Това чисто по детски изразено възхищение ме накара весело да се изсмея. Вдигнах зайците, окачих ги на колана си и продължих да вървя. Изглежда двата изстрела привлякоха вниманието на Джафар върху

двете пушки. Той почти не откъсваше поглед от тях, което издаваше необикновения му интерес. Най-сетне не се сдържа и давайки израз на мислите си, ме попита:

– Сър, има ли ей тази тежка пушка някакво по-особено название?

– Да. Наричат я Мечкоубиец.

– Аллах! Странно! вече съм чувал това име, но на арабски език.

Има ли и други подобни пушки?

– Да, макар и да не са толкова стари и тежки като тази.

– А колко пъти можеш да стреляш с по-малката, без да зареждаш?

– Двайсет и пет пъти.

– Аллах! И това съвпада. А как я наричат?

– Карабина тип „Хенри“.

– И туй име съм го чувал на арабски. Не е ли твърде странно, че притежаваш две пушки тъкмо от онези, за които толкова са ми разказвали?

– Къде си чувал да се говори за тях?

– По бреговете на Тигър. Ти знаеш ли тази река?

– Разбира се. Всеки ученик я знае от уроците по география. Значи си бил там, мистър Джафар?

– Да. Преди една година. Аз съм персиец и в моята родина ме наричат мирза Джафар. Сигурно не ти е известно какво значи това, а?

– Напротив. Поставена пред името, думата мирза е титла на учен човек. Обаче ако се намира след името, тогава означава принц от благородно потекло.

– Наистина го знаеш! И тъй, наричат ме мирза Джафар и бях тръгнал да пътувам за Константинопол през Багдад. Пътят ми водеше по бреговете на река Тигър към Мосул и там имах възможност да гостувам на племето хадедихни, които чух да споменават за тези пушки.

– Нима и там се намират Мечкоубийци и карабини тип „Хенри“? – попитах аз с любопитство.

– Не. Ставаше дума за две определени пушки собственост на чужденец, който се казвал Кара бен Немзи Ефенди.

– Но това е арабско име, следователно този човек едва ли е бил чужденец.

– Такъв беше! Ако ти разбираше арабски щеше да знаеш, че „немзи“ означава немец. Шейхът на хадедихните ми разказа за него и за пушките му. Но още повече научих от един воин на племето.

– Как се казваше този воин?

– Беше дребен на ръст, ала храбър и умен мъж, а името му беше

хаджи Халеф Омар бен хаджи Абул Абас ибн хаджи Дауд ал Госарах.

– Ама че име! Кажы-речи по-дълго от гигантска змия! – подсмихнах се аз.

– Да, навярно за твоя слух звучи смешно, ала хората в Ориента имат обичая да прикачат към собственото си име и имената на прадедите си. От една страна това е чест за самия човек, а от друга така се отдава почит и на неговите предци. Впрочем хаджи Халеф Омар имаше пълно право да носи такова дълго име, понеже самият той беше прославен мъж, който с часове можеше да разказва за своите подвизи. Убивал е лъвовете и пантери и се е бил с многобройни неприятели.

От само себе си се разбира, че извънредно много се зарадвах да чуя тук нещо за моя хаджи Халеф. Направих си шегата да премълча, че именно аз съм онзи Кара бен Немзи Ефенди и попитах:

– А немецът присъствал ли е на всички негови подвизи?

– Да. Дори сам е участвал в тях. Именно на него хадедихните трябват да благодарят, че съществуват и до ден днешен, защото той ги е предпазил от такова поражение, което несъмнено би довело до гибелта им. А и аз пазя особено добър спомен за него, понеже много съм му задължен.

Това бе нещо съвсем ново за мен. Изглежда съм го погледнал доста въпросително, защото Джафар продължи:

– Именно той е спасил от смърт мой роднина, като му е помогнал в борбата срещу враговете. После го е придружил до Багдад и е бил до него във всички опасности, но за съжаление не успял по-късно да предотврати едно нападение срещу същия мой роднина, когато той е бил убит.

Ако човек освободи персийски мирза, попаднал в плен на индианците в Дивия запад на Америка, това сигурно с право може да се нарече необикновено приключение. Но ако от същия този мирза човек узнае, че преди време отвъд океана по бреговете на река Тигър, е спасил от смърт някакъв негов роднина, тогава несъмнено думата „необикновен“ става твърде безизразна.

Ето защо макар че си бях наумил да мълча, голямата изненада изтъргна от устата ми бързия въпрос:

– Да не би да имаш предвид Хасан Арджир Мирза? Ето че дойде ред на Джафар да се слиса. Той дръпна поводите на коня си, тъй че и аз се видях принуден да спра, вдигна високо ръце от смайване и възкликна:

– Хасан Арджир Мирза, избягалият принц! Ти знаеш това име! И до ден днешен Аллах върши най-големите чудеса! Че къде си чувал за него?

– Чувал ли? Та аз съм го виждал и стоях до трупа му, когато чумата ме беше сграбчила с жестоките си ръце.

– Трупа...? Чумата...!

– До Хасан Арджир Мирза лежеше жена му Джанах, неговата гордост, убита заедно с него.

Това беше много странна сцена. Ние двамата бяхме застанали един срещу друг и толкова възбудено си разменяхме тези реплики, че Пъркинс имаше пълното право да се усъмни в разсъдъка ни. Ококорените очи на Джафар се бяха втренчили в мен от височината на седлото. При последните ми думи той зяпна и напразно се мъчеше да каже нещо. Най-сетне с големи усилия преглътна и буквално изкрещя срещу мен:

– Джанах, неговата душа, неговата перла! Тя беше човекът чрез когото се сродих с него! О, мистър Шетърхенд, дали не сънувам, дали не блънувай обзет от треска? Ти бил ли си при хадедихните?

– Да.

– Беше ли там, когато умря техният прославен шейх Мохамед Емин?

– Участвах в погребението му. Той умря, когато помагахме на Хасан Арджир Мирза в битката срещу кюрдите.

– Това е вярно! Но тогава ти си...

Джафар сложи длан на челото си, а после продължи:

– Тогава ти трябва да си онзи Кара бен Немзи Ефенди!

– Да, разбира се. Собственото ми име Карл се превърна в Кара. Бен Немзи означаваше моята националност, а титлата ефенди ми я дадоха съвсем незаслужено.

Последваха куп въпроси на които трябваше да отговарям докато най-сетне успях да ги пресека със забележката:

– Това е такава среща, която едва ли някой човек би сметнал за възможна. Но нека не се бавим повече с приказки. Да помислим най-напред за най-важното си задължение, а после, след като го изпълним, ще поговорим и за миналото! Да побързаме да стигнем до онова корито, издълбано от пороите!

– Както искаш, сър, но сигурно ми вярваш, че още не мога да се свързва от вълнение. Олд Шетърхенд и Кара бен Немзи Ефенди едно и също лице! Колко ли неща можеш да ми разкажеш!

– И ти на мен. С най-големи подробности трябва да науча къде и как си се срещнал с моя славен верен хаджи Халеф. Но хайде пак на път!

Продължихме пътуването си, прекъснато поради една толкова

необикновена причина. И на двамата ни беше трудно да мълчим, но по-добре бе да концентрираме мислите си само върху настоящето и онова, което то ни налагаше.

Що се отнася до Пъркинс изглежда и той се беше заразил от нашето вълнение и изненада, защото бе направил такава физиономия, сякаш присъстваше на срещата между султана от Стамбул и китайския император.

Предсказанието ми се сбъдна – не обърках пътя. След около един час на североизточния хоризонт забелязахме да се появява тъмна черта, която предвещаваше наличието на гора.

Гората по брега на пресъхналото речно корито образуваше продълговат правоъгълник, който не заемаше значителна площ. Седемдесет индианци можеха само за час да я претърсят толкова подробно, че непременно да открият всеки скрит в нея човек. Към това се прибавяше и обстоятелството, че нямаше как предварително да узнаем на кое място щяха да бивакуват команчите. Можем да си изберем което и да е кътче от околността, но нямаше да сме сигурни, че точно натам няма да се насочат и индианците. А дори и да не беше така, пак съществуваше възможността да ни открият най-случайно. Може би щеше да ни издаде пръхтенето на коня на Джафар, понеже това животно никога не е било собственост на някой уестман, а всеки необучен жребец има навика да вдига шум, когато се приближават чужди коне. Ето защо, щом Пъркинс ме попита къде ще си изберем скривалище, аз му отговорих:

– Няма да се крием, а ще останем в откритата прерия. Поне вие двамата ще останете там.

– Но нали ще ни видят?

– Няма. При дадените обстоятелства това е най-доброто скривалище.

– Но как ще освободим пленниците – продължи да ме разпитва Пъркинс, – ако стоим тук, докато команчите се намират в гората?

– Остави тази грижа на мен! Аз ще отида сам в гората, а вие ще ме чакате тук да се върна.

– Ами ако междуременно команчите все пак се насочат насам?

– Тогава яхвате конете и се отдалечавате на запад, а после, щом индианците изчезнат, пак се връщате обратно. Във всички случаи трябва да ги забележите преди те да са ви видели.

– Ами ако ни се наложи да бягаме и не успеем да се върнем при теб?

– Не се безпокойте за мен! На всяка цена ще се присъединя към вас,

ще се върна при коня си. Но на първо време оставаме заедно, докато сметна, че индианците съвсем скоро ще се появят. Тогава ще тръгна към гората. От само себе си се разбира, че няма да успея да освободя шестимата пленници нито чрез открита борба, нито само чрез хитрост. В случая става дума за един рискован номер за чието изпълнение са необходими едновременно и сила, и хитрост. Той ми се е удавал вече неколкократно. Днес съм решил да го опитам още веднъж. Успее ли да сложа ръка на вожда, ще спечелим играта. Ще му върна свободата само ако пусне пленниците.

– И как ще подхванеш тази работа и да сложиш ръка на него?

– Всичко ще предоставя на обстоятелствата. А окажат ли се неблагоприятни за мен просто ще трябва да ги „изнудя“. В този случай не смятам както друг път пак внезапно да се втурна сред индианците и да допра ножа си до гърлото на стария вожд със заканата незабавно да го убия, ако някой вдигне ръка. Срещу мен и ако бледоликите не бъдат незабавно освободени? Тогава обикновено уплахата е най-добрият съюзник. Който обаче предварително се страхува, е по-добре изобщо да не се залавя с подобни рисковани начинания. А сега нека одерем кожата на зайците. Клонии за огън има колкото искате.

Подобно на предни постове гората изпращаше навътре в равнината отделни храсти. Те достигаха чак до нас и поради липсата на влага няколко от тях бяха изсъхнали. Пъркинс започна да събира горивен материал и скоро пламна огън, на който изпекохме зайците. По време на това приятно занимание и на последвалата вечеря трябваше да разкажа на Джафар всичко за предишните си приключения. За рискованото начинание, което се канех да предприема същата вечер не споменах нито дума, докато най-сетне се изправих, праметнах пушките през рамо и се наках да тръгна. Тогава Пъркинс попита:

– Сър, нима искаш да вземеш и пушките си? Ако команчите те заловят тези скъпоценни оръжия ще бъдат завинаги загубени.

– Pshaw! Вече неведнъж са ме пленявали и са ми вземали пушките, но винаги съм съумявал да избягам, без да ги оставям в ръцете на неприятелите си. И тъй, не се тревожи за мен! С тези думи аз се отдалечих.

3. СТАРИЯТ ВОЖД

Преди всичко трябваше много да внимавам краката ми да не оставят видими отпечатьци. В това отношение чак до самата гора нямаше защо да полагам кой знае какви усилия, понеже избирах само голите места лишени от всякаква трева. Там земята така бе опечена от слънцето, че приличаше на камък и по нея не оставаха следи. Впрочем бях сигурен, че не можеше да се очаква индианците да се появят откъм тази страна.

Но в гората работата стана по-трудна. Там почвата беше мека и се видях принуден да пълзя на четири крака. Не се колебаех накъде да се отправя. Известна ми беше посоката откъдето идваха команчите и следователно знаех къде щяха да навлязат в гората. От тази точка вероятно те щяха да поемат по права линия към издълбаното от пороищата корито, за да се доберат до водата. И тъкмо там смятах да се скрия.

Ако можех да си позволя да вървя най-спокойно, щях да стигна до мястото най-много за пет минути, ала при дадените обстоятелства ми бе необходим цял час, за да се озова при споменатото корито. Там взех да се оглеждам, нали трябваше да се скрия, но къде? Не се наложи дълго да търся. Наблизо лежеше повалено дърво, цялото обрасло с див бръшлян. Обвивното растение бе оплело с вейките си и съседните храсти по такъв начин, че те бяха започнали да съхнат, а бръшлянт образуваше гъст зелен покрив, под който можех добре да се скрия. Не беше трудно да предположа, че няма да съм единственото същество, потърсило там убежище. Пропълзях навътре в това скривалище като непрекъснато ръчках насам-натам с приклада на Мечкоубиеца и наистина подплаших какви ли не живи твари. Сред тях имаше дори две гърмящи змии, които побягнаха. Те бяха твърде лоша компания за мен и добре, че не се нахвърлиха веднага върху смутителя на спокойствието им. Навярно скоро се бяха нахранили, а ако тези животни са сити, човек няма защо чак толкова да се страхува от тях.

Навлязох колкото бе възможно по-навътре под бръшляна като много внимавах да не откъсна някоя вейка, която би могла да ме издаде на команчите. Понеже можеше да се предположи, че престоят ми на това място нямаше да е съвсем кратък, разположих се по възможност удобно и зачаках развоя на нещата. При подобни обстоятелства времето

се влачи много бавно, минутите се превръщат в часове. Не беше изключено индианците малко да се отклонят от посоката, водеща право към водата и да навлязат в гората на някое друго място. В такъв случай изпълнението на моя план щеше да бъде затруднено.

Ето защо се зарадвах, когато най-сетне долових шум, който се приближаваше. Команчите идваха.

Отначало видях само двама червенокожи, яздещи на известно разстояние пред другите, за да търсят подходящо място. Те се огледаха и единият от тях се обади:

– Тук е хубаво за бивак. Нека моят брат слезе от коня, а аз ще доведа другите.

Той пое в обратна посока, докато неговият спътник скочи от седлото и отведе жребца си на водопой. Не след дълго се зададе целият отряд, но без вождя. Видях двамата слуги на Джафар, както и двамата му водачи, които бяха вързани, и за моя голяма радост забелязах и Снъфълсите. Те бяха здрави и читави и язدهа своите мулета. Хитростта ми беше успяла – индианците бяха намерили двете животни. Неколцина команчи свалиха пленниците от седлата и ги сложиха легнали на земята. Скоро и червенокожите насядаха, като оставиха конете си свободно да пасат трева или да пощипват от шумата на храсталаците. Едва сега можех да бъда сигурен, че следата ми няма да бъде открита.

Обстоятелството, че вождът не се появи веднага с другите индианци можеше само да ме радва. То-кай-хун чувстваше, че е под достойнството му да язди заедно с обикновените воители и затова изоставаше малко назад. Ако и по-късно пак постъпваше така, очаквах да не потегли на път едновременно с хората си, а няколко минути след тях. В такъв случай щях да мога да го пленя, ако още преди това не се откриеше някаква друга възможност за постигането на тази цел.

Най-после, с около четвърт час закъснение, се появи и То-кай-хун. Той слезе от коня си и седна на земята близо до поваленото дърво, под чиято бръшлянова покривка се бях притаил. Вождът натъпка своя калюмет с тютюн и без да каже нито дума започна бавно и спокойно да подръпва от него. Хората му също мълчаха. След като за последен път смукна от лулата, той отново я окачи на врата си и се обърна към двамата команчи, които първи се бяха появили:

– Нека моите млади воители докарат двамата бледолики наричани Снъфълси.

Джим и Тим бяха довлечени като чували и захвърлени пред краката на То-кай-хун. Една-две минути вождът оглежда лицата им, а после

продума:

– Нека двамата Снъфълси чуят какво имам да им казвам и най-после ми отговорят без да лъжат. При Макик Натун те ще посрещнат смъртта вързани на кола на мъченията. Но ако бъдат откровени, ще им върнем свободата. Познават ли бледоликия, който беше наш пленник и снощи изчезна в тъмнината по толкова загадъчен начин?

Джим отговори:

– Задаваш ни този въпрос за трети път и за трети път ти отговарям същото – не го познаваме.

– Но знаете къде отиде, нали?

– Не.

– Той беше толкова здраво вързан, че не е могъл сам да се освободи.

– Сигурно се лъжеш. Сам се с развързал.

– Малко преди това аз лично проверих ремъците му и всичко беше наред. Там сигурно е имало и друг човек, който ги е срязал.

– Да измъкне един пленник измежду седемдесет индианци? Трябва да е бил някой безумно смел мъж. Няма разумен човек, който да поеме такъв риск.

– Има един, но наистина е един-единствен.

– Че кой ли може да е той?

– Поразяващата ръка. Познавам този бледолик крастав пес. На времето го бях пленил, ала той ни принуди да го освободим. Онова, което се случи снощи ми прилича много на негово дело. Ако не знаех, че в момента се намира далеч на север, за да отмъсти за смъртта на не по-малко краставия си брат Винету, щях да помисля, че е нейде наблизко. Заедно с брат си ти си се промъкнал тайно към бивака ни тъкмо когато пленникът ни избяга и следователно сигурно знаете кой го е освободил.

– Не, не знаем.

– Това е лъжа, която ще ви струва живота. Ако ни кажете истината, ще ви подарим свободата.

– И това е лъжа! Знам, че с обещанието си искаш само да ни накараш да проговорим.

– То-кай-хун изпълнява каквото обещае!

– Pshaw! Ще ти повярваме, ако изпушиш с нас калюмета.

– То-кай-хун не пуши лулата на мира с пленници!

– Ето, виждаш ли, искаш да ни измамиш! Изровили сте секирата на войната и следователно всеки бял, попаднал в ръцете ви е загубен. Дори и да е вярно казаното от теб и ние признаем всичко каквото ни е

известно, ти пак няма да удържиш на думата си и ще наредиш да ни убият.

До този момент вождът се държеше спокойно. Беше се надявал да накара Джим да проговори. Но след като се видя излъган, той гневно избухна:

– А какво ще каже другият Снъфъл? И той ли нищо няма да признае?

– Не – отвърна Тим в своя лаконичен стил.

– Тогава ще ви кажа, че сте се досетили за истината – въпреки всичко, пак щяхте да умрете. Но щяхме да ви застреляме, а такава смърт е бърза. Ала тъй като муцуните ви са забравили да говорят, ще ги накараме да вият и да стенат. Ще трябва да понесете всички мъчения каквито изобщо можем да измислим!

– Pshaw, не ни е страх.

– Мълчи! Няма какво повече да говорим. Пленникът изчезна без да можем да си обясним как. Нищо! Вместо него заловихме други двама, така че пак не губим. Тази вечер ще пристигнем при Макик Натун и още утре сутринта ще ви вържем на кола на мъченията.

Той стана, за да се отдалечи с гордо вдигната глава, като преди това с висок глас заповяда:

– Моите братя могат да тръгват, защото конете им вече се напиха с вода. Скоро ще ги последвам.

При последните думи на вожда трябваше да положи усилия да се овладее и да не направя от радост някое непредпазливо движение, което можеше да ме издаде. Имах всички основания да се надявам, че начинанието ми ще има добър край. Индианците от ново вързаха пленниците върху конете, после се метнаха на седлата и потеглиха на път. Вождът не се виждаше. Жребецът му стоеше зад моето скривалище и смъкваше шумата от клоните на хресталака. В случай че То-кай-хун се върнеше при коня си от посоката в която се беше отдалечил, непременно щеше да мине край мен.

Зачаках в голямо напрежение. Изминаха пет, десет и почти петнайсетина минути. Ето че най-сетне То-кай-хун се зададе. Десницата му стискаше пушката, а лявата му ръка придържаше пред гърдите двата края на одеялото, което беше наметнал върху плещите си. Пропуснах го да мине край скривалището ми. Той посегна към коня си, ала сочната шума изглежда бе твърде вкусна и отначало жребецът отказа да се подчини.

Шумът от тъпчещите земята копита заглуши шумоленето на

бръшляна, което предизвиках, докато се провирах между вейките му. После с няколко крачки се озовах зад гърба на червенокожия. Той рязко дръпна юздата на коня, за да го приближи до себе си и вече вдигаше крак, за да го възседне, когато сложих лявата си ръка на рамото му дока-то в десницата ми бе насочения към главата му револвер. Казах му:

– Нека То-кай-хун почака малко. Трябва да разговарям с него.

Той светкавично се обърна. Поради странното ми облекло коман-чът не можа веднага да ме познае, обаче само след секунди по лицето му се изписа уплаха и той възкликна:

– Олд Шетърхенд!... Олд...!

– Да, Олд Шетърхенд е тук – кимнах аз, – „краставият пес“, за когото ти смяташе, че се намира далеч на север. Не мърдай, иначе ще те застрелям!

Но вождът не беше човек, който можеше да бъде скован от уплаха по-дълго от десетина секунди. На лицето му бързо се появи израз на безразличие и вече напълно спокоен, той каза:

– Уф! Наистина си ти. Както чувам си ни подслушвал. За какво искаш да разговаряме?

Вождът не смееше да влезе в схватка с мен, първо защото го превъзхождах и второ, защото виждаше насоченото към него дуло на револвера и беше убеден, че при най-малкото му движение щях да стрелям. Гледах То-кай-хун право в очите, понеже те сигурно щяха да ми издадат неговите мисли. И ето погледът му се плъзна малко настрани от мен. Извърнах леко глава и хвърлих поглед назад. Аха, с един светкавичен скок той се канеше да се шумугне в хрусталака! Дали да си направя удоволствието да го оставя да побегне? Да! Във всички случаи ми беше в ръцете! Ето защо не го хванах здраво и му отговорих:

– Ще говорим за твоите пленници, които трябва да освободиш.

– Да ги освободя ли? Ние сме изровили томахока срещу бледолики-те и всеки бял, когото заловим, ще бъде вързан на кола на мъ...

То-кай-хун не продължи, а при последната дума мигновено се обърна и се втурна сред храстите. Последвах го бавно, като взех да удрям с ръце по клоните, за да вдигна по-голям шум и се развиках, сякаш тичах с все сила:

– Стой, стой! Спри, иначе ще те застрелям!

Ударите ми по храстите трябваше да го накарат да повярва, че тичам по петите му. После се върнах при неговия кон и извадих от джоба си един ремък, който бях прибрал още снощи при освобождаването на Джафар. С този ремък вързах един от задните крака на коня за

изскочилия от земята корен на най-близкия храст и бързо пропълзях обратно в скривалището си. Жребецът остана спокоен и продължи да пощипва сочните листа.

Предполагам, че команчът ще бяга само донякъде, а после предпазливо ще се върне обратно, за да вземе коня си, понеже не можеше да се лиши от него, а и на врата му висеше неговият амулет, за който индианецът ще рискува живота си и сто пъти. А дори и предположението ми да се окажеше погрешно и се откажеше от жребеца си, вождът щеше да е принуден пеша да догонва хората си, докато аз имах възможност да го преследвам на собствения му кон и щях бързо да го настигна. Между листата направих малък отвор, който ми позволяваше да гледам на всички страни. Сигурно То-кай-хун нямаше да се върне от посоката накъдето беше избягал, още повече като смяташе, че съм по петите му. Тъй че вниманието ми не бе насочено натам.

Ето че след около пет минути забелязах как точно пред мен клонките на един от храстите леко помръднаха. После те се разтвориха и между тях се появи лицето на вожда. Той хвърли поглед към коня си, не ме видя наоколо, помисли, че все още го преследвам и се втурна към жребеца си, за да офейка незабавно. Не забеляза ремъка, метна се на гърба му и се опита да го пришпори. Конят не можа да тръгне. То-кай-хун потърси причината, забеляза, че единият крак на животното е вързан и слезе, за да отстрани тази пречка. Още докато се навеждаше, аз се озовах зад гърба му и го заговорих:

– Знаех си, че То-кай-хун иска само малко да се поразходи. Затова не му попречих, а зачаках връщането му.

Той подскочи като ужилен и втренчи в мен слисания си поглед. Усмехнат се възрях в разкривеното му от ярост лице и продължих:

– Но за да не му хрумне пак да тръгне на разходка, ще му покажа, че се намира при Поразяващата ръка.

Пушката се беше изплъзнала от ръката на вожда, но в този миг той посегна към пояса си, за да измъкне своя нож. В същата секунда юмрукът ми го удари по главата и То-кай-хун рухна на земята.

Най-напред развързах коня и го възседнах, за да проверя дали ще ми се подчинява. Заедно с индианеца на седлото и трите пушки в ръцете си, аз не можех много-много да разчитам на изкуството си в ездата. Жребецът се противи само кратко време. После навярно проумя, че съпротивата му е безполезна. Слязох от него, преметнах през рамо трите карабини, вдигнах вожда на коня, а след като пак яхнах животното, наместих пленника напреко пред мен и поех обратно към Джафар и Пъркинс.

Отначало, докато минавах през храстите, имах известни трудности, но щом оставих гората зад гърба си, препуснах в галоп. Двамата ме забелязаха още отдалече.

– Слава Богу! Ето че се върна! – посрещна ме Пъркинс. – Аха, водиш ни някакъв индианец! Кой е той?

– Погледнете го, де! – отвърнах аз, когато стигнах при тях.

– Аллах, Аллах! – възкликна Джафар. – Та това е белокосият вожд, който искаше да ни избие!

– Някой друг едва ли може да ни е от полза. Я го поемете! Трябва да го вържем.

Докато връзвахме команча, аз им разказах как бях успял да го пленя. Моите спътници се надпреварваха кой по-шумно да изрази учудването си, но се наложи набързо да ги прекъсна, понеже забелязах, че То-кай-хун дойде в съзнание. Той отвори очи, огледа ни подред, а после пак ги затвори. Трябваше първо да събере мислите си. Скоро отново отвори очи, прониза ме с поглед на най-непримирима омраза, и като скръцна със зъби процеди:

– Това куче ме плени, но моите воини ще се върнат, ще го пребият с тояги и ще ме освободят!

На тази обида спокойно отговорих:

– От страна на стария вожд на команчите ще е много по-умно, ако си служи с по-учтиви думи. Животът му е в ръцете ми.

– Ти няма да ми го вземеш, понеже моите воини ще дойдат и ще те принудят да ме освободиш!

– Шепата твои команчи ли? Pshaw!

– Но те са десет пъти по седем! Ще ви смажат!

– Pshaw! Какво са седемдесет команчи срещу Поразяващата ръка! – отвърнах аз, служейки си с онзи самоуверен начин на изразяване, който е най-подходящ при преговори с тези хора.

– Седемдесет силни бизона срещу един болнав пес! – продължи вождът.

– Нима искаш да ти се смея, макар че главата ти е покрита със снега на старостта? Думите ти са плод на безсилна ярост. Аз лежах скрит сред тези седемдесет команчи без сърцето ми да се разтупти по-бързо. Помисли си, болнавият пес сред седемдесетте бизона! И те не можах да му сторят абсолютно нищо. А той отнесе между зъбите си най-силния бизон. Колко ли плачевно е положението под побелелите ти коси! Та там би трябвало да живее разумът на зрялата възраст, а както си личи няма нищо друго, освен безразсъдството на момчешките години.

То-кай-хун не отговори... Беше се засрашил и мрачно гледаше пред себе си. Използвах тази пауза, за да претърся торбите, окачени от двете страни на коня му: Едната съдържаше сушено месо и други хранителни провизии, муниции и различни предмети от които индианецът не може да се лиши по време на боен поход. Във втората торба имаше по-различни неща. Най-напред измъкнах един портфейл.

– Това е мое! – извика Джафар. – Портфейлът съдържа важни бележки, книжни пари и чекове.

– Тогава провери дали все още всичко е налице! – Подадох портфейла на персиеца.

Той прегледа съдържанието му и установи, че нищо не липсва. После извадих кесията и часовника му. След това на бял свят се появиха какви ли не неща, обрани от неговите слуги, от водачите, а накрая и от двамата Снъфълси. Цялата плячка вождът беше задържал за себе си. Погледите, с които следеше действията ни, издаваха кипящия в него гняв. Най-сетне, когато той не бе повече в състояние да се владее, ми изкрещя:

– Вземете ги, вземете ги! Щом воините ми дойдат, ще бъдете принудени да ги върнете!

– Не, те няма да дойдат, а аз ще отида при тях и те ще могат да ми причинят някакво зло толкова, колкото навремето, когато бях твой пленник и вашите няколкостотин воини не посмяха да посегнат на мен.

– Но тогава ти подари живота на моя син и той се застъпи за теб. Само така ти се избави от смъртта.

– Не е вярно. Да, синът ти ми беше задължен. Ала аз спасих живота си, а и живота на моите хора единствено благодарение на това, че те плених. Днес се повтаря почти същата история. Ти си мой пленник и аз ще ти кажа какво трябва да направиш.

Аз съм То-кай-хун, вождът на команчите и няма да се подчиня на никой бледолик.

– Тогава с теб е свършено!

– Няма да посмееш да ми вземеш живота. Нима не се гордееш със славата, че никога не убиваш човек, ако все още имаш някакъв друг изход?

– Горд не е точната дума, но се радвам, че така говорят за мен.

– Тогава мога да съм сигурен, че няма да посегнеш на живота ми. Едва ли желаш да си навлечеш тежкия упрек, че си убил То-кай-хун, вожда на команчите.

– Заблуждаваш се, понеже в случая и дума не може да става за

убийство, а само за справедливо наказание.

– Наказание ли? За какво?

– Защото си пленил няколко бледолики и искаш да ги убиеш.

– Според законите на прерията имаш право да ме убиеш само ако съм пролял кръв. А така ли е?

– Наистина, не мога да твърдя, че си убил някой бял, но си пленил неколцина мъже.

– Но с това не съм заслужил смърт.

– Лъжеш се. Как се наказва конекрадството?

– Със смърт.

– А отвлечането на хора? Да не би да се наказва с по-малка строгост?

– То-кай-хун плени бледоликите, но не ги е отвлякъл!

– Pshaw! Ако заловя и отмъкна кон, който не е моя собственост, е конекраство. Ти плени и отвлече бледоликите и това е похищение на хора, което аз наказвам със смърт. И ако ти понижава главата с куршум, никой няма да ме упрекне ни най-малко.

– И все пак няма да ме убиеш! – продължи да упорства той.

– Престани да се заблуждаваш! Ако не приемеш предложението, което ще ти направя, търпението ми ще се изчерпи.

– Знам го, излишно е да ми го казваш. Искаш да ти предам пленените бледолики, а в замяна на това ще ме освободиш.

– Прав си. И какво е мнението ти?

– Оставам тук и те остават наши пленници!

– Тогава си загубен!

– Pshaw! Ти си Олд Шетърхенд, човекът, който няма да пролее кръв. И затова пленниците няма да бъдат освободени.

То-кай-хун си мислеше, че държи в ръцете си по-силни козове, ала аз бях уверен в успеха си. Но Пъркинс се възмути от нахалството и твърдоглавието му и не можа да се сдържи. Гневно ми каза:

– Сър, бъди по-крагък! Продължителните преговори с този индианец го правят само по-безочлив. Нека получи куршума, който си е заслужил и да побърза да догоним неговите хора, за да освободим белите. В никакъв случай няма да им се случи нещо лошо. Необходимо е само да уведомим команчите, че сме заловили вожда им. Тогава заради него ще се видят принудени да ги пощадят. Няма защо да им казваме, че междувременно сме пронизали с куршум твърдата му катуна. И тъй, карай без много церемонии!

Аз кимнах и се обърнах към вожда:

– Ти чу какво каза този бледолик. Той е прав и аз ще изпълня желанието му. И тъй, за последен път те питам: ще се съгласиш ли да разменим пленниците срещу теб?

– Не, застреляйте ме щом искате! – отвърна той подигравателно.

– Мислиш, че няма да те застрелям и имаш право. Позоваваш се на моето човеколюбие, но както изглежда все още не си запознат с хитростта на Олд Шетърхенд. Аз ще те убия, но нямам предвид тялото ти, а твоята душа!

– Душата ми ли? – учуди се вождът. – Че как е възможно да проникнеш с куршум душата на човек?

– Ще ти покажа. Душата на един червенокож мъж може да бъде простреляна така, че за нея да бъдат загубени Вечните ловни полета. Мистър Пъркинс, искам да си направя удоволствието да гръмна два-три пъти с револвера си. Ще бъдеш ли така добър да държиш предмета, по който ще стрелям? Моля те, приближи се насам и протегни ръката си встрани!

Отведох го на около трийсетина крачки от вожда и го накарах да вдигне ръка в хоризонтално положение. После отидох до коня на То-кай-хун, свалих от врата му торбичката с амулета, занесох я до Пъркинс, окачих я на ръката му и казах:

– Тъй, мистър Пъркинс. В този амулет е скрита душата на То-кай-хун, вожда на команчите. Първо ще я надупча с куршумите си, а после ще изгоря цялата торбичка, за да съм съвсем сигурен, че вождът никога няма да отиде във Вечните ловни полета. След това ще го пуснем да си върви. Така тялото му изобщо няма да пострада и никой не ще може да каже, че Олд Шетърхенд го е убил. Но той няма да има право да се върне при племето си, понеже името му ще се покрие с позор. Освен това не ще успее да възстанови предишната си репутация с набавянето на нов амулет, тъй като няма да загуби стария в битка, а ще му бъде отнет чрез хитрост и ще е така поруган, че честта на притежателя му никога вече не ще бъде възвърната.

За мое задоволство забелязах, че не си бях направил криво сметката. От ужас очите на То-кай-хун се изцъклиха. Опита се да проговори, но отначало не успя да издаде нито звук. После от устата му се изтръгна дрезгав задавен вик. Въпреки ремъците, той се напъна да се изправи, а когато вдигнах револвера си и го насочих към торбичката с амулета, произително изкрещя:

– Чакай! Махни оръжието! Не стреляй... не стреляй! – Аз не отпуснах ръката си, а продължих да държа револвера готов за стрелба, но

извърнах глава към вожда и го попитах:

– Значи признаваш, че ако сега стрелям, честта ти и душата ти са загубени завинаги?

– Да.

– И ме молиш да не го правя, така ли?

– Да. Свали оръжието!

Тогава отпуснах ръката си с револвера и заявих:

– Навярно вече проумя, че все пак не си познавал напълно Олд Шетърхенд, но в добротата ми не си се излъгал. Готов съм да проявя мило сърдие, стига да изпълниш желанието ми.

– Ще го изпълня. Бледоликите ще бъдат разменени срещу мен.

– Pshaw! Това бе условието ми до преди малко, а сега искам нещо повече.

– Какво де, какво? – попита вождът, отново обзет от страх.

– Ти си въобразяваш, че си по-умен от мен и отблъсна справедливо то ми предложение. Аз запазих спокойствие, понеже знаех, че ще отстъпиш. Олд Шетърхенд не е човекът, когото можеш лесно да надхитриш. Вече имам и допълнителни условия. Решавай бързо, иначе ще стрелям.

Отново се прицелих с револвера в амулета, държан от Пъркинс, и продължих:

– Съгласен ли си пленените бледолики да бъдат незабавно освободени и собствеността да им бъде върната до най-дребния предмет?

– Да.

– Сега ще ми изработиш такъв тотем, че само показването му да е достатъчно да получа всичко, без да се излагам на опасност. Нали?

– Ще го направя.

– И никога повече няма да се държиш враждебно към тези мъже, както и срещу мен?

– Уф? Искаш прекалено много!

– Кажй да! Няма да чакам! Едно... две... тр...!

– Чакай, не стреляй! И това ти обещавам.

– Не ми е достатъчно само голо обещание. Всичко каквото уговорихме ще бъде скрепено с лулата на мира.

– Великият дух е вдигнал закрилящите си ръце от мен и ме предаде във властта ти. Трябва да направя каквото поискаш. Кога ще ме освободиш?

– Да те освободя? За това вече не може да става и дума. Предложих ти да те разменим срещу пленените бледолики. В заслепението си не се съгласи, а ми отговори подигравателно. Ето защо после ти казах, че

условията ми са се променили. Ще освободиш пленниците само, за да не унищожа амулета, обаче самият ти оставаш в ръцете ми. Какво ще правя с теб и дали по-късно ще те пусна да си вървиш, зависи единствено от моето милосърдие.

– Уф, уф! – изплашено възкликна той. – Не мога да се съглася. Тяхната свобода срещу моята! Те са шестима, а аз един. Следователно давам повече от теб.

– И това го казва То-кай-хун, който е убеден, че е най-великият вожд на команчите? Аз не бих се поколебал да разменя свободата си срещу свободата на няколкостотин червенокожи воини. А ти смяташ, че имаш по-малка стойност от шестима? Едва сега за мое удивление научавам колко е ниска цената на един вожд на команчите.

Тези думи сигурно го засрамираха. Затова той се опита да поправи грешката си с думите:

– Ти знаеш, че тези бледолики не са обикновени хора. Сред тях има изтъкнати воини.

– Именно заради това би трябвало да се почувстваш поласкан, че те оценявам по-високо от вашите пленници. В никакъв случай няма да се откажа от последното си условие.

– А аз настоявам да бъда освободен срещу освобождаването на белите пленници.

– На това щях да се съглася преди малко. Но поведението ти повиши моите изисквания. Олд Шетърхенд не позволява безнаказано да се подиграват с него. И така, съгласен ли си или не?

– Не.

– Тогава гледай какво ще стане! Мистър Пъркинс, вдигни ръката си!

Той направи каквото му казах, а аз натиснах спусъка. Торбичката с амулета потрепна. Куршумът ми леко я беше засегнал. Вождът ужасено изкрещя:

– Чакай, спри, не стреляй!

– Значи ще направиш тотема, така ли?

– Да, но няма на какво да нарисувам фигурите.

Обикновено вие изрязвате външните знаци върху парче кожи с острието на нож и после ги натривате с червена боя. Но на нас ни липсва необходимата за тази цел кожа. Затова ще ти дам хартия и молив.

– Не съм се учил да пиша като белите. Не мога да направя такава „говоряща хартия“⁶⁹.

– И не е необходимо, защото няма да я четат бели, а твоите воини.

Ще ти дам няколко листа от моя бележник. Върху тях с молива ще можеш много по-лесно да нарисуваш твоите фигури, отколкото да ги изрежеш на парче кожа.

Той ме погледна замислено. После по лицето му се плъзна израз на задоволство, който за съжаление успях да разбера едва по-късно. Накрая каза:

– Както искаш. Ще опитам. Но нищо не мога да направя докато съм вързан.

– За няколко минути ще ти освободим ръцете, за да изработиш тотема.

Така и постъпихме. Аз заставах близо до него; за да предотвратя всеки опит за бягство. Доста време измина докато вождът свърши. После без да каже нито дума ми подаде листовете и най-спокойно позволи пак да го вържем.

Много важно беше внимателно да разгледам тотема, защото ако не забележех или не разбях един-единствен коварен знак, над всички ни щеше да надвисне голяма опасност. Ала не открих нищо, което да събуди подозрението ми. Тотемът бе изработен без задни мисли. Състоеше се от малки групи фигурки, каквито рисуват децата с неопитните си ръце. Първата група представляваше легнал на земята мъж с пера на главата, следователно беше индиански вожд. Той бе вързан, а над него се виждаше знака на То-кай-хун. До него имаше друга изправена човешка фигура, която във всяка ръка държеше по една пушка. Ръцете ѝ бяха несъразмерно големи, а над главата ѝ се виждаше изобразена и трета ръка. Това бях самият аз, Олд Шетърхенд. Отстрани до мен седяха двама мъже. Единият от тях имаше висока кръгла шапка, значи беше Джафар. Високите ботуши на другия показваха, че е бял. Тази група означаваше следното: Олд Шетърхенд, Джафар и един друг бледолик са пленили То-кай-хун.

По подобен начин бяха нарисувани и останалите групи, чрез които вождът искаше да изрази какво би трябвало да стане според нашето споразумение. Наистина, понеже фигурите бяха изобразени по детски маниер, бе необходима голяма проникателност и въображение, за да се разгадае смисъла на всяка от тях. Но станеше ли веднъж ясен смисълът им, общото значение се разбираше от само себе си. Най-важното беше, че не открих нищо, което да ме наведе на мисълта за тайно подготвено предателство.

9. Индианците наричат така нашите писма. Б. нем. изд.

То-кай-хун отново беше седнал на земята и очакваше оценката ми за неговото „произведение на изкуството“. Казах му мнението си с думите:

– Доволен съм от тотема. Той съдържа всичко каквото желаех. Ние ще завържем вожда на команчите върху неговия кон и ще тръгнем по петите на воините му към Макик Натун. Може би ще ги догоним, преди да са стигнали до планината.

– Няма да ги догониш, понеже ще яздат много бързо.

– Аз мисля, че поне отначало няма да бързат кой знае колко, за да успееш да ги настигнеш.

– Няма да ме чакат, защото знаят, че обичам да изоставям и да яздя сам. Ти няма да имаш възможност да разговаряш с тях преди да спрат при Макик Натун.

Откровеността с която ми съобщи това бе наистина необичайна, но не виждах причина да не му вярвам. Нямах да имаме никаква вреда, ако се съобразявахме с тези негови думи. Ето защо казах:

– Тогава трябва да побързаме. Ако е възможно, иска ми се още днес да освободим пленените бледолики и затова ми се ще да говоря с воините на команчите преди смрачаване.

Пъркинс трябваше да възседне жребеца на То-кай-хун и да вземе вързания вожд пред себе си. После потърсихме дирята, оставена от неговите хора, за да поемем по нея с най-голямата възможна скорост. Когато стигнахме до нея, аз внимателно я огледах и разбрах, че индсманиите действително бяха яздили бързо. Вождът ни бе казал самата истина. Пъркинс препускаше с него начело, а подир тях следвахме ние двамата с Джафар, защото не исках да го изпускам от очи. Персиецът ме заговори за днешното ни приключение и за надеждите ни да освободим пленниците. По едно време каза:

– Вождът разбира английски и може да чува разговора ни. Но не е нужно да научи за какво говорим. Няма ли да е по-добре, ако си служим с някой друг език?

– Съгласен съм! Но с кой?

– Тъй като си Кара бен Немзи Ефенди, сигурно знаеш арабски. Нека минем на него!

– А защо не на персийски?

– И него ли разбираш?

– Горедолу. Струва ми се, че поне в общи линии ще схванеш мислите ми.

Колко са зарадва Джафар, че можеше да си служи с родния език.

Оживи се извънредно много и заразказва за отечеството си и за тамошните порядки. Очаквах, че ще спомене нещо и за личния си живот, ала това не стана. Но все пак изглежда подозираше, че съм обзет от любопитство, понеже в хода на разговора ни подхвърли следното:

– Ти сигурно очакваш да спомена и нещо за себе си, но какво да ти разказвам за личния си живот в една страна, където съм съвсем чужд и съм кръгла нула?

След като от мря страна не последва никаква забележка, той сметна за уместно да продължи:

– Но искам да знаеш, че съм под особената закрила на нашия владетел. Той е привърженик на европейското образование и от време на време изпраща по няколко от младите си поданици в Европа, за да усвоят тамошната наука и култура.

– Тогава сигурно избира само надарени хора.

– Нима Олд Шетърхенд може да бъде и ласкател? Имах щастието да ме осени милостта на моя повелител и ме изпратиха в Стамбул, Париж и Лондон. Там, в Англия, останах по-дълго. Може би си чул, че не отдавна шахът посети Лондон?

– Да, четох го във вестниците.

– По време на пребиваването си в столицата на Англия, той си спомнил за мен и ми бе заповядано да се явя пред него. Резултатът от тази аудиенция беше, че получих нареждането да опозная и Съединените щати. Когато прехвърлих океана, аз и не подозирах, че тук ще имам щастието да се запозная с храбрия Кара бен Немзи Ефенди, за когото хаджи Халеф Омар ми е разказвал толкова много. Дори и не съм сънувал, че ще дължа на теб и свободата, и живота си. Вече разбирам, че е много опасно да се пътува из тази страна. Отначало не ми се вярваше. Опасността ще изчезне ли когато оставим прерията зад гърба си?

– Не. Напротив, в Скалистите планини ще стане още по-голяма.

Тогава той ме накара да му дам някои сведения за Запада. За самия себе си повече нищо не спомена.

Защо беше тази дискретност? Имаше ли да изпълнява някаква мисия, за която не биваше да говори? Не, това не бе кой знае колко вероятно, защото какво ли поръчение можеше да е възложено на един персиец, пътуващ през Америка? Или пък беше прекалено съдържан, за да мине за важна личност? Но да се държи така спрямо мен по тази причина би било непонятно и глупаво. Когато на две хиляди и петстотин географски мили¹⁰ от родината си един ориенталец срещне някой човек, с когото може да разговаря на матерния си език, несъмнено ще е съвсем

неразумно да се държи към него тъй резервирано. Реших да не настоявам повече да ми разкаже нещо за себе си.

4. РАЗМЯНАТА

Яздохме бързо. Следите на команчите бяха ясни и не се бавихме да ги търсим. Индсманите препускаха поне със същата скорост като нас и понеже не бяха чакали вожда си да ги догони, изглежда ни най-малко не се тревожеха за него. До вечерта ни оставаха още два часа, когато съобщих на спътниците си, че сме вече близо до Жълтата планина. Тогава Пъркинс попита:

– И сега право там ли отиваме?

– Не. Това би означавало да провалим всичко.

– Защо?

– Защото вождът е с нас. Команчите не бива да го виждат преди да са освободили пленниците, а може би и тогава все още не, тъй като не съм му обещавал да го пусна.

– Но нали трябва да узнаят, че сме го пленили! Кой ще им го каже?

– Ти, мистър Пъркинс – отговорих му най-сериозно, макар че само исках да се пошегувам.

– Аз ли? – изплашено възкликна той. – Да не би да трябва да им занеса тогата? Десет пъти по-лесно е добре да пазиш вожда, отколкото да отидеш при воините му, за да преговаряш с тях. Много се опасявам, че ще извърша някои немислени неща, с които мога да ви докарам голяма беля.

– Ти си така откровен, както обичам да са към мен всички хора. Но щом не си дотам умен, как мога да ти поверя охраната на вожда?

– Можеш, сър, можеш! – увери ме той с облекчение. – Когато се върнеш, ще завариш вожда точно както си го и оставил.

– Да, добре ще го пазим – потвърди Джафар. – Не съм страхливец, а не съм и от глупавите.

Да, наистина той не изглеждаше нито глупав, нито страхлив. Към него хранех по-голямо доверие, отколкото към Пъркинс.

Какво ли можех да направя? Един от нас трябваше да отиде при индианците, а това бе рискована задача, за която беше необходим истински мъж. С нея нямаше да се справи нито Джафар, комуто липсваха каквито и да било познания за тукашните порядки и обичаи, нито Пъркинс, който не притежаваше нужната смелост. И тъй, бях принуден да им поверя вожда.

Известно ми беше мястото, където се намираха гробовете на вождовете. Откъм южната страна на Макик Натун равнината се връзва в планината така, че образува нещо като „залив“, а заобикалящите го склонове са доста стръмни. Четирите гроба бяха разположени близо един до друг в западния край на „залива“ където не се виждаха дървета, а само храсталаци. В дъното на „залива“ от жълтеникавите скали бликаше изворче. Вероятно точно там команчите се бяха разположили на лагер. Мястото в близост до гробовете бе съвсем открито. В резултат на честите посещения и тържествените церемонии растящите наоколо храсти бяха унищожени и изчезнали. Затова пък надясно и наляво извън „залива“, което ще рече на изток и на запад, храсталациите продължаваха, опасвайки полите на планината. Това обстоятелство ми осигуряваше голямо предимство. И така, споменатият „залив“ на Макик Натун бе мястото където щеше да се реши съдбата на пленниците. В случая и моят живот висеше на косъм, защото ако навсякъде другаде индианецът може да бъде склонен да сключи мир, то край гробовете на падналите в боя вождове той се ръководи единствено от омразата, изпълва го чувството за мъст и ето защо точно това място беше зле избрано за нашия план. Но няхаме друг избор. Не можехме спокойно да изчакваме, понеже още на следващата сутрин пленниците щяха да бъдат избити.

Следвахме дирята на команчите докато на север пред нас изникна Жълтата планина и до нея ни остана още около половин час езда. После се отклонихме на запад, като отначало продължихме успоредно с Макик Натун, а после свърнахме право към нея, но спряхме преди да я достигнем.

– Тук ли ще слезем ок конете? – попита Пъркинс.

– Да – отговорих му. – Продължим ли до самата планина където има храсти и дървета, не е изключено докато отсъствам ненадейно да бъдете нападнати. И един-единствен индианец стига, за да ви застреля от засада и да освободи вожда.

– Хмм, прав си!

– А тук местността е открита и още отдалече ще забележите приближаването на всеки човек. Следователно не може и дума да става за изненадващо нападение. Появят ли се повече индианци, което не очаквам, имате възможност да насочите пушките си във всички посоки и да ги държите в шах. Дори в най-лошия случай, ако поради голямото им числено превъзходство не сте в състояние да окажете съпротива, ще е достатъчна заплахата, че ще убиете вожда, за да ги задържите на разстояние от себе си. Сега ще отида да потърся команчите и предварително не

мога да кажа колко време ще ми е необходимо, за да изпълня задачата си.

– Well! Значи оставаме тук! Да слизаме от конете! Скорчихме на земята и свалихме То-кай-хун от седлото. После самият, аз го вързах така, че можех спокойно да се отдалеча. След като Джафар и Пъркинс вързаха конете за забити в земята колчета и седнаха до команча, аз им напомних:

– Пазете го добре! Не слушайте нито приказките, нито молбите, нито обещанията му и не допускайте никой да се приближава до вас!

– Добре, добре! Пожелаваме ти в изпълнението на твоята задача толкова голям късмет, колкото голяма ще е и нашата бдителност.

Всъщност тези приказки би трябвало да ме успокоят, ала когато пак се метнах на коня си и продължих към планината отново ме обзе безпокойство. До настъпването на тъмнината имаше не повече от час и половина, срокът, в който исках да освободя белите. Но тъй като знаех колко бавно и предпазливо индианците имаха навик да водят подобни преговори, налагаше се да побързам. И така, отправих се в тръс към гробовете на вождовете, като пътем предвидливо проверих пушките и револверите си. В случай, че се стигнеше до враждебни действия, бях принуден да разчитам единствено на себе си.

Както вече споменах хрусталаците опасваха подножието на планината и по-нататък в западна посока. За да ме забележат колкото бе възможно по-късно, аз използвах за прикритие всеки един храст по пътя ми.

Така стигнах до „залива“ и свърнах около ъгъла, образуван от растителността. След като бързо обходих с поглед цялото място забелязах, че индианците са се разположили да бивакуват в дъното при водата, точно както бях предполагал. Само неколцина от тях се намираха в ляво при четирите гроба. Бяха се заели с украсата за утрешното празненство – забиваха в земята копията, си и окачаха на тях своите амулети. Малко по-напред пасяха конете им.

Забелязаха ме веднага щом свърнах в „залива“. Тук, на това толкова свято за тях място един бледолик! И то когато бяха изровили бойната секира! Беше толкова нечувано, че отначало се възцари дълбока тишина. Но после ордата нададе такъв рев, който просто ме прониза до мозъка на костите. Команчите грабнаха оръжията си и се втурнаха към мен.

– Тихо, млъкнете! – надвиках кръсците им. – Чуйте какво ще ви кажа!

При тези думи развъртях тежкия Мечкоубиец на всички страни, за

да задържа на почетно разстояние няколко типа, които се бяха озовали в опасна близост до мен. Така не един и двама направиха не дотам приятно запознанство с приклада му. Крясъците им се усилиха и те направиха опит да се нахвърлят върху мен. Тогава един възрастен втори вожд успя да ги надвика:

– Уф, уф! Мълчете, воини на команчите! Маниту ни изпрати голям улов. Този човек е от най-прочутите бледолики. Утре ще умре на кола на мъчението заедно с другите бели.

Хвърлих поглед над главите на индианците към дъното на „залива“. Там лежах на земята шестимата пленници.

След като команчите се подчиниха на стария вожд и млъкнаха, той тържествуващо продължи:

– Не разпознах веднага този бледолик мъж, понеже не е облечен в дрехите на прериен ловец. Воини на команчите, чуйте името му! Той е Поразяващата ръка!

– Поразяващата ръка... Поразяващата ръка! – разнесоха се наоколо учудени, но същевременно и заплашителни гласове, а застаналите най-близо до мен неволно отстъпиха назад.

– Да, наистина съм Поразяващата ръка, приятел и брат на всички червенокожи мъже, които обичат доброто и мразят злото – обадих се отново. – Аз няма да умра тук при вас на кола на мъченията, защото ме изпраща вашият вожд То-кай-хун. Идвам като негов пратеник и няма нужда аз да убивам онзи, който би дръзнал да посегне на мен, понеже То-кай-хун ще го накаже.

Думите ми прозвучаха толкова уверено, че наистина оказаха очаквания ефект. Команчите отстъпиха още по-назад и шепнешком започнаха, да си разменят различни догадки. Отправените към мен погледи бяха враждебни, ала си личеше, че в техните очи съм неприятел, когото не смееха да нападнат. Единствено старият пристъпи крачка към мен и ми подвикна:

– То-кай-хун ли те изпращал? Това е лъжа!

– Кой може да твърди, че Олд Шетърхенд някога е лъгал? – попитах аз.

– Аз! – отвърна ми той.

– Кога и къде?

– На времето когато ти беше наш пленник и все пак ни избяга.

– Самият ти лъжеш! Я кажи по-ясно каква лъжа съм изрекъл тогава?

– Излъга ни не с думи, а с делата си. Представи се за наш приятел, а

постъпи като наш враг.

– От устата ти се сипят само неистини. Нима синът на То-кай-хун не беше в ръцете ми? Не му ли подарих живота, не го ли доведох при вас здрав и читав? И каква ми беше наградата? Отнесохте се към мен като към ваш пленник! Е, чие поведение е било осъдително? Моето, или вашето?

– Позволихме ти да си отидеш, а ти освободи и другите пленници! – отвърна старият вече не дотам уверено.

– Те бяха мои спътници, а събранието на вашите мъдри мъже им върна свободата.

– Защото ти ги принуди с юмука си и с твоите пушки. Не си наш приятел, нито брат и То-кай-хун не те е изпратил при нас!

– Но е точно така както ти казвам: той ме изпраща!

– Можеш ли да го докажеш?

– Да.

– Уф! Как ли гърмящата змия ще докаже, че не е отровна? Отвори устата си да ни обясниш, а после ще разбереш дали ще ти повярваме!

– Ще ми повярвате, понеже ви нося един тотем.

– Тотем ли? От То-кай-хун? Той изостана от нас. Защо ни изпраща вестonosец? Защо не дойде самият той?

– Защото не може. Кой го замества, когато отсъства?

– Аз.

– Умееш ли да разчиташ тотеми?

– Да. Неколцина от нас могат това.

– Ето го.

Извадих листовете от джоба си и ги подадох на стария. Той ги пое и нареди на хората си:

– Обградете този бледолик и не му позволявайте да направи нито една крачка. Той иска да ни измами. Тотемите се правят от кожа, а не от туй нещо дето бледоликите го наричат хартия. Такава хартия никога не може да има стойността на тотем!

Аха! Няма стойността на тотем! Ето защо е бил онзи доволен поглед на вожда, когато му казах да изобрази всичко върху листовете! Тези рисунки не важаха като тотем, те изобщо не ме закриляха! Е, въпреки това имах достатъчно средства за защита. В резултат на заповедта на стария хората му отново се стълпиха по-близо около мен. Тогава взеха карабината „Хенри“ в ръка и им извиках:

– Отдръпнете се назад! Не сте ли чували за тази омагьосана пушка, с която мога непрекъснато да стрелям? Който посегна към оръжията си,

ще получи куршум! Направете място! Нямам намерение да бягам, но ще отида там където аз искам!

Запънах спусъка на карабината „Хенри“, хванах я с дясната си ръка *par pistolet*¹¹ и за да си пробия път накарах врания си жребец да се завърти в кръг, хвърляйки къч, а после го насочих към задния край на „залива“, където лежаха пленниците. Знаех доколко можех да рискувам. Навярно сред команчите нямаше нито един който да не беше чувал за „омагьосаната“ ми пушка. В суеверието си те смятаха автоматичната карабина за такова оръжие, срещу което съпротивата е безсмислена. Видяха, че я държа в ръка готова за стрелба и се отдръпнаха. Едва след като преминах през тълпата им, те бавно ме последваха. Само старият се осмели да се приближи повече до мен и да им подвикне:

- При пленените бледолики ли отиваш?
- Да.
- Никой не ти е позволил!
- Pshaw!

Продължавих да яздя. Тогава старият се приближи още повече, протегна ръка към юздите на жребеца ми и извика:

- Стой, иначе ще те пленим!
- Опитай! Кой ще се осмели да забрани на Олд Шетърхенд нещо, което е решил да извърши?

При тези думи аз спрях коня и насочих дулото на карабината към стария.

– Уф, уф! – изплашено възкликна той и бързо изчезна сред своите хора. Някой друг на мое място щеше да бъде смъкнат от седлото и вързан от команчите. Това не се случи с мен. Защо ли? Имаше няколко причини. Първо, те все пак знаеха, че съм изпратен от вожда им. Второ, страхът от моята карабина оказваше въздействието си. Трето, бях си извоювал сред тях такова име, което ми позволяваше да поема подобен риск. Онова, което за някой друг би било безумно дръзко начинание, за мен бе само обикновено пресмятане на всички ходове и използване на обстоятелствата. И накрая, четвърто, предварително знаех, че поведението ми направо ще ги смае. Постъпката ми в техните очи не беше проява на безумна смелост, а действие на една личност, което стоеше под закрилата на някакъв „по-висш“ амулет.

Отново насочих коня си към задния край на „залива“, откъдето ме посрещна силният вик:

11. Като, вместо пистолет. Б. пр.

– Олд Шетърхенд! Слава Богу! Да те видя тук е направо върховно преживяване!

Не сметнах за нужно да отговарям на тези думи изречени от Джим Снъфъл, защото не исках още повече да дразня команчите. Спрях до стръмните скали близо до белите, слязох от седлото и седнах на земята така, че подпрял гръб в каменната стена си осигурих безопасен тил. Индианците образуваха около мен полукръг, макар и на почетно разстояние, понеже все още държах в ръка готовата за стрелба карабина. Поне на първо време не ме застрашаваше непосредствена опасност. Старият, скрил се преди малко от уплаха, отново се появи. Направих му знак да се приближи и го подканих:

– Нека моят червенокож брат прочете тотема! От него ще разбере, че съм дошъл, за да спася от смърт То-кай-хун, вожда на команчите.

– От смърт ли? – изплашено попита той. – Нима се намира в опасност?

– И то в много голяма. Ако не се върна при него до времето, което белите наричат половин час, той сигурно ще умре.

– Уф, уф, уф, уф! – разнесоха се наоколо възклицания на уплаха.

Старият седна на земята точно срещу мен и се зае да разчита листовете. Започнах да наблюдавам лицето му по-внимателно. Навярно той бе умен, а може би и хитър втори вожд. Само след минута-две вдигна глава и ми хвърли пронизващ поглед. Беше разгадал първата група от фигурки и вече знаеше, че То-кай-хун е мой пленник. После продължи бавното и мъчително разчитане на тотема.

От този момент нататък лицето му остана безизразно. След като сложи настрана и последния лист, замисленият му поглед дълго се взира в земята. Той прехвърляше нещо през ума си и аз сметнах за неуместно да прекъсвам мислите му точно в този момент. После команчът отново вдигна поглед и го впи в мен с такъв израз, че ако не бях толкова сигурен в себе си навярно щеше да ме разтревожи.

След малко старият направи знак на един команч с яко телосложение и леки пъргави движения да се приближи до него. Започнаха тихо да разговарят без да поглеждат към мен. Това продължи доста дълго, докато най-сетне воинът стана и се върна при образувалите полукръг индианци.

Никак не ми харесваше това странно въздействие на тотема. Бях очаквал голямо вълнение сред команчите и яростни заплахи, но не и подобно необяснимо спокойствие! То ми изглеждаше направо зловещо, още повече че продължи толкова дълго. Старият все още мълчеше и

гледаше безмълвно пред себе си, а наобиколилите ни червенокожи не откъсваха от него изпълнените си с нетърпеливо очакване погледи, ала той не бързаше да сложи край на мъчителното им любопитство. И ето че най-сетне се видях принуден да го попитам:

– Разбра ли моят червенокож брат тотема на вожда?

– Да – потвърди той.

Едва сега старият бавно се изправи и се обърна към своите хора със странното за мен нареждане:

– Случило се е нещо, което иначе щяхме да сметнем за невъзможно. Моите братя ще го чуят незабавно. Но нека не казват нито дума, а останат съвсем спокойни. Това е моя заповед и аз я издавам заради нашия вожд.

После отново се обърна към мен и попита:

– Поразяващата ръка е пленил То-кай-хун, така ли?

– Да – заявих аз.

– Вождът ранен ли е?

– Не е.

– С теб е имало и други двама бели, единият от които вчера незабелязано ни избяга край реката, нали?

– Да.

– Какво ще стане с То-кай-хун?

– Ако не се върна при него до четвърт час, ще трябва да умре. И така, не забравяй заповедите, които ти дават чрез тотема!

– Той ми казва, че ти ще го освободиш. Срещу какво?

– Срещу тези шестима пленници. Но всъщност нещата стоят малко по-иначе. Ще ми даде шестимата бели само, за да спаси амулета си. А кога ще получи свободата си самият той, зависи единствено от моята благосклонност.

– Така е казано в тотема. Но ние не сме принудени да се подчиним на този тотем, защото не е направен от кожа. То-кай-хун го знае много добре.

– Тогава ще се прости с живота си!

– Той няма да умре. Олд Шетърхенд е умен блеодолик, но този път си е направил криво сметката.

– Можеш да бъдеш сигурен, че добре съм си направил сметката.

Казах му това, за да го подлъжа в непредпазливостта си да изпусне някоя необмислена дума. Поведението му загатваше за някакъв коварен замисъл, който исках да разкрия.

Успях да постигна целта си, понеже той отвърна следното:

– Крива ти е сметката и скоро ще го разбереш. Почакай само да се посъветвам с най-старите воини!

– Тогава не се бави, защото изтече ли споменатият срок, нищо няма да е в състояние да спаси вожда.

Въпреки подканата ми да побърза, той бавно-бавно избра неколци-на от команчите, с които седна на земята и започнаха тихо да се съвещават. Останалите изпълниха заповедта му и запазиха спокойствие, ала искрящите им погледи, отправяни от време на време към мен, издаваха обзелата ги възбуда.

„Крива ти е сметката и скоро ще го разбереш“ – гласеше неговият отговор, който беше извънредно важен за мен. Той явно кроеше нещо тайно от мен. А може би то дори беше вече в ход! Но какво? Можеше да засяга единствено освобождаването на вожда. В случай, че се увенчаеше с успех, Джафар и Пъркинс щяха да попаднат в плен, а и с мен команчи-те щяха да се справят.

Ако вторият им вожд действително замисляше такъв план, изпълнението му съвсем не беше трудно. От тогава той знаеше, че при То-кай-хун има само двама пазачи. Срокът, който му бях дал, издаваше приблизително на какво разстояние трябваше да се търси мястото, където държахме пленника. И никак не беше трудно да го намерят, защото бе нужно само да тръгнат обратно по следите ми. Ако предположението ми беше вярно, всичко зависеше от поведението на Джафар и Пъркинс. Много важно беше дали щяха да постъпят както им бях наредил.

Старият тихо увещаваше нещо другите участници в съвещанието, които не можеха да се въздържат да не ми хвърлят от време на време подигравателни погледи. Както това, тъй и лукавата му физиономия, подсилиха убеждението ми, че съм отгатнал истината. Докато разговаряха То-кай-хун си играеше с листовете, като ту ги разгръщаше един по един, ту отново ги събираше. Свикнал на всичко да обръщам внимание, аз забелязах, че един от тях липсваше.

Ха, дали не беше дал този лист на индианеца с когото бе разговарял най-напред? Никак не е било трудно и то без да го забележа. С помощта на този къс хартия моите двама спътници лесно можеха да бъдат подведени да извършат някаква непредпазливост. Необходимо беше само някой индианец да се приближи до тях с високо вдигнат лист в ръката и да им каже, че идва от мое име и им носи указанията ми. Разтревожих се. Трябваше да разбера какво е положението. Знаех колко команчи се намират тук, така че бе нужно само да ги преброя. Понеже седях на земята не можех да виждам всички и затова се изправих на крака. За да

изглежда раздвижването ми по възможност по-безобидно, аз бръкнах в кобурите на седлото и извадих парче заешко месо, което неотдавна бях прибрал там. Започнах да ям прав, като същевременно погледът ми обходи всички индианци.

Бях привлякъл вниманието им, но когато ме видяха да ям, те не придадоха никакво по-особено значение на изправянето ми. Един бял, който най-спокойно похапва, макар че се намира в бивака на враждебно настроени индианци, сигурно не е никаква причина за тревога. И тъй, взех да броя. Липсваха петима, а между тях бе и онзи червенокож, с когото старият бе разговарял най-напред. Можех ли най-спокойно да изчакам да видя какво ще се случи? Не! Ако вождът се освободеше и успеше да стигне до лагера, ние щяхме да загубим играта. Но удадеше ли ми се да го пресрещна нейде по пътя, вероятно щях да мога да поправа нашата грешка.

Макар че до преди малко седях на земята, аз бях задържал карабината „Хенри“ в ръка, а Мечкоубиеца преметнат на гърба ми и следователно не ми се налагаше с вземането на пушките преждевременно да привлече вниманието на команчите върху себе си. Фактът, че старият бе изпратил само петима воители сигурно намираше обяснение в съображението, че непременно щях да забележа отсъствието на по-голям брой индианци. Значи само петима. Това донякъде ме успокои. Но пък толкова повече воители стояха пред мен и ако реших да тръгна, куршумите ми щяха да засвирят около мен!

В този момент старият направи знак на още няколко команчи да седнат при него. Това привлече погледите на индианците към съответното място и никой не гледаше към мен. Използвах този благоприятен миг, метнах се на седлото, пришпорих коня и в галоп се врязах сред команчите. Нарочно насочих жребеца, си към онази точка, където тълпата беше най-гъста, защото колкото по-голямо объркване настъпеше, толкова по-късно щяха да се опомнят и да ме преследват.

Прегазих петима или шестима, не по-малко съборих на земята, а после свърнах към образувания от храсталците ъгъл, откъдето се бях появил. Останали в първите мигове на изненада безмълвни, воините нададоха в този момент яростни крясъци. Навярно после се втурнаха към конете си, обаче аз бях вече зад ъгъла и летях обратно по моите дири. Само един поглед ми показва, че петимата команчи действително бяха тръгнали по тях.

Нямаше време за губене. Пришпорих врания си жребец с най-голяма бързина. Летяхме като вихрушка между редките храсталаци. След

някоя и друга минута накарах коня да излезе от тях, за да мога да хвърля поглед към откритата равнина. Аха, ей там в далечината се виждаше малка група ездачи, насочили се в галоп към планината и храсталаците! Значи номерът на петимата команчи бе успял. Бяха освободили вожда си и бяха пленили Джафар и Пъркинс. И така, пред мен имаше шестима индианци, а зад гърба ми цяла орда от над шейсет души. Но нямаше място за колебание.

Трябваше пак да заловя вожда и да освободя двамата си спътници. Но този път нямаше как да пощадя конете. Ако исках да постигна целта си, налагаше се да ги убия. Продължих да препускам до мястото, където следите излизаха от храстите и водеха през откритата прерия. Точно там спрях коня си и го погалих по врата, за да го накарам да стои спокойно – нали не биваше нито веднъж да пропускам целта си, а още по-малко пък можех да слизам от седлото, тъй като навярно щях да бъда принуден да прегазя с жребеца един или няколко команчи. Пригответх за стрелба карабината „Хенри“. Спрях зад най-крайния храст и предпазливо надникнах иззад него. Дали очакваните от мен хора щяха да минат точно оттам където се намирах? Да, в тръс те се насочиха право към мен. Вече можех да различа лицата им.

Начело яздеше вождът с пушка в ръката. Зад него следваха един до друг трима индианци, а подир тях се появиха още двама, водейки за юздите коня, на който Джафар и Пъркинс седяха заедно. Когато се приближиха на около четиридесет крачки, аз се прицелих с карабината. Конят ми стоеше неподвижно като статуя. Първият изстрел улучи животното на вожда. То направи още два-три скока и се преметна през глава. Не успях да видя в какво положение се озова То-кай-хун, понеже трябваше да насоча вниманието си към конете на неговите хора. След още пет изстрела и тези животни бързо рухнаха едно подир друго. Едва тогава хвърлих поглед към вожда. Той лежеше под своя жребец и се мъчеше да се измъкне. Пушката му беше отхвъркнала надалеч. Още двама команчи се търкаляха на земята. Другите трима се бяха изправили на крака и изплашено се взираха към мястото откъдето се разнесоха изстрелите. Нададох бойния вик на индианците и препуснах в галоп към тях. Щом ме забелязаха, те дори не помислиха за съпротива, а си плюха на петите. Останалите двама ги последваха, надавайки силни викове. И така отървах се от тях, а за да ги изплаша още повече, ги изпратих с два изстрела.

А сега към вожда! Той току-що се беше измъкнал изпод коня си и се изправяше на крака. Смуших жребеца си да мине край него и му

нанесох удар с приклада, който отново го просна на земята. То-кай-хун остана да лежи в безсъзнание. Едва след това можех да помисля за спътниците си. Конят им беше спрял, защото с вързаните си на гърба ръце не можеха да го управляват. Краката им бяха завързани за стремената. Бързо скочих от седлото, срязвах ремъците им и казах:

– По-късно ще говорим, а сега трябва да се махаме! По петите ми са навярно над шейсет команчи, които ме преследват. Бързо вдигнете вожда и ми го подайте!

Отново се метнах на седлото. Те скочиха на земята и повдигнаха То-кай-хун така, че да мога да го поема. Пак го сложих напреко на коня пред мен и после продължихме в галоп навътре в равнината. Не измина и минута, когато зад нас се разнесе многогласен рев. Огледах се назад и видях преследвачите. Току-що излезли от храстите, те бяха стигнали до застреляните коне, а забелязаха и петимата си другари, които, преустановили бягството си, отдалеч наблюдаваха моите действия. Конниците видяха не само нас, но и вожда в ръцете ми. Това удвои силата на гневните им викове и те се втурнаха към нас като вихрушка.

– The devil, ще ни настигнат! – завайка се изплашеният до смърт Пъркинс.

– Няма да го допусна – успокоих го аз. – Страхът ти е неоснователен, защото ние спечелихме играта.

– Дано Бог даде да си прав, макар че не виждам как ще стане това!

– Да не бързаме прекалено много! Имам намерение да ги оставя да се приближат:

Преследвачите ни бяха толкова назад, че можех да ги достигна с Мечкоубиеца, но не и с карабината „Хенри“. В този момент вождът се размърда. Трябваше да спрем, за да го вържем и затова слязохме от конете. Стегнахме ръцете му с ремък отзад на гърба при което той напълно дойде в съзнание. Видя хората му да се приближават и се опита да се съпротивлява, за да изгубим ценно време. Ала опитът му не се увенча с успех, понеже се намесихме енергично и не особено нежно.

– Качете го върху коня на мистър Джафар и там го вържете поздравно! – помолих спътниците си.

– Защо на коня? – попита Пъркинс.

– Защото така воините му ще видят по-ясно каква хубава цел имам за карабината си.

То-кай-хун нямаше как да не разбере, че заплахата ми е сериозна и се подчиня. Но все пак кратката му съпротива ни забави толкова, че команчите значително съкратиха преднината ни.

– Ей, сегичка ще ни настигнат! – завайка се Пъркинс.

– Напротив, веднага ще спрат – отвърнах аз, – учтиво ще ги помоля за това.

При тези думи взех мечкоубицеца, прицелих се и стрелях с двете цеви. Два коня рухнаха на земята, като повлякоха и ездачите си. Останалите индианци продължиха да препускат. Тогава насочих към тях карабината „Хенри“ и с шест последователни изстрела повалих също толкова коне. Едва тогава те спряха и нададоха яростни крясъци. Използвах тези мигове, за да заредя пушките си и заплаших То-кай-хун:

– Погледни слънцето, виж колко ниско е слязло вече! Щом изчезне ще те застрелям, ако преди това не ми бъдат предадени пленените бледолики. Олд Шетърхенд никога не се кълне, но моите думи са като клетва. Не разчитай повече на снизхождението ми. То просто изчезна.

С израз на превъзходство вождът ми се ухили от коня и отговори:

– Разумът няма да ти позволи да го сториш. Аз съм твой заложник и не можеш да си позволиш да ме ликвидираш. Нали искаш да спасиш бледоликите! А това е възможно да стане само докато съм в ръцете ти. Така че заканата ти ме размива.

Сега бе вече мой ред да му се изсмея в лицето и да му кажа:

– То-кай-хун се мисли за много умен и е убеден, че е надхитрил Олд Шетърхенд. Но което смяташ за хитрост не е нищо друго освен късмет. Да, аз гледам на теб като на заложник, когото искам да разменя срещу бледоликите. Затова те и подканих още сега да извършим размяната. Ала ти се опъваш и така сам режеш клона на който седиш. Свобода срещу свобода, живот срещу живот! Предадеш ли ми пленниците и аз ще те пусна да си вървиш. Откажеш ли, значи желаш смъртта им, а в такъв случай ще те застрелям. И тъй, не се пазари, ами използвай времето, което бързо тече. На слънцето му остава да се спусне само още две педи, а тогава ще залезе и твоят живот!

Изглежда вождът се беше решил на най-лошото, защото забил мрачния си поглед в земята той безмълвно чакаше и чакаше, докато на слънцето му остана най-много минута, за да докосне хоризонта. Тогава Джафар взе пушката си и каза:

– Време е, мистър Шетърхенд. Кой ще стреля? Аз или ти?

– И двамата – отвърнах аз.

– Не, и тримата – намеси се Пъркинс. – Няма да позволя единствено на вас да се падне славата да избавите човечеството от този мерзавец. Сър, ти само дай знак!

Едновременно с подканата си отправена към мен, той се прицели с

пушката си във вожда. Аз вдигнах карабината, погледнах към слънцето и отговорих:

– Добре, съгласен съм. Целете се в главата му! Нека смъртта разкъса слабоумния му мозък. После ще му вземем скалпа и амулета и ще ги хвърлим на прерийните вълци, за да не може душата му да отиде във Вечните ловни полета.

Когато То-кай-хун видя дулата на три пушки насочени към челото му, той най-сетне се отказа от упорството си и извика:

– Не стреляйте! Готов съм да направя каквото искате.

– Извикай на воините си да развържат пленниците и да ни ги изпратят! – подканих го аз. – Но преди това трябва да им върнат всичко, каквото са им взели. Ако липсва и най-дребният предмет, ще получиш определените за теб куршуми.

– Всичко ще им бъде върнато. Но тогава и ти ще ме освободиш, нали?

– Да. След като бледоликите дойдат при нас с цялото си имущество, ще проявя милосърдие и ще те пусна. Ще подкрепим споразумението си с лулата на мира.

– Тогава ще извикам един от моите воители и ще му наредя как да постъпят.

– Направи го! Така ще е по-добре, отколкото ако даваш заповедите си от разстояние.

Той подвикна към хората си някакво име, нареди на човека да дойде при нас, като му даде уверението, че нищо лошо няма да му се случи. Команчът се подчини и изпълнен с подозрения се приближи на коня си. То-кай-хун му обясни какво трябва да се направи. Воинът остана видимо разочарован, ала не възрази нито с една дума, а веднага се отдалечи. Изпълнени с голямо напрежение ние го проследихме с очи, за да видим какво ще е въздействието на неговото известие върху индсманите.

Команчите се стълпиха в кръг около него. Скоро след тях се забеляза неспокойно раздвижване, ала иначе останаха тихи. Бяха разбрали, че са принудени да се подчинят и мълчаливо се примириха с неизбежното. След някоя и друга минута кръгът им се разтвори и ние видяхме пленниците да се появяват на конете си. Носеха пушките си и бързо препуснаха към нас. Те водеха за юздите и коня на Пъркинс. Нито един червенокож не ги последва. Двата Снъфълси язدهа начело върху мулетата си. Преди още да стигнат до нас, Джим ми подвикна:

– Слава Богу, че пак сме заедно, мистър Шетърхенд! Уверявам те, че за нас това е върховно преживяване! И ако някога до края на живота

си забравим какво ти дължим, нека ни излапа първата срещнала ни мечка! Нали, драги ми Тим!

– Йес. Този път смъртта се беше промъкнала дяволски близо до нас. Но как можахме да постъпим толкоз глупаво и да...

– Я не се ядосвай, мистър Тим Снъфъл – засмях се аз, – и не ми говори за благодарност! И аз неведнъж съм предприемал подобно неволно стремглаво спускане от някоя височина като теб. Впрочем върнаха ли ви всички неща?

– Да.

– Всичко? Който установи, че му липсва някакъв предмет, нека се обади!

Оказа се, че червенокожите бяха задържали само някои дреболии. Това бяха все такива предмети, които лесно можехме да прежалим. И тъй, отказах се от допълнителни изисквания, които само биха довели до продължителни разпавии и загуба на време още повече, че бе започнало да се смрачава. Наредих да свалят ремъците на вожда, тъй че сам да може да слезе от коня. Освободените пленници се опитаха да се впуснат в продължителен и оживен разговор с Джафар и Пъркинс, но аз им обърнах внимание на това, че размяната на въпроси и отговори трябва да се отложи за по-късно и подканих вожда да седне на земята. После се настаних до него и натъпках с тютюн моя калюмет.

Повторих още веднъж поставените от мен условия, като особено подчертах, че в бъдеще То-кай-хун трябваше да се откаже от каквито и да било враждебни действия срещу всеки от нас. После, по познатия вече начин, дръпнах шест пъти от лулата, издухах дима в четирите посоки на света, към небето и към земята и го подканих да направи същото. Той изпълни моето желание, върна ми лулата, изправи се на крака и ме попита:

– Разменихме калюмета помежду си. Сега свободен ли съм?

– Да – потвърдих аз. – Можеш да се върнеш при воините си.

То-кай-хун направи няколко крачки. После спря, обърна се към мен и каза:

– Олд Шетърхенд е най-хитрият измежду всички бледолики. Той е запознат с обичаите на червенокожите мъже почти толкова добре колкото ги знаят и самите те. Но все пак има още нещо, което не му е известно.

След тези думи се отдалечи.

– Чу ли, сър? – попита Джим. – Прозвуча като закана. Веднага му изпрати един куршум.

– И през ум не ми минава! Подарих му живота и свободата, и ще удържа на думата си.

– Но дали и той ще удържи на своята?

– Това си е негова работа. Преди всичко трябва да се махнем оттук колкото е възможно по-бързо. И така, на конете!

– А накъде ще яздим?

– Нека най-напред изчезнем от очите на команчите. Индианците посрещнаха вожда си със същото мълчание, с което преди малко приеха и неговата заповед. Когато видяха, че напускаме мястото никой от тях не направи и опит да тръгне подир нас. След кратко време ги изгубихме от погледа си.

Съобразявайки се с терена, избрах да тръгнем на запад и запазихме тази посока чак до падането на пълния мрак. В случай, че команчите все пак решаха да ни преследват, нямаше как да ни забележат. Тогава спрях коня си и казах:

– А сега преди всичко трябва да се разберем накъде ще поемам. Мистър Джахар, ти искаш да се отправиш към Ню Мексико. Имаш ли предвид някой точно определен маршрут?

– Да – отговори Пъркинс вместо персиенеца. – От Бийвър Крийк искаме да се насочим към Хейзълстрейтс, ако знаеш къде се намира това място, сър.

– Бил съм вече там.

– Well. Но сега не сме по бреговете на Бийвър Крийк, а край Макик Натун и никак не е лесно да се ориентираме още повече през нощта.

– Що се отнася до това, няма защо да се тревожиш. Ще ви вода до-там, откъдето и сами ще можете да се оправите.

– Откъдето сами ще можем да се оправим ли, сър? Но не и нататък, така ли?

– Не. Аз трябва да пътувам на юг. А когато ще можете вече сами да намерите пътя, няма за имате нужда от мен. След тези думи Джафар се намеси:

– Възможно е да се откажем от познанията ти като водач из тази страна, но не и от теб самия. Не забравяй от какви опасности се отървахме току-що и какви все още ни предстоят!

– Мистър Джафар, навярно си знаел, че тук съществуват опасности и добре си се подготвил за тях. Имаш трима водачи и двама слуги, а като прибавиш към тях и Снъфълсите, това са общо осем мъже, които не бива толкоз лесно да се обезкуражават. Аз дойдох съвсем сам чак от планините Гро Вантър, яздейки почти непрекъснато през земите на

вражески настроени индианци и никога не съм се страхувал.

– Е да, такъв си ти! Не можеш ли да останеш заедно с нас поне докато премине опасността от команчите?

– Хмм! Всъщност нямам толкова време.

– Въпреки това те моля да останеш. За теб съм чужд човек и заради мен няма да направя такава жертва, но направи я поне заради твоя хаджи Халеф Омар, на когото съм гостувал!

– Йес, послушай го, сър! – намеси се и Тим Снъфъл, който иначе говореше съвсем малко. – Мога да ти докажа, че си ни много необходим.

– Така ли? Е, ами тогава докажи го, драги ми Тим!

– Лесна работа! Я погледни шестимата джентълмени: този чужденец и неговите слуги и скаути! Нима те всичките не попаднаха в ръцете на червенокожите?

– Така е.

– Значи признаващ, че безспорно се нуждаят от помощ?

– Но нали вие двамата сте с тях.

– Ние ли? Pshaw! Двамата Снъфълси! Досега наистина си въобразявахме, че сме кой знае колко храбри и оправни мъжаги, но повече няма да го твърдя. Сами се навряхме в ръцете на команчите като невръстни хлапета. Нима можем ние двамата да предложим на тези шестима джентълмени истинска помощ и подкрепа? Без теб всички ние утре щяхме да умрем от изтезания. Ето ти доказателство, че още се нуждаем от теб. Прав ли съм или не?

– Но драги ми Тим, какво те прихвана!? – слисано възкликна Джим. – Не мога да те позная. През целия си живот не си изричал толкова много думи наведнъж!

– Well! Никак не ми беше лесно. Предпочитам да спя заедно с някоя гризли в бърлогата й, отколкото да държа речи, ала ми се струва, че в случая бе крайно необходимо.

Джафар повтори молбата си, подкрепена и от останалите, тъй че накрая заявих:

– Е добре, нека бъде както искате! Ще ви придружа до границата на Ню Мексико, но само при едно условие.

– И какво е то? – попита Джим.

– Да се вслушвате в онова, което ви казвам и да не предприемате нищо без предварително да сте ме питали.

Джим се поколеба, веднага да се съгласи с толкова откровеното ми искане, но вместо него незабавно се обади брат му:

– Това се разбира от само себе си! Ако Олд Шетърхенд остане с нас, ще трябва да се подчиняваме на волята му.

Джафар с удоволствие се съгласи и двамата му слуги нямаше какво да кажат. Пъркинс знаеше как се беше провинил и не посмя да противоречи. Останалите скаути изобщо бяха скромни хора и се радваха, че се отърват от всяка отговорност. Те с радост изявиха съгласието си, тъй че в крайна сметка Джим се видя принуден да направи следната забележка:

– Не ми се ще да ме държите отговорен за каквото и да било. Само си мислех, че и аз имам уста, за да казвам от време на време по някоя дума. Значи си убеден, въпреки нощната тъма да намериш верния път?

– Да.

– И колко дълго ще яздим? Да не би да пътуваме без почивка до зазоряване?

– Не. Не бива да искам от вас такова пренапрежение. Били сте вързани и сигурно не сте спали много.

– Това е вярно. Поне аз не можах да мигна и ще ти призная, че днес непременно трябва да поспя един час.

– Ще поспиш и по-дълго. Ще яздим дотам, докъдето можем да предположим, че утре няма да сме заплашени от команчите.

– А-а! Значи им нямаш доверие? Въпреки лулата на мира?

– Да, въпреки нея. Последните думи на вожда, които ми подхвърли, изглежда наистина са закана.

– Тъй си и мислех! Той каза, че имало нещо дето не си го знаел. Да можем само да се досетим какво ли е имал предвид!

Вече не е нужно да се досещам, понеже го знам. Ние пушихме от моя калюмет, а не от неговия.

– Че има ли някакво значение?

– Всъщност няма. Между почтени хора е все едно дали се използва калюмета на едната страна, или на другата. Обаче, ако индианецът крои някаква подлост, той не предлага за церемонията своята лула, а пуши от лулата на противника си. И после си служи с претекста, че сключеното споразумение имало сила само когато е подпечатано с дима от неговия калюмет. Според възгледите му подобно вероломство, което още отначало е влизало в плановете му, е напълно оправдано.

– Това ли е имал вождът предвид? Всъщност е трябвало да ти мине през ума!

– Наистина ми мина.

– Но все пак използва собствената си лула. Защо?

– Защото той нямаше веднага да даде своята, а щеше да започне да го увърта по какви ли не начини. Щеше да мине време и така щеше да постигне целта си.

– Каква цел?

– Да се стъмни. Тогава нямаше да имаме възможност да наблюдаваме хората му и те щяха да се приближат и да ни нападнат. То-кай-хун желаше да спечели време. И аз предпочетох да не искам неговата лула, само и само, за да осуемя планове му.

– Но сега вождът на команчите няма да удържи на думата си и ще ни преследва.

– Много е вероятно. Ала няма да ни намери, понеже ще стигнем толкова далеч, че навярно утре сутринта индианците няма да успеят вече да различат следите ни. Ще ги заблудим като ги подлъжем да тръгнат в невярна посока. Хейзълстрейтс се намира на запад от тук, а ние ще поемем на юг и ще яздим докато стигнем до камениста земя и там ще свърнем на запад.

– Well! Хитро измислено, сър! Команчите ще тръгнат подир нас на юг и ще продължат в същата посока. Така ще се отървем от тях. Застани начело и ни води накъдето искаш! Не е разумно да се бавим по-дълго на това място.

– Не е, трябва да изчезваме. Индианците видяха, че се отдалечаваме на запад и все пак не е изключено да им хрумне мисълта да ни преследват в тази посока поне на известно разстояние.

– Да, трябва да се съобразяваме с това, макар че не биха могли да ни причинят никаква неприятност, понеже ще ги чуем още отдалече.

До полунощ яздихме на юг, а после свърнахме под прав ъгъл на запад. Бях убеден, че ако на следващия ден преди обед около единайсет часа команчите стигнеха до това място, нямаше вече да видят дирята ни и нямаше да забележат, че подобно на бягащия заек внезапно бяхме свърнали встрани. Продължихме в същата посока повече от час, докато най-сетне ездачите така се умориха, че се наложи да спрем. Разположихме се на бивак.

Още на пътя мъжете обсъдиха надълго и нашироко последното ни приключение, но без да вземем участие в разговора им и можеше да се очаква, че щяха бързо да заспят. Само привидно определих последователността на постове като поех първите два часа. Когато времето ми изтече, аз не събудих следващия, а останах на поста си до зазоряване. Едва тогава вдигнах всички на крак и хората ми бяха благодарни за тази малка жертва.

Преди да предприеме това пътуване Джафар се беше запасил с пре-достатъчно провизии, носени от едно товарно животно. То също беше попаднало в ръцете на команчите. Те бяха изяли голяма част от хранителните запаси, но все пак бе останало значително количество, което бяха принудени да върнат. И така, имахме какво да ядем и не беше нужно да губим време в ловуване. След кратката закуска можехме незабавно да тръгнем на път.

Снощи бях яздил сам начело без да участвам в разговора на другите. А и не можех да обръщам особено внимание на приказките им, защото заради тъмнината трябваше да насоча цялото си внимание към местностите през които минавахме както и към малкото звезди по небето, служещи ми като пътепоказатели; Но и не беше необходимо да се заслушвам в разказите им, понеже каквото сам не бях видял или чул, можех лесно да го отгатна. Ала рано сутринта, когато в един момент конят на Пъркинс се изравни с моя, използвах случая да го попитам:

– Изглежда вчера напълно забравихте за какво ви бях помолил тъй настоятелно – зорко да охранявате вожда и да не допускате да ви надхитрят по никакъв начин.

– Знаех си, че няма да ни се разминат упреците, мистър Шетърхенд.

– Да не би да са незаслужени?

– Хмм! Лесно ти е да говориш така. Е, след като видя какво стана, знаеш как се стигна до там. Но ние не можехме да се досетим как стоят нещата.

– Pshaw!

Намирахте се в открита равнина и имахте възможност да се защитите с куршумите си срещу всеки. Вождът беше вързан добре и нямаше как да ви избяга. Можеш да си представиш изумлението ми, когато на връщане видях каква каша сте забъркали. И чия работа беше това? На неколцина нищо й никакви команчи, които толкова лесно можехте да очистите с пушките си. Но дори и това не е било нужно. Трябваше само да им покажете оръжията си, за да ги накарате да стоят на почетно разстояние.

– Но нали им ги показахме.

– И въпреки всичко ви надхитриха, така ли? Е, как всъщност постигнахте този гениален „успех“?

– За всичко е виновно онова глупаво парче хартия.

– Аха, тъй си и мислех!

– С него червенокожите успяха да ни измамят. Когато им извикахме да спрат, ако не искат да се запознаят с куршумите ни, те слязоха от

конете и един от тях размаха белия лист във високо вдигнатата си ръка. Той ни подвикна, че си ни написал тази „говоряща хартия“ и трябвало да ни я предаде.

– И вие му повярвахте?

– Защо не? Каза ни, че всичко било уредено, и че си се намирал при пленниците, които щели да бъдат освободени веднага щом доведем вожда. Всичко си ни бил писал върху хартията. Следователно трябваше да я прочетем и ето защо разрешихме на онези негодници да дойдат при нас.

– Каква непредпазливост! Достатъчно е било само един от тях да ви донесе. Трябваше да забраните на другите да се приближават.

– Много си прав, но кой да си помисли подобно нещо, когато подлиците идват да ти покажат черно на бяло написано послание? Взех го от индианеца и тъкмо се канех да го прочета и те се нахвърлиха върху нас. При това действаха толкова бързо, че не ни остана никакво време за съпротива и се видяхме вързани преди да разберем какво точно става. Излишно е да казвам, че освободиха вожда.

– Наистина е излишно. Но докато сме заедно вече много ще внимавам да не пиляя доверието си на вятъра.

Пъркинс намусено промърмори някаква забележка под носа си и побърза да се отдръпне по-надалеч. Съвестта на другите също не бе кой знае колко по-чиста. Всички бяха вършили грешки и понеже си помислиха, че ще ги укорявам гледаха да яздят по-назад. Ето защо останах съвсем сам начело на малкия ни отряд.

Няколко пъти се приближи само Джафар, за да ми прочете някои особено хубави места от своя Хафис. Той често вземаше тази книга в ръка и затова постоянно изоставаше, което ме караше от време на време предупредително да му подвиквам.

По обед разрешихме на конете си два часа почивка, а вечерта спряхме да лагеруваме край малко езеро със застояла вода – единствената в цялата местност. Макар да не можехме да прием от нея, то поне конете утолиха жаждата си. Този път разпределих постове така, че да остана свободен и да имам възможност да спя цялата нощ, което ми бе крайно необходимо. През изминалия ден се бях изтощил не по-малко от другите и имах право на тази малка отстъпка още повече, че единствено на мен бе предоставена грижата да избирам пътя и да осигурявам безопасността на спътниците си.

Всъщност още същата вечер можехме да стигнем до Хейзълстрейтс, но обстоятелството, че отначало яздихме пет часа в южна посока,

бе причина да изгубим толкова много време, че едва ли щяхме да се доберем до споменатата местност преди обяд на следващия ден. Установихме се на бивак, когато се беше вече стъмнило и не ми бе възможно да претърся околностите. Нямаше как да се забележат дори евентуално оставените по земята следи.

Но поне успях да обиколя из храсталаците, растящи около езерцето, и се убедих, че сме сами в местността.

След като се събудихме сутринта, най-напред закусихме. През нощта конете ни бяха пасли наоколо до насита, а и храстите им се бяха усладили. И в момента моят вран жребец още пощипваше от техните листа и млади филизи. Приближих се до него, за да го оседлая. Докато вършех тази работа погледът ми падна върху храста от който конят ми се беше „гощавал“ и веднага забелязах, че малко преди нас тук несъмнено е имало и други хора и ездитни животни. Тръгнах от храст на храст и скоро предположението ми се потвърди. После претърсих за следи и земята наоколо. Това не остана незабелязано от спътниците ми и Джим Снъфъл попита:

– Сър, изгуби ли нищо? Ще ти помогнем да го намериш.

– Нищо не съм загубил – отвърнах аз. – Но търся следи от ездачите, които са били вчера тук преди нас.

– Ездачи ли? Тук? Откъде ти хрумна тази мисъл?

– Огледай откъснатите от конете връхчета на клонките по околните храсти!

Той изпълни подканата ми и после заяви:

– Прав си, мистър Шетърхенд. Има разлика. Някои от местата, където са прекършени са пресни, а други – по-стари. Но това може да се обясни съвсем лесно.

– Как?

– Старите места са оставени от конете ни още снощи, а пресните са от тази сутрин.

– Я Погледни това клонче! То доказва, че върхът му не е откъснат снощи, а доста по-рано, понеже краят му съвсем е потъмнял.

– Но в такъв случай би трябвало по земята да се виждат отпечатъци от крака и копита.

– Сигурно ги е имало, ала са били заличени от нас и от конете ни. Но дори и да не беше неволната ни грешка изобщо не е възможно да се запазят следи от вчера по обед до сега, освен ако не са оставени в меката почва до самата вода. Елате да ги потърсим!

Веднага щом се приближихме до езерцето ту един, ту друг от нас

не можа да се сдържи да не възкликне от изненада. Открихме следи и от хора, и от коне. Хората са носили мокасини, а конете не бяха подковани.

– Индианци, индианци са били! – извика Джим Снъфъл. – Не си ли на същото мнение, драги Тим?

– Йес – кимна брат му и се наведе, за да разгледа един от отпечатъците съсредоточено и обстойно.

– И изглежда хич не са били малко! Мистър Шетърхенд, ти какво ще кажеш?

– Да, доста хора са били. – отвърнах аз. – Жалко, че вчера пристигнахме тук след като се беше стъмнило твърде много, за да забележим тези следи! Щяхме да можем да преброим индианците.

– Не можем ли да установим броя им и сега?

– Едва ли! По груба преценка са били далеч над трийсет. Невъзможно е да се каже нещо по-определено.

– Какви ли са били хората?

– Команчи, понеже по това време по тези места няма други индианци.

– Но не е То-кай-хун с неговите воини, нали?

– Хм! Не е изключено. Ала това би могло да стане само в случай, че той не ни е преследвал, а незабавно след тръгването ни е потеглил право към Хейзълстрейтс, като е яздил през цялата нощ.

– Че каква ли работа има там?

– И аз се питам това. Нали се канеше с воините си да изпълни бойния танц при гробовете на техните вождове и да се допита до свещените амулети. Нито дума не споменаха за Хейзълстрейтс. Но ето че ми хрумна нещо! Възможно е да е узнал накъде ще яздим.

– Нали някой от нас би трябвало да му го е казал.

– Разбира се.

– Но кой? Сигурно никой не би извършил глупостта да му издаде нашата следваща цел.

– О, що се отнася до вършенето на глупости, то не е чак толкова голяма рядкост. Да не би пленниците да са споменали нещо за Хейзълстрейтс в присъствието на пазачите си?

– Нито дума – отговори един от двамата водачи на Джафар. Към уверението му се присъединиха и двамата му слуги.

– Ами вие, Джим и Тим?

– И ние не сме – заяви Джим. – Невъзможно е от нас да са чули нещо, защото научихме за Хейзълстрейтс едва след като вчера бяхме освободени и не се намирахме вече при команчите.

– Значи остава само една възможност, а именно, ако мистър Джафар и мистър Пъркинс са говорили за плановете ни и то когато вчера ги оставих сами да пазят вожда.

При тези думи Пъркинс припряно извика:

– Какво си мислиш за мен, сър! Не съм толкова луд да издам пътя ни на този червенокож сатана!

– Значи и това отпада. Тогава си имаме работа с някакъв друг отряд на команчите. Няма как да разберем откъде са дошли тези индианци, понеже следите им не могат вече да бъдат разчетени. И така, остава ни само да научим накъде са се отправили, а и това няма да е лесно, ако не и невъзможно.

Обходих цялото място в по-широк кръг, ала напразно. По земята не личеше ни най-малкият отпечатък. Въпреки всичко няхаме основание за по-голяма тревога от онова, което ни даваше фактът, че тук просто са бивакували индианци. Бяха дошли от някъде и бяха отишли кой знае накъде. Но няхаме никаква причина да допуснем, че са се насочили към Хейзълстрейтс. Налагаше се пътем да сме извънредно внимателни. Това бе всичко, каквото можехме да направим.

И така, напуснахме бивака и скоро излязохме на една равнина, която приличаше на обширно голо плато и се простираше в посока от север на юг, като на запад започваше постепенно да се издига нагоре. Както знаех, пътят през нея водеше към Хейзълстрейтс, място, наречено така заради масово растящите лешникови храсталаци, които бяха толкова високи, че сред тях спокойно можеше да се скрие и по-многоброен конен отряд.

По пътя ни неколккратно ми се наложи да напомням на Джафар да побърза. Този персийски ценител на поезията винаги отделяше много повече внимание на своя любим поет, отколкото на местностите през които минавахме.

5. НОВИ ПРЕЧКИ

Продължихме да яздим почти до обед, без да забележим нито стари, нито нови следи от присъствието на хора. Това приспа бдителността на спътниците ми, но не и моята. Аз все още тях едно определено позрение. На въпроса ми дали е говорил за Хейзълстрейтс, Пъркинс ми отвърна твърде припряно, докато Джафар предпочете да мълчи. Това ми направи впечатление. Ако се бяха разбърбили пред То-кай-хун, вождът сигурно беше побързал да ни изпревари, за да ни пресрещне най-неочаквано. Известно ми беше най-подходящото за тази цел място и ето защо реших тайно да се промъкна сам напред и да го огледам най-внимателно. Когато видяхме пред нас на хоризонта да изплуват първите лешникови храсти, аз все още имах доста време до започването на опасната задача, защото сигурно ни оставаше не по-малко от един час езда до там.

Отначало ни посрещнаха отделни храсти, но по-нататък те се сливаха във все по-големи групи, докато най-сетне образуваха непрекъснати гъсталаци, обрасли двете страни на тясна и стръмна клисура. На дъното ѝ течеше поток. Още от славното време на големите стада бизони тук бяха останали добре утъпкани пътеки, които даваха възможност на ездачите да минат през лещака. Ако изобщо се намираше наоколо То-кай-хун несъмнено бе избрал тази теснина, за да ни постави засада. Без нищо да подозираме можехме да попаднем между дебнещите зад хресталаците индианци и само за миг да бъдем смъкнати на земята и пленени, ако разбира се те не предпочетяха просто да ни свалят от конете с куршуми. Още когато се приближихме до първите лешникови храсти, аз удвоих бдителността си. По тази причина не бях в състояние да се занимавам достатъчно с онова, което ставаше зад гърба ми. Бях обърнал внимание на спътниците си върху евентуално съществуващата опасност и бях принуден да предоставя на тях самите да се пазят.

Яздехме мълчаливо. Меката почва заглушаваше стъпките на конете ни и само от време на време леко прошумоляваше един или друг храст, неволно докоснат от някой ездач. И зрението, и слухът ми бяха напрегнати до крайност.

Ето защо изведнъж успах да доловя нещо, което иначе щеше да се изплъзне от сетивата ми. Не беше изключено да е и някакъв естествен

шум, ала ми заприлича на човешки вик, който поради голямото разстояние и гъстия лещак едва-едва достигна до нас.

– Шшшт. Тихо, чувам нещо! – казах настоятелно, като спрях коня си.

Да, ето че зад нас отново се чу и то по-ясно:

– Faryad... faryad...!

Тази дума е вик за помощ на персийски език. Известно е, че дори попаднал в чужда страна, чийто език владее до съвършенство, в миг на изненада, на уплаха, на опасност, човек почти винаги надава вик на своя роден език.

– Господи! Къде е мистър Джафар? – попитах аз, понеже никъде не го видях.

– Няма го... пак е изостанал – отговориха ми другите, а Пъркинс, който яздеше последен, добави: – Мислех, че е съвсем близо зад мен.

– Ама че непредпазлив човек! Сигурно е в опасност, понеже вика за помощ! Трябва да се върна да му помогна. Обърнах коня си, за да поема обратно.

– Ами ние? – попита Джим Снъфъл. – Трябва ли да стоим тук и да чакаме.

– Не. Нали не знаем къде се намират индианците. Може да са наблизо. Елате!

Препуснахме обратно с най-голямата бързина, която ни позволяваха хрусталаците, но въпреки това пристигнахме твърде късно. Когато се озовахме там където хрустите растяха все още доста нарядко, аз забелязах на едно място до нашите стари следи, че земята е силно разровена от конски копита.

– Мистър Джафар е стигнал дотук и е бил нападнат – казах аз. – Погледнете ей там някаква дияра води сред хрусталаците! Следите са оставени от един кон и трима мъже, които са носили мокасини. Били са застанали тук на пост, за да забележат навреме приближаването ни. Нас не е бивало да закачат, понеже сме по-многобройни от тях, но са видели, че персиецът е изостанал далеч назад и са решили да го пленят.

– Тези хитри негодници!

– Никак не е било хитро от тяхна страна, защото така се издадоха. Вече е почти сигурно, че става въпрос за То-кай-хун и неговите хора.

– Какво ще правим, сър?

– Трябва да освободим мистър Джафар.

– Като открито нападнем команчите, така ли?

– Да, ако нямаме друг изход. Може би ще си помогнем и с хитрост.

И в двата случая е необходимо да знаем къде са се скрили индианците.

– Тогава някои от нас трябва да тръгнат да ги търсят. Ще отидем аз и брат ми. Не си ли на същото мнение, драги Тим?

– Йес – кимна другият Снъфъл.

– Не, няма да сте вие! – възпротивих се аз. – Аз ще се заема с разузнаването. Предполагам, че когато То-кай-хун научи каква глупост са извършили неговите съгледвачи, ще се досети, че щом забележим изчезването на мистър Джафар, ние ще се върнем да го търсим. Той знае, че ще намерим следите от нападението и следователно ще бъдем предупредени за случилото се и ще се оттеглим. Вероятно ще изпрати неколцина от хората си напред, за да разберат къде се намираме. Ако тези разузнавачи дойдат насам, задръжте ги, но без никакъв шум! Тъй като пушките ще ми пречат, ще ги оставя при вас заедно с коня си. Сигурно знаете какво ви поверявам.

С трескава бързина разменихме тези мисли, понеже не биваше да губя никакво време. Не беше изключено да успея да догоня тримата индианци с Джафар още преди да стигнат до тайния бивак на команчите. Удaдеше ли ми се това, не се съмнявах, че нямаше да ми е трудно пак да им отнема пленника. И така, предадох пушките на спътниците си и се заех с преследването на дирята, която водеше встрани между храстите.

Тримата индианци със сигурност знаеха, че сме на известно разстояние пред тях и следователно не можеха по права линия да се доберат до своите хора, понеже така щяха да се натъкнат на нас. Ето защо са се видели принудени да тръгнат по заобиколен път, описвайки дъга. Тръгнах ли да ги следвам по петите и аз трябваше да заобикалям, а така нямаше да ги догоня. Затова реших да пресека дъгата по хордата ѝ.

Отначало продължих още малко по следите им, за да разбера приблизително колко голяма дъга са описали, но щом си изясних нещата, отклоних се от дирята и в права посока навлязох сред храсталаците. Трябваше да бързам колкото можех повече, а в същото време не биваше да ме чуят. Една трудна задача.

Когато изминах около петстотин метра, аз отново се натъкнах на отпечатъците, които идвайки отстрани, пак се връщаха в старата посока. Бях пресякъл вече дъгата и много вероятно се намирах близо по петите на команчите. В същия миг, когато отново забелязах дирята, аз долових нейде пред мен някакъв шум и незабавно наострих слух. Той се отдалечаваше. Дали тримата индианци с Джафар бяха току-що минали оттук? Възможно най-безшумно продължих в тази посока. Само след някоя и друга минута бях принуден да спра, защото дочух гласове.

– Уф! – възкликна някой. – Идвате от друга посока и... Човекът млъкна вероятно от учудване, че те водеха със себе си един бял. По гласа познах, че беше То-кай-хун.

– Да, идваме отляво и водим този бледолик – отговори един от тримата.

– Уф! Та това е белият, който ни избяга! Свалете го от коня и го вържете! Къде го заловихте?

– Забелязахме появяването на Олд Шетърхенд и на другите бледолики. Но този човек беше изостанал сам назад. Изчакахме да се приближи и го пленихме.

– Уф! Къде ви е бил акълът, къде са ви били мислите?! Ето че целият ни хубав план пропада! Няма да заловим Олд Шетърхенд. Какво ви засягаше този бледолик! Веднага щом сте видели белите, е трябвало да дойдете тук и да ми съобщите. Те непременно щяха да минат оттук и щяхме да ги пленим до един, понеже не подозираха, че сме на това място. А сега вече го знаят!

– Че как ли са го научили? – опита да се защити смърненият индианец.

– С ваша помощ! Забелязали са отсъствието на този бял и са спрели да го изчакат. След като не се е появил, те са се върнали, защото е трябвало да разберат причината за неговото забавяне. Така са стигнали до мястото, където сте го пленили. Оказа ли съпротива?

– Да, но само с голи ръце. Разбира се, безуспешно.

– Обаче от боричкането ви са останали следи, които неговите спътници ще открият.

– Положихме усилия да няма никакви ясно видими отпечатащи.

– Ако някой друг не ги забележи, Олд Шетърхенд сигурно ще ги открие! И ето че сега са предупредени и навярно няма да ни се удаде да го пленим. Злият дух ви е внушил най-лошото възможно хрумване.

Кратко време не се чуваше нищо. Вероятно вождът размисляше. Намирах се съвсем близо до скривалището на команчите. Между тях и мен имаше може би само няколко храста. Ако бях дошъл само минути по-рано, щях да пресрещна тримата още по пътя им и щях да имам възможност да освободя Джафар. Ето че в същия миг отново чух гласа на вожда:

– Както виждате, никой не идва. Олд Шетърхенд е предупреден. Вероятно и той, и хората му, ще ни се изплзнат, защото измежду всички лисици, които се скитат из саваната, този пес е най-хитър. Но затова пък плененият от вас бледолик е в ръцете ни! Поне той ще умре край

гробовете на вождовете при Макик Натун! А сега преди всичко трябва да разберем къде са белите.

– Да ги потърся ли? – попита един от команчите. – Нека То-кай-хун ми разреши!

– Не, ще отида самият аз. Нека моите братя бъдат извънредно предпазливи и много внимателни докато ме няма! Поразяващата ръка също ще изпрати съгледвачи, за да ни потърсят, а навярно и сам да се нагърби с тази работа. Ако сме съобразителни, може да ни падне в ръцете. И така, аз тръгвам, а...

Повече нищо не чух, защото не биваше нито миг да оставам на същото място. Направих си следната сметка: вождът искаше да се отправи на разузнаване, за да разбере къде се намираме, питаше се само в каква посока щеше да поеме. Той предполагаше, че и аз ще ги търся и също трябваше да си зададе въпроса за моята посока. Естествено бе да си помисли, че ще следвам дирята, оставена от тримата команчи и Джафар. Ако желаше да ме залови и той, трябваше да се ръководи от тази диря. И така, съвсем сигурно можех да очаквам, че щеше да мине оттам където лежах. Исках да го пленя, но нямаше да е лесно, защото бях твърде близо до команчите, и те щяха да се притекат на виковете му за помощ. Ето защо се оттеглих по-назад.

Залегнах на земята и безмълвно зачаках. Изминаха пет, десет минути – вождът не идваше. Дали все пак не беше поел в друга посока? Едва ли бе възможно. Един толкова стар и опитен воин сигурно щеше да си направи същата сметка като мен. Може би все още беше при хората си, за да им даде заповеди за тяхното поведение. Изчаках още пет минути и понеже То-кай-хун не се появи, се разтревожих. Нали беше казал: „*И така, аз тръгвам...*“ Никак не беше вероятно да се е бавил още четвърт час при воините си. Ето защо се отказах от безполезната си засада и побързах да се върна при спътниците си, на които за съжаление няхах пълно доверие. Колко лесно можеше някой от тях да се подлъже да извърши някоя необмислена постъпка!

И наистина! Както предположих, тъй и стана! Когато стигнах при тях видях, че Джим липсваше.

– Какво е това, мистър Снъфъл? Брат ти не е тук. Къде е? – попитах Том.

– Няма го – отвърна ми той по своя едносричен начин.

– Това го виждам и аз! Но къде отиде?

– При индианците. Исква да се промъкне до тях отстрани.

– Ама що за хора сте вие! Никой не биваше да се отдалечава оттук!

– Ще се върне.

– Но нали и сам мога да науча каквото искам да знам.

Вождът на команчите тръгна да ни търси. Натъкне ли се на брат ти ще се случи нещо, за което той може да съжалява.

– Джим няма да съжалява.

– Защо мислиш така?

– Защото ще плени вожда.

– Или команчът ще плени него, което е много по-вероятно. Ако Джим беше останал тук щеше да е необходимо само спокойно да изчакаме, докато вождът се появеше, за да го пленим. Трябва да тръгна по-дир брат ти. Може би все още е възможно да...

Млъкнах, защото откъм посоката, където се намираха индианците, доловихме шумолене в храсталака, чупене и прашене на клони. Някой се приближаваше силно запъхтян и след малко се появи... Джим Снъфъл. Беше много възбуден, а дясната му ръка кървеше. Щом ме видя, той извика:

– А ето те, сър! Ако беше с мен, сега вождът щеше да е в ръцете ни! Какво върховно преживяване да го бяхме заловили!

– Слушай, за мен най-върховното преживяване щеше да е да можех да те зашлея и то как!

– Я не се шегувай! Джим Снъфъл не е човек, който ще позволи по такъв начин да му се правят забележки!

– Но си го заслужил!

– Охо! С какво?

– С това, че си се отдалечил оттук. Ние нямаме нужда от спътник, който действа на своя глава като теб. Как ти хрумна мисълта да напуснеш това място?

– Исках да видя къде се крият индианците. Натъкнах се на вожда. Жалко, че ти не беше с мен. Щяхме да пленим червенокожия негодник!

– Къде се срещна с него?

– На около триста крачки оттук. Безшумно пълзах между храстите натам, а той пълзеше безшумно сред храстите насам. Никой не чу другия и затова изведнъж се видяхме, когато главите ни почти се сблъскаха. После се сборичкахме безмълвно. Той искаше да плени мен, а аз него.

– Но никой не успя да надвие другия.

– Well, наистина е така. Все пак по-малката злина е, че го изпуснах, а по-голямата щеше да е, ако ме беше спипал. Този тип като че бе намазан със свинска мас, непрекъснато ми се изплъзваше. Освен това в ръка

държеше нож, а аз няхах време да измъкна моето желязо. Трябваше адски да внимавам да не ме наръга. Помъчих се да му изтръгна ножа, при което острието ми се заби в ръката. Но е само незначителна драскотина и бързо ще заздравее.

– А как се разделихте?

– С взаимно съгласие. Команчът видя, че нищо не може да ми стори, а и аз разбрах, че ще е по-добре да го оставя да си върви. Тогава взаимно се пуснахме. Той се шмугна на една страна в храсталака, а аз на друга и така се отървахме един от друг без да си кажем „farewell“. Както вече споменах, ако ти беше там, навярно щяхме да го пленим.

– Това щеше да стане много лесно, ако не беше действувал на своя глава.

– Но бях принуден да действам на своя глава, понеже не разполагам с друга. Не си ли на същото мнение, драги Тим?

– Не – отвърна брат му противно на очакването на Джим.

– Не! А защо?

– Мистър Шетърхенд е нашата глава. Ти можеше да си стоиш тук.

– Аха! Значи и ти се опълчваш срещу мен, така ли?

– Йес.

– Я по-добре мълчи и виж как кървя! Взemi малко ленено платно от кобурите на седлото и ми превържи тази драскотина! Станалото станало, защо трябва да се вайкаме? Какво мислиш, мистър Шетърхенд, дали команчите все още искат да ни нападнат?

– Едва ли.

– Тогава да обърнем листа и ние да ги нападнем!

– Ние, неколцината мъже? Та те са вероятно седемдесет!

– Какво значение има? Вече се разбра, че се страхуват от нас.

– Изобщо не става дума за това.

– Ами за какво?

– Не искам да се пролива кръв.

– Значи пак ще си послужим с хитрост, така ли? Любимият ти похват!

– Все още не съм решил. Опасявам се, че в крайна сметка всяка хитрост е изгубила вече ефективността си, понеже бях принуден често да си служа с подобни номера. Едва освобождаваме някого от плен и ето че другият се оказва толкова глупав, че сам им се напъхва в ръцете. Пак ще трябва да се промъкна до скривалището на команчите, за да разбера как стоят нещата. И тъй, отново тръгвам, но ви давам думата си, че ако някой изчезне отгук преди завръщането ми, поемам сам по своя път

и ви оставям да правите каквото искате. Имайте го предвид!

И тъй още веднъж трябваше да отида до скривалището на команчите, но не биваше да се отправям по същия път както преди, защото не беше изключено на То-кай-хун да му хрумне мисълта да ми постави засада. Понеже знаех къде се намират индсманите можех да се промъкна към тях от всяка друга посока. Предпочетох да се приближа откъм срещуположната страна. Вярно, че това заобикаляне щеше да ми струва доста време, но ми предлагаше по-голяма сигурност.

Измина почти половин час преди да се добера толкова близо до съответното място, че да чуя индианците, ако разговаряха по между си. Но наоколо цареше дълбока тишина. Това ме накара да стана двойно по-предпазлив. Продължих да напредвам сантиметър по сантиметър докато най-сетне скривалището им се откри пред очите ми. То беше... празно.

Дали не беше някой номер? Обиколих веднъж около мястото и разбрах, че команчите са си отишли. Трябваше да ги проследя поне дотам докдето можех да се убедя, че действително са напуснали местността Хейзълстрейтс. Възможно беше да е само някаква военна хитрост. Впрочем с доста голяма сигурност предполагах, че незабавно са поели обратно към Макик Натун. Но във всички случаи бе по-добре със собствените си очи да се уверя, че е така.

Тъкмо се озовах на брега на потока, следвайки новата диря на команчите, когато чух Джим два пъти да вика името ми:

– Мистър Шетърхенд, мистър Шетърхенд!

Тъй като крещеше с все сила сигурно беше убеден, че индианците нямаха възможност да го чуят. Ето защо и аз извиках силно в отговор:

– Какво има?

– Напразно търсиш! Ела бързо, ако искаш да видиш нещо!

Отзовах се на подканата му като се втурнах надолу покрай потока. Щом ме видя Джим посочи към откритата равнина и каза:

– Сър, ей къде в далечината препускат индсманите. Бягат. Не ги ли е подгонил дяволски страх?

Да, наистина команчите галопираха на север толкова бързо колкото позволяваха възможностите на конете им. Преброих ездачите. Заедно с пленника бяха седемдесет и двама. Значи То-кай-хун бе повел всичките си воители към Хейзълстрейтс, а за да може да го направи беше предоставил товарните коне като ездитни животни на онези индианци, чиито коне бях застрелял. Следователно в момента при Макик Натун, където бяха останали всички товари не се намираше нито един-единствен команч. Тези мисли ми минаха светкавично през главата, когато видях

индианците да се отдалечават.

– Наистина ги е страх – отвърнах аз, – но ги е страх само от моята автоматична карабина. Ако не я притежавах, сигурно щяха да се нахвърлят върху нас.

– Pshaw! Те се боят не само от пушката ти, но изобщо от нас. Дали мистър Джафар е с тях?

– Естествено!

– Досадно! Ще ги преследваме ли?

– Веднага щом напоим конете си. Вероятно до утре вечер няма да намерим за тях вода.

– Не ми се вярва. Червенокожите яздят на север и ако не се лъжа в тази посока ще се натъкнат на реката Симарън, до която ще стигнем и ние, ако продължим по петите им. Там има вода.

– Команчите изобщо нямат намерение да отидат на север – усмихнах се аз, – а ще се върнат при Макик Натун.

– Сигурен ли си?

– Да. Докато ти привеждаше в изпълнение страшно умната си мисъл да търсиш индианците, аз лежах съвсем близо до тях и ги подслушвах. Та тогава вождът им каза, че макар да не са заловили и нас, все пак поне им остава мистър Джафар, когото ще отведат при Жълтата планина и там ще го умъртвят чрез страшни мъки.

– В такъв случай, ако е възможно, трябва да стигнем там преди тях. После ще им измъкнем мистър Джафар. Поне ще направим за освобождаването на пленника всичко каквото зависи от мен и от моя брат. Не си ли на същото мнение, драги Тим?

– Йес – потвърди Тим.

Оставихме конете да се напият с вода до насита и после поехме по обратния път. Това означаваше такава загуба на време, че тайно в себе си се ядосвах. Ако се бяха съобразявали със съветите ми, тази история с команчите отдавна вече да беше приключила.

Когато се стъмни отново се озовахме при потока, на чийто бряг бяхме пренощували. Направихме кратка почивка, за да могат конете да си поемат дъх. След това продължихме да яздим през цялата нощ, докато се развидели и пак спряхме да си отдъхнем за около час. Този път бяхме принудени да изискваме твърде много от нашите коне. Голямото напрежение не оставяше никакви видими следи по моя вран жребец, ала другите коне отпаднаха все повече и повече и когато след една действително невероятно трудна и изтощителна езда отново видяхме пред нас Макик Натун, силите на животните бяха съвсем изчерпани.

– Ето ни пак тук – въздъхна Пъркинс, посочвайки към планината. – Изморен съм като пребито псе. Само с три кратки почивки да висеш на седлото два дни и една нощ, това е цял героизъм дори за уестман. Сър, направо към гробовете ли ще яздим?

– Да – отговорих му аз.

– Мисля, че ще е грешка.

– Не ми говори за грешки, мистър Пъркинс! Погледни, ей там наляво е мястото където беше останал с вожда. И позволи да те надхитрят. Това беше грешка. Но ако сега незабавно посетя гробниците, знам много добре какво върша. Конете ни трябва да получат вода, а там е единственото място където могат да се напият до насита. Следователно във всички случаи сме принудени да отидем там. Ти навярно мислиш, че е възможно неколцина команчи да са останали при Макик Натун. Но не е така. При Хейзълстрейтс преброих индианците. До един бяха там. Значи Жълтата планина е свободна – ще заварим там най-много багажа на команчите.

– Прав си, мистър Шетърхенд, обаче ще оставим следи, които индианците ще забележат после с пристигането си.

– После? Какво разбираш под думата „после“?

– Времето когато ще се появят. Команчите могат скоро да дойдат, защото и ние сме вече тук.

– Не. Първо, те нямат никаква причина да яздят толкова напрегнато и без почивка като нас, понеже сигурно смятат, че са ни заблудили и сме се отправили на север. И второ, не бива да забравяш, че именно, за да ни объркат, индианците са тръгнали по твърде заобиколен път. Дори и да са яздили не по-бавно от нас, пак не могат да пристигнат тук толкова скоро.

– Значи, навярно допускаш, че ще дойдат едва утре?

– Или през нощта, или едва утре. Понеже индсманите няма да намерят вода нито за себе си, нито за своите коне, предполагам, че няма да спират да бивакуват, а ще яздят направо до тук. Ето защо смятам за вероятно да се появят още през нощта.

– Well! А по какъв начин ще освободим персицеа?

– В този момент все още не мога да ти кажа. Ще трябва да изчакаме докато противникът ни пристигне. Едва тогава ще разберем откъде духа вятърът.

– Изглежда все пак нямаш намерение да останем на лагер край гробниците където да посрещнем команчите, а?

– И през ум не ми минава. Ще заведем конете на водопой, а после

ще потърсим някое място откъдето можем да забележим идването на индианците без те да ни видят.

Стигнахме до гробовете на четиримата вождове и слязохме от седлата. Докато конете пиеха вода, а хората ходеха насам натам, за да поразтъпчат краката си, схванати от продължителната езда, аз започнах внимателно да оглеждам околността.

Имах намерение тайно да проникна в бивака на команчите и да измъкна оттам Джафар. Не можех предварително да знам дали ще са достатъчни само хитрост и сръчност, но бях твърдо решен в случай на нужда да употребя и сила както да използвам и оръжието си. Изобщо не мислех да потърся някаква помощ от моите спътници. Не исках отново да провалят всичко.

Не се съмнявах, че ще успея да се промъкна до пленника. Червенокожите не предполагаха, че сме наблизко и след като поставяха стражи вероятно вниманието им щеше да се насочи само към саваната, защото сигурно щяха да предположат, че единствено от тази посока може евентуално да ги заплаши някаква опасност. Както вече споменах и по-рано, откъм противоположната страна мястото бе обградено в полукръг от стръмно издигащи се скали, които поне през нощта изглеждаха неприсътъпни. При това вземах предвид и обстоятелството, че като прериян народ команчите не са добри катерачи и навярно щяха да сметнат околните скали за, непроходими, а аз може би щях да открия някое място където да е възможно човек да се спусне отгоре. Именно този път трябваше да избира, не биваше да се приближавам откъм саваната.

Скоро намерих каквото търсех. Точно в дъното, където при последното ми идване бяха лежали пленниците и където в момента все още се намираха покритите с одеяла вещи на команчите, скалата бе висока не повече от седем метра, а малко по-нагоре се отдръпваше назад толкова, че образуваше широка площадка, на която се бяха хванали няколко доста големи дървета. Над нея планинският склон не представляваше вече гола скала, а бе покрит с плодородна почва където растяха дървета и храсти. Вярно че бе твърде стръмен, но забелязах, че дори и през нощта не беше кой знае колко трудна работа човек да се изкатери по него или да се спусне на площадката. Клоните предлагаша предостатъчно здрава опора за ръцете. Достигнеш ли веднъж площадката, там можех да завържа около някое от дърветата ласото си и лесно да се спусна долу.

Щом напоихме конете отново ги възседнахме и поехме покрай подножието на възвишенията докато накрая открихме едно място, което представляваше отлично скривалище.

– Джентълмени, ще ви оставя тук – казах аз, – като ви поверявам коня и оръжията си. Но не напускате това място! Очаквам със сигурност, че поне този път ще обърнете внимание на думите ми!

– Отиваш някъде, така ли? – загрижено ме попита Джим.

– Да. Искам да потърся някое място откъдето мога да наблюдавам приближаването на команчите.

Премълчах истинското си намерение, понеже иначе без съмнение пак можех да очаквам да ми изиграят някой номер.

Ето че той незабавно подхвърли:

– Тогаво можем и ние да дойдем.

– Тъй! Току-що те предупредих и ето че пак искаш да ми пречиш. Нима е толкова трудно поне веднъж да се вслушаш в молбата ми?

При тези мои думи Тим Снъфъл пое дълбоко дъх сякаш се канеше да му дръпне някоя дълга реч и каза:

– Не се безпокой, сър! Джим ще се види принуден да остане тук.

– Ще ми обещаеш ли?

– Йес.

– И че ще задържиш Джим, ако реши да тръгне нанякъде?

– Йес.

– И никой друг не бива да се отдалечава!

– Well! Поиска ли някой да офейка, ще го сграбча за гърлото и ще му забия ножа си между ребрата. Името ми е Тим Снъфъл и държа на думата си.

След това голямо постижение в ораторското изкуство той отново пое дълбоко въздух и за да придаде по-голяма тежест на заканата си по-тупа с длан мястото където ножът му бе затъкнат в колана.

– Благодаря ти, драги Тим! Разумни думи каза. Надявам се, че докато се върна доброто ти намерение няма да се промени.

Отдалечих се с убеждението, че този ден никой нямаше да ми се бърка в работата. Бях взел с мен ласото си както и няколко здрави ремъка.

6. ПРИ ЖЪЛТАТА ПЛАНИНА

Никак не беше рано за моето начинание, понеже тъкмо в този момент слънцето изчезна и трябваше да побързам, ако исках да стигна до площадката в скалите, още преди падането на пълния мрак.

Отново поех към гробовете на вождовете, но недалеч от тях, където теренът ми позволяваше, се изкачих до средата на височината, след което продължих в посока на стръмния склон над гробниците и оттам започнах да се спускам. Отдолу това изглеждаше далеч по-трудно, отколкото бе в действителност. Ако внимавах достатъчно можех да се върна и през нощта, без да се опасявам от нещастен случай. Когато стигнах площадката все още бе твърде светло и аз можех да различа намиращия се под мен терен. Огледах дърветата. Корените им бяха достатъчно здрави за моя план и аз завързах единия край на ласото си за най-дебелото дърво. После легнах на земята.

Все пак не бе изключено сметките ми да излязат погрешни.

Какво ли не бе възможно да се случи и да попречи на команчите да дойдат или пък да провали провеждането на моето начинание! Но аз изпитвах онова чувство на сигурност, което никога не ме беше излъгало.

Минаваше час след час, и звездите ставаха все по-ярки и по-ярки. Според тяхното разположение вече приближаваше полунощ, когато най-сетне нейде отдалеч до мен достигна някакъв шум. Наострих слух. Дали бяха команчите? Шумът се засилваше. Беше тропот от многобройни конски копита по меката земя на саваната. Да, те идваха!

Скоро долових и гласовете им, а след малко се появиха и самите индианци, слязоха от конете и запалиха няколко огъня. На тяхната светлина можех всичко да наблюдавам. Тези хора се чувстваваха толкова сигурни, че и през ум не им мина да претърсят околността. Заведоха конете на водопой, а после ги натириха наблизко в саваната, където те се пръснаха и започнаха да пасат. След това команчите се разделиха на групи край огньовете откъдето скоро до мен достигна силна миризма на печено. Значи пътем се бяха натъкнали на дивеч.

Видях и Джафар. Беше вързан. Отнесоха го при най-отдалечения от мен огън. Индианците бяха изморени, понеже бяха яздили по-продължително и не по-малко усилено от нас. Ето защо бяха мълчаливи и бе близко до ума предположението, че веднага след вечерята ще легнат да

спят. И наистина така стана. Вождът даде своите заповеди, разпредели постове и се оттегли от огъня към подножието на скалите. Там той легна на земята по-далеч от своите хора и се загърна в одеялото си.

След като изцяло насочих вниманието си към пленника за съжаление скоро разбрах, че планът ми е трудно изпълним. Всички огънове изгаснаха. Но команчите продължиха да поддържат огъня на Джафар и оставиха при него двама пазачи, които изобщо не легнаха да спят. Постовите се бяха вече отдалечили. Бяха трима на брой. Сигурно трябваше да надзирават същевременно и конете. Навярно щяха да заемат такива позиции, че да преградят пътя към бивака откъм саваната.

Намеренията ми бяха тайно да измъкна Джафар. Долу под мен беше тъмно, следователно бе възможно незабелязано да се спусна по ласото. Ами после? Дватама пазачи непременно щяха да ме забележат докато се приближавах към огъня. Дори и да ми се удадеше с един бърз скок да се озова при тях и да ги поваля с юруците си, те пак щяха да имат възможност да се развикат. Щеше ли да ми остане време да срежа ремъците на Джафар? И как ли щях да избягам с него? И накъде ли? Към откритата савана? Но там стояха постовите! Или нагоре по ласото? Даже и ако Джафар умееше добре да се катери сигурно всички индианци щяха да се нахвърлят върху нас преди някой от двама ни да успее да стигне до площадката. Принуден бях да се откажа от плана си, ако не исках да изложа и себе си, и персица, на най-голяма опасност.

Но какво ми оставаше? Джафар трябваше да бъде освободен! Много просто! Нали долу под мен малко встрани лежеше вождът. Вярно, че щях да рискувам живота си, ако направех опит да го пленя, обаче до него можех да се добера по-лесно отколкото до персица, а в случай, че номерът ми се увенчаеше с успех пленникът щеше да е спасен – нали двамата можеха да бъдат разменени.

След кратко размисляне плъзнах надолу свободния край на ласото, което беше предостатъчно дълго и се спуснах по него. Щом стигнах долу внимателно се ослушах. Нищо не помръдваше. Вождът лежеше само на десетина крачки от мен. Сигурно спеше, защото иначе непременно щеше да долови причинения от мен макар и съвсем лек шум. При спускането нямаше как да не се докосна веднъж два в скалата, а възникналият незначителен шум бе ясно доловим за един изострен слух още повече, че разстоянието до То-кай-хун бе толкова малко.

Легнах на земята и запълзях към вожда. Той спеше с лице към скалите. Когато приближих ухо до лицето му долових тихо равномерно дишане. Тогава се полуизправих, здраво го стиснах с лявата си ръка за

гърлото и в същото време от дясно му нанесох юмручен удар по главата. По тялото му премина конвулсивна тръпка и после той притихна. Не се помръдна и когато пуснах гърлото му.

Първата половина на замисления номер беше успяла и сега важно бе незабелязано да пренесе вожда на площадката. Изправих се в цял ръст, вдигнах го и го занесох до мястото където висеше моето ласо. Там го сложих на земята и хвърлих поглед към огъня на пазачите. Те не бяха забелязали нищо, но видях как в този миг един от насядалите край огъня индианци стана и с бавни крачки тръгна точно в посоката където се намирах. Това можеше да се окаже гибелно за мен.

Преди всичко исках да затъкна устата на вожда и да го вържа, но в момента няха никакво време за тази работа, понеже команчът можеше да се озове при мен всеки миг. Бях почти сигурен, че щях да успея да го обезвредя, обаче дали това щеше да стане без какъвто и да било шум си оставаше твърде въпросително. И така трябваше бързо да напусна мястото си.

Ето защо прекарах края на ласото под мишниците на вожда, направих възел, а после се изкатерих горе по здравия петорно преплетен ремък. Щом стигнах на площадката най-напред се огледах за пазача. Той се намираше вече доста близо. Ако продължеше в същата посока щеше да премине на около петнайсетина крачки от То-кай-хун. Първата хрумнала ми мисъл бе да пропусна пазача, но бързо се отказах от нея, понеже все пак окото му може би щеше да забележи отсъствието на вожда. В такъв случай постът сигурно щеше да си каже, че в момента То-кай-хун се намира нейде другаде и отдалечаването му трябваше да си има своята причина. Следователно беше близко до ума, че щеше да дойде насам. Затова побързах да изтегля зашеметения вожд горе при мен.

Тази работа съвсем не беше лесна, а за съжаление ръбовете на скалата върху които се триеше ласото не представляваха твърд монолитен камък. Тя беше изветряла под въздействието на атмосферните явления. От нея се отчупи едно парче и падна долу. Това причини шум който беше доловен от индианеца. С бързи крачки той незабавно се приближи. Все още вождът висеше на около метър под мен и аз побързах да го изтегля на площадката, ала тази работа не мина тъй тихо. Команчът чу шума и се втурна към скалата. Щом стигна до нея погледна нагоре и въпреки тъмнината нямаше как да не забележи висещото на ласото тяло.

– Уф! – изненадано възкликна той и се завтече към мястото, където беше лежал вождът. Щом видя, че То-кай-хун не е вече там, пазачът отново се върна при скалата.

– Какво прави То-кай-хун горе? – попита той тъкмо в момента когато напълно изтеглих зашеметения човек върху площадката. – Нима вождът на команчите може да лети?

Не последва отговор. Това нямаше как да не събуди подозрението на пазача, защото ако човешкият силует, който току-що изчезна нейде горе по скалите действително беше вождът, той непременно щеше да отговори нещо на този въпрос. Очевидно в първите мигове индианецът не знаеше какво да предприеме. Какво ли трябваше да направи? Да вдигне тревога? Вождът не беше казал нито дума и вероятно желаше да запази в тайна необяснимото си катерене по скалата. Затова и пазачът се чудеше дали да мълчи, или да вдигне бивака на крак.

Докато команчът се колебаеше, аз освободих То-кай-хун от ласото и вързах краката и ръцете му. Но за съжаление в същото време той дойде на себе си. Вероятно, ако беше останал спокойно да лежи, щеше да е по-дълго време в безсъзнание, но докато го изтеглях нагоре той тук-там се удари в скалата, а това го накара по-бързо да дойде на себе си. Все още не бях вързал добре ръцете му и вождът се раздвижи. И понеже крайниците не му се подчиниха това още по-бързо му възвърна съзнанието и команчът отвори очи. Бях се надвесил над него и лицето ми бе толкова близо до неговото, че въпреки тъмнината ме позна тъкмо в мига, когато застаналият долу пазач, все още не превъзмогнал колебанието си, отново подвикна към скалата:

– Защо То-кай-хун не ми отговаря? Как се е изкачил горе и какво смята да прави там? Никой ли не бива да разбере, че е напуснал бивака?

В същия миг с глас, който проехтя надалеч, вождът извика:

– Олд Шетърхенд е тук, Олд Шетърхенд! Той ме отвлече! Помогнете ми! Изтичайте бързо зад ъгъла...

Затиснах устата му с лявата си длан, с десницата си допрях острието на ножа си в гърдите му и тихо го заплаших:

– Мълчи! То-кай-хун добре знаеше, че няма да го прониква, понеже ако исках да го използвам като заложник не биваше да го убивам. Най-важното за него бе да каже на хората си какво да правят а това не му беше невъзможно, защото можеше да движи главата си. Като я въртеше бързо от една страна на друга, той освобождаваше устата си. Вярно, че аз незабавно отново му я запушвах, но То-кай-хун все успяваше да се изплъзне от дланта ми и непрекъснато се редуваха мигове когато устата му бе свободна и когато бе затисната от ръката ми.

Той използва това обстоятелство и с различно продължителни прекъсвания успя да извика следното:

– Изтичайте бързо зад ъгъла... на скалата където може... да се изкачите горе... аз лежа тук... на площадката... и...

Не му разреших да говори повече. В момента не бе възможно да му запуша устата с някакъв парцал, защото той здраво стискаше зъби. Бях принуден отново да го зашеметя, което и направих с един силен юмручен удар.

Всички команчи се бяха събудили. Нямах нищо против да се бяха разкрещели, но те много умно запазиха такова спокойствие и тишина, че успяха да чуят всяка дума на своя вожд. Тъй като непрекъснато се опитвах да му запуша устата, виковете звучаха изключително тревожно. Това възбуди воините му до такава степен, че когато най-сетне млъкна, те нададоха яростни резове. Беше направо невероятно, че подобен вой може да излиза от човешки гърла. Чух как се втурнаха в посоката, описана им от То-кай-хун. Съвсем естествено, за мен бе много важно да не успеят да изпълнят заповедта му. Ето защо изкрещях така, че да ги надвикам:

– Стойте! Спрете и чуйте какво ще ви кажа! Напрегнах слух, но не долових никакъв шум. Значи команчите се бяха заковали на място и за това продължих:

– Аз съм Олд Шетърхенд и отново плених То-кай-хун. Останете ли спокойно тук в лагера няма да му се случи нищо лошо. Но започнете ли да се катерите по скалата, ще го пронижа с ножа си. Искам да освободя пленения бледолик. Щом настъпи денят ще чуете какви условия ще поставя на вас и на вожда ви.

За кратко време долу се възцари абсолютна тишина. Команчите размисляха. После чух глас:

– Уф! Олд Шетърхенд никога няма да убие един беззащитен пленник. Нека моите братя изпълнят заповедта на То-кай-хун!

– Уф, уф, уф, хииниииии! – отговориха му другите, надавайки бойния си вик и аз ги чух как се втурнаха да тичат.

Положението в което се намирах никак не беше за завидане. Наистина, нямах намерение да посягам на живота на вожда. Заплахата ми, че ще го убия не даде резултат. Воините му започнаха да се изкачват по височината. Но да нося То-кай-хун в тъмната нощ и то при такъв труден терен да избягам от преследвачите си съвсем не беше дреболия. Е да, ако всички бяха хукнали да ме гонят, бягството ми нямаше да е кой знае колко трудно. В такъв случай заедно с пленника си пак щях да се спусна долу и през изоставения бивак щях да офейкам към откритата равнина и описвайки дъга, щях да се добера до мястото където се намираха

спътниците ми. Колкото и дръзко да звучат тези думи изпълнението на подобен план щеше да е безопасно. Но за мое съжаление известен брой команчи бяха останали в лагера. Петима или шестима от тях се намираха при огъня, където беше персиецът, за да го охраняват още по-зорко. Над десетина други бяха застанали долу срещу скалата и зяпаха нагоре към мен. При това положение не можех да слеза от площадката.

И така, не ми оставаше нищо друго освен да предприема опасното катерене. На всичко отгоре ръцете ми трябваше да са свободни, за да си помагам с тях. Бях принуден да нося вожда на гърба си като го вържа за тялото си. Когато това стана, с помощта на ласото и след преодоляването на всички препятствия и трудности, аз започнах да се оттеглям по пътя, довел ме дотук. Крясъците на индианците бяха престанали и не чувах нищо друго освен причинявания от самия мен шум, който не бе възможно да избегна. Колко често трябваше да се държа за издатини в скалата, или за дървета, за да не се сгромолясам долу! И тогава прашяха сухи клони и се търкаляха камъни.

Червенокожите лесно можеха да чуят тези шумове, понеже в момента пазеха тишина. Безмълвно се катереха нагоре, а причинявания от мен шум им сочеше пътя. Единствената надежда, която хранех, се градеше върху особеностите на местността. Аз познавах пътя, а на тях сигурно им беше много трудно да преодоляват пречките, създавани им от непознатия терен. Така аз вървах все по-нататък и по-нататък ту изправен, ту като пълзях между дърветата, ту катерейки се по скали, ту пързайки се надолу по стръмни склонове. И всичко това с вожда на гърба!

За нещастие устата на То-кай-хун все още не беше затъкната. И ето че той отново дойде в съзнание, разбрах го по раздвижването му. Невъзможно му беше да помръдне ръце или да използва краката си поотделно. Но макар да бяха вързани, той можеше да ги движи нагоре надолу, свивайки ги в коленете. И вождът добре се възползва от тази възможност, за да ме рита по краката отзад зад коленете. Това значително утежняваше катеренето ми, но все пак вървах напред. Но в този миг му хрумна, че ще е по-добре, ако заработи с устата вместо с краката и се развика:

– Насам, насам воини на команчите! Тук съм! Мъкне ме на гърба си!

– Млък! – срязах го аз. – Говоря сериозно. Ако не кротуваш, ще ти забия ножа!

– Забий го! – отвърна ми той подигравателно. – А как ще освободиш пленника, ако ме убиеш?

Той продължи да крещи, като само от време на време млъкваше, за да си поеме дъх. Разбира се при това положение неминуемо щях да попадна в ръцете на хората му. Ето защо извадих ножа, допрях острието в гърлото му и го заплаших:

– Ако не млъкнеш, веднага ще ти прережа гръкляна! – Колко много разчиташе команчът на човечността ми пролича от факта, че продължи да крещи, макар да почувства ножа ми на врата си.

– Тук съм, воини на команчите! Елате незабавно насам! Това трябваше да се прекрати. Крясците му не само издаваха на хората къде се намирам, но ми и пречеха да доловя стъпките им в случай, че някои се озовяха нейде наблизко. Дали да го зашеметя за трети път? Но за тази цел трябваше първо да го развържа, понеже го носех на гърба си, а така щях да изгубя скъпоценно време. Затова посегнах с ножа през рамото си и леко забих острието му в горната част от гърдите на вожда.

– Куче! – изрева той.

– Още една дума и ще забия ножа си до дръжката в тялото ти!

При тези думи старият вожд млъкна, а аз останах няколко секунди напълно неподвижен, за да се послушам внимателно. Нищо не помръдваше. Но в този миг... ето, до мен долетяха неясни гласове, но не откъм склона на планината, а откъм подножието ѝ. Това ми издаде намеренията на индианците. Изкачването на стръмнината им се е видяло невъзможно, а виковете на вожда им бяха показали, че съм започнал вече да се спускам надолу. В такъв случай те трябваше само да ме изчакат и да ме заловят. Но не знаеха точно мястото където щях да се появя и бяха принудени да образуват дълга верига, която щом ме забележеха можеха да съберат. Оттам идваха и гласовете на команчите, подвикващи си един на друг.

Засега най-важното бе дали индианската верига щеше да се разпростре до скривалището на моите спътници. Ако наистина бе така, моето положение можеше да стане много опасно, понеже не беше сигурно дали въпреки присъщата им хитрост и енергичност двамата Снъфълси щяха да успеят да отблъснат неприятелите и да прикрият моето слизане от височината. Ето защо от този момент нататък започнах да се безпокоя за тях повече отколкото за самия себе си. Бях изминал вече най-трудната част от пътя си и спускането ми вървеше значително по-бързо. След десетина минути можех да бъда долу. Но ето че в същия миг внезапно изтрещя изстрел и някакъв глас извика:

– На ти за твоето любопитство, червенокож негоднико! Сега знаеш вече кои сме!

Беше гласът на Джим Снъфъл. Значи команчите бяха открили скривалището ни. Изстрелът по действува веднага – отначало неколцина индианци нададоха викове, а после към крясъците им се присъединиха и останалите. Това ми издаде дължината на образуваната от тях верига. Само след броени секунди чух още един изстрел и то на значително разстояние от мястото на първия. Веднага след него се разнесе гласът на Джим:

– Познавам този гърмеж. Драги Тим, ти стреля, нали?

– Йес.

– Само така! Дай им да разберат! Да видим дали ще могат да ни сторят нещо! За команчите туй ще е върховно преживяване!

Чуха се още няколко изстрела на които индианците отговориха с още по-силни викове. От тях разбрах, че команчите се отдалечават. Бяха получили един урок, който не можеха да пренебрегнат. След малко аз успешно се спуснах от стръмния склон. Долу заварих само един от двамата слуги на Джафар както и конете.

– Ти сам ли си тук? Къде са другите? – попитах аз.

– Няма ги – отвърна той. – Индианците се приближиха твърде много до нас и Джим Снъфъл бе на мнение, че трябва да ги прогоним.

В този момент долових шумолене в храсталаците и приближаващи се стъпки и човекът за когото току-що стана дума, се появи.

– Офейкаха – каза той без да ме забележи веднага, – и навярно скоро няма да се върнат. Дано само мистър Шетърхенд дойде по-бързо! Не ни стана съвсем ясно какво означаваха онези викове горе от стръмните скали. Кажете-речи звучаха така сякаш...

В същия миг погледът му падна на мястото където стоях. Той млъкна, направи две крачки към мен и после продължи:

– Zounds! Този пък кой е? Такъв дебелак като него човек все още не е...

– Само ти изглежда толкова дебел – прекъснах го аз. – Всъщност сме двама, мистър Снъфъл.

– Ха, ти ли си сър? – зарадвано възкликна той. – Слава Богу, че си...

– Тихо, тихо! – предупредих го аз. – Така си се разкрещял, сякаш трябва да те чуят чак в Мексико. Не знаеш ли колко наблизко са команчите?

– Наблизко ли? – изсмя се той. – И през ум не им минава! Е да, бяха наблизко, ама вече не са. Със собствените си очи видях как си плюха на петите. Дойдоха насам покрай подножието на планината вървейки един

подир друг, като навярно искаха да образуват верига, за да те заловят. Ама ние ги разпръснахме.

– Успяхте ли да ги прогоните?

– Йес, успяхме и то как. Моят Тим заедно с останалите е по петите им, а аз се върнах, тук, за да те чакам.

– Ако е така тогава си се справил много добре и трябва да ти благодаря, че си ме отървал от индианците. Ето ръката ми, мистър Снъфъл. Вече разбрах, че мога да разчитам на теб.

– О, що се отнася до благодарността ти, тя е напълно излишна. Та нали вчера бяхме загазили в къде-къде по-опасно положение, от което ти ни измъкна. Но въпреки това – ето ръката ми! Уверявам те, че да стисна десницата на Олд Шетърхенд за мен е върховно преживяване. Но я ми кажи кой е този човек?

– Свали го от гърба ми! Нима не го позна по гласа? Та той крещеше достатъчно силно.

Джим развърза ласото и спусна пленника на земята. После се взря в лицето му и смаяно възкликна:

– Zounds! Та той е То-кай-хун, старият сатана! Как се докопа до него? Навярно съвсем случайно, а?

– Не, това ми беше целта.

– Невъзможно! Да не би да искаш да кажеш, че си тръгнал от тук с намерението да отвлечеш любимия вожд на команчите?

– Не е точно така. Тръгнах да измъкна мистър Джафар. Но се оказа изключено, понеже го охраняваха много зорко. Тогава „помолих“ вожда да ме придружи, тъй като щом е в ръцете ни, все едно че мистър Джафар е свободен.

– Пак си им скроил майсторски номер!

– Този път наистина не беше лесно. Но в момента е по-важно да насочим вниманието си към други неща. Несъмнено индианците ще са страшно настървени да освободят вожда си. Докато е светло те няма да дръзнат да се приближат до нас, но през нощта не е изключено някоя тяхна хитрост да има успех. Изстрелите са им издали къде се намираме. Ние сме в самия край на равнината в подножието на планината. На тях им е нужно само да образуват верига, която, описвайки полукръг навътре в саваната, вдясно, от нас отново да се затвори като стигне до самите скали. Така ще се окажем обградени и команчите ще могат да...

Тук бях прекъснат от появяването на Тим Снъфъл.

– Слушай, драги Джим – каза той, – изглежда сякаш червенокожите са... а-а, та това си самият ти, мистър Шетърхенд! Ами кой лежи на

земята?

– То-кай-хун – отвърнах аз.

– Neigh-day! Ти ли го плени?

– Да. Идваш, за да ни съобщиш нещо ли?

– Йес, мистър Шетърхенд. Изглежда команчите ни кроят някакъв нов номер!

– Как стигна до този извод?

– Видях че бавно се промъкват към откритата равнина.

– Джим, чуваш ли, че имах право? Команчите започват да изпълняват онзи план, за който говорих. Побързайте да съберете всички наши хора! Нека безшумно дойдат тук и се приготвят за път. Междувременно аз ще поохладя ентузиазма на индсманите.

Взех карабината „Хенри“ и се отдалечих между хресталаците в посока на откритата прерия. Там легнах на земята и запълзах по радиуса на полукръга, който според предположението ми команчите се канеха да образуват. Когато ми се стори, че съм напред достатъчно, аз спрях и зачаках. И наистина ето че те се зададоха от ляво – бавно, приведени, един подир друг. След като първият от тях се приближи на около четири-пет крачки стрелях няколко пъти, но без да се целя в когото и да било и извиках:

– Назад! Тук с Олд Шетърхенд! Кой ще се осмели да продължи?

Разнесе се многогласен вик на уплаха и червенокожите изчезнаха. Стрелях още няколко пъти във въздуха, а после се изправих и побързах да се върна в скривалището ни. Там се бяха събрали вече всички мои спътници и Тим Снъфъл ме попита:

– Сър, ти стреля. По кого?

– По индианците! Или да не мислиш, че съм си направил удоволствието да сваля няколко звезди от небосклона?

– Значи команчите наистина са се промъкнали към прерията, за да ни обградят?

– Да.

– И после?

– Плюха си на петите.

– Значи можем да останем тук, а?

– Не, защото съм убеден, че ще повторят опита си, но нейде по-далеч от тук. И така, хайде да изчезваме!

Вождът чу целия ни разговор. Не виждах причина да крием от него намеренията си. Той не беше казал нито дума нито бе издал някакви признаци на живот. След като преметнах пушките си през рамо и се

качих на коня, аз накарах спътниците си да ми го подадат и го сложих пред мен напреко на гърба на животното. После се насочихме към равнината и яздохме до мястото където при първото си идване в тази местност веднъж вече бяхме разменили пленения вожд. Там слязохме от седлата, спънахме конете и седнахме на земята. Команча поставихме в средата на кръга ни. Едва сега намерих време да разкажа как бях заловил То-кай-хун. Всички ме слушаха с нескрито удивление.

Все още не бях приключил разказа си, когато откъм планината долетя многогласен рев.

– Команчите са – каза Пъркинс. – Какво ли означава тази хубава хорова песен, мистър Шетърхенд?

– Отговорът е много прост. Макар че ги прогоних, те все пак са осъществили намерението си да ни нападнат. Обградихме ги и по даден знак всички вкупом са нахлули в него.

– Но птичките са вече отлетели!

– За нас е цяло щастие, че стана така. Команчите са обзети от голяма ярост, която ги е накарала да нададат такъв рев. Разгневеният вожд не успя да се сдържи и злобно изсъска:

– Ти каза, че команчите реват от ярост, но аз те уверявам, че ще зареват и от радост!

– Pshaw! – отвърнах аз. – Тяхното крещене е чиста глупост, а последните ти думи са още по-безразсъдни.

– Мълчи! То-кай-хун никога не изрича безразсъдни думи. Той добре знае какво говори.

– А аз знам какво си мислиш. Твоите воини ще си кажат, че искам да разменя пленения бледолик и следователно още рано сутринта ще трябва да разговарям с тях. Затова няма да се отдалечавам много от лагера им. Сега се питат къде ли ще прекарам нощта и къде ли ще преговарям с тях и отговорът, който ще си дадат сигурно ще е следният: там където веднъж вече преговаря с нас. И така, те ще използват нощта, за да се опитат отново да ни нападнат.

– Уф!

– Но няма да имат успех – продължих аз, – макар ти да залагаш последната си надежда на това нападение. Ако не таеше подобна надежда да изречеш онази заплаха. Както виждаш твоите думи са не по-малка глупост от крясъците на воините ти.

Съвсем съзнателно си послужих с думите глупост и безразсъдност. То-кай-хун беше нарушил даденото обещание и бе необходимо да го накарам да се почувства толкова засрамен и опозорен доколкото това бе

съвместимо с моите обичайни принципи. Той не ми отговори и аз продължих:

– Ти изобщо не си достоен един истински воин да разговаря с теб, понеже опозори калюмета и не спази мира, който ни обеща.

– За мен е свещен само моят калюмет, но не и твоят. Защо не си послужи с моя калюмет. Олд Шетърхенд е много по-глупав, отколкото другите хора, обиждани от него с тази дума.

– Не съм постъпил нито глупаво, нито съм бил прекалено доверчив. Ако бях пушил твоята лула на мира даденото обещание щеше да е за мен също толкова свещено колкото ако беше подпечатано с моя собствен калюмет. Но аз познавам коварството ти и разказах на спътниците си подлите ти кроежи. Въпреки всичко не те принудих да си послужиш с твоята лула вместо с моята. Не го направих, защото знам, че нямам причина да се страхувам от теб. В сравнение с мен си жалък червей, който мога да смачкам всеки миг.

– И какво ще стане тогава с бледоликия, който е в ръцете ни?

– Pshaw! Не разчитай много-много на това! Дори ти да не беше наш пленник, аз пак щях да го освободя.

Ясно ми беше, че не след дълго команчите отново щяха тайно да се промъкнат до бивака ни. То-кай-хун не биваше да види какви предпазни мерки щяхме да вземем. Затова накарах да го обърнат с гръб към нас и тихо започнах да се съветвам с моите спътници. Решихме Снъфълсите, Пъркинс, другите двама водачи и аз да тръгнем срещу евентуалните съгледвачи, а двамата слуги на Джафар да останат при вожда. Ние шестимата легнахме на земята и пълзешком изминахме известно разстояние. После им дадох указания да се разтеглят във верига дълга около четиридесет крачки, която да е ориентирана перпендикулярно към планината. Самият аз заех позиция в средата на тази права линия но изтеглен малко по-напред. Изпратеха ли команчите съгледвачи, за да разберат къде лагеруваме, непременно щяха да се натъкнат на нашата верига.

И този път не се бях излъгал. Не измина и половин час и ето че чухме гласа на Джим Снъфъл:

– Някой се кани да се промъкне между нас двамата. Дръж го здраво, драги Тим!

– Йес!

Двамата братя бяха залегнали от дясната ми страна – пръв беше Тим, а после следваше Джим. Огледах се и забелязах как, Тим се втурна към някакъв човешки силует, който току-що се изправяше на крака и се опитваше да избяга. С големи скокове човекът се насочи към мястото

където лежах аз. Беше команч. Оставих го да се приближи на десетина крачки от мен и тогава внезапно се изпречих пред него. От уплаха той се закова на място макар и само за броени секунди, ала това време бе достатъчно, за да се озова при него с два скока, да го съборя и притисна на земята, докато Снъфълсите се притекоха и ми помогнаха да го вържем. Команчът не оказа никаква съпротива и не издаде нито звук.

– Спихаме го! – тържествуващо каза Джим. – Дали с него е имало и други?

– Доколкото познавам индсманите не е имало, понеже щяхме да ги забележим едновременно с него. Сам е – отвърнах аз. – Отнесете го при неговия вожд, а после да изчезваме оттук!

– Да изчезваме ли? Че къде ще ходим?

– Ще се преместим недалеч на някое място където няма да ни търсят. Току-що ми хрумна един план. Преди малко казах на вожда, че ще освободя пленения бледолик и без да го разменям срещу него. Тъкмо това се каня да направя. Отивам при гробовете на вождовете, където е пленникът.

– Но тогава ще попаднеш в ръцете на индсманите.

– Те не са там.

– Кой ти каза?

– Ето този съгледвач. Той хукна да бяга от вас двамата. Естествено имаше намерение да отиде при другарите си и те сигурно се намират в посоката накъдето пое команчът. И понеже се натъкна на мен, идвайки от дясно, червенокожите трябва да се търсят нейде наляво, там където са се спрели като не са ни заварили в скривалището. Освен това си правя и следното заключение: докато се намирах горе на скалата долу под мен се насъбраха повече от десет команчи, а други шест стояха при мистър Джафар. – Когато си отидох това не е било повече необходимо. Сигурно при пленника са останали най-много двама пазачи, а с тях лесно ще се справя. Другите са се присъединили към воините, тръгнали да ни нападнат.

Когато се върнахме при То-кай-хун и той видя новия пленник, вождът задълго спря върху него втренчения си поглед, ала нищо не каза.

– Е, какво става с твоята самоувереност? – попитах го аз. – Ще те освободят ли воините ти? Ние заловихме техния съгледвач.

– Въпреки всичко ще дойдат! – изфуча той.

– Може и да дойдат тук, но не и на мястото където отиваме. Скоро ще разбереш, че твоите надежди те лъжат също както ти искаше да излъжеш нас.

Развързахме краката на То-кай-хун и на съгледвача, за да могат да вървят. После си избрахме едно място отдалечено почти на два километра. Постъпих така, за да не би някой вик за помощ на вожда да достигне до слуха на команчите. След като внуших на спътниците си как би следвало да се държат, аз се отдалечих за да приведа в изпълнение новия си план. Сегашният ни бивак се намираше на малко по-голямо разстояние от гробовете на вождовете. Докато успееш да стигна до тях сигурно щеше да измине около час от пленяването на съгледвача. Въпреки това не се съмнявах, че индианците щяха да продължат да стоят на своята предполагаема позиция. Забавянето на разузнавача им с един час далеч не беше причина толкова скоро да се разтревожат. Бях доста сигурен, че при гробниците нямаше да срещна особена съпротива.

Това предположение се оказа съвсем правилно, понеже щом се промъкнах между храстите и се озовах срещу въпросното място на светлината на все още горящия огън забелязах само двама пазачи, седнали близо до пленника. На всичко отгоре за мен бе добре дошло и благоприятното обстоятелство, че индианците бяха с гръб към мен.

Легнах на земята и предпазливо запълзах към тях. По между ни нямаше вече храсти, а тревата бе толкова ниска, че не ми предлагаше никакво прикритие. Трябваше да се придържам в сянката хвърляна от двамата команчи в посоката откъдето се приближавах. Това бе трудна, но не и невъзможна задача. Най-сетне се озовах само на няколко крачки от тях. После безшумно се изправих и изваждайки револвера, с два-три скока застанах зад гърба на червенокожите. При шума от крачките ми двамата пазачи бързо се извърнаха. Изненадани те не успяха да отворят уста, но запазиха достатъчно самообладание, за да хванат дръжките на ножовете си и да се опитат да скочат на крака.

– Останете си на местата и не мърдайте иначе ще ви застрелям! – заплаших ги аз.

– Уф, уф! – възкликна единият. – Поразяващата ръка!

– Да, аз съм Поразяваща ръка. Не ми ли се подчините безусловно, загубени сте, а заедно с вас и вождът ви. Хвърлете ножовете!

Те се подчиниха. Приблжих се до Джафар и прерязах ремъците му докато с револвера в другата си ръка държах пазачите в шах. После подканих персиеца:

– Вземи ремъците и вържи ръцете и краката на тези червенокожи джентълмени!

Той се изправи, за да изпълни нареждането ми. Тогава един от команчите заяви:

– Няма да позволим да ни вържете!

– Не се ли подчините ще ви застрелям, а и ще ви взема амулетите и скалповете и ще ги хвърля в огъня. После ще видите дали някога ще можете да попаднете във Вечните ловни полета!

– Уф! – възкликнаха те изплашено. След това повече не възразиха. Заплахата ми прекърши желанието им за съпротива. Персиецът ги върза.

– Ограбиха ли те, мистър Джафар? – попитах го аз.

– Да – отвърна лаконично той.

– Кой взе вещите ти?

– Вождът. Но у него има само дреболии. Всичко по-ценно бях сложил в товарното седло.

– То е в ръцете ни.

Обръщайки се отново към двамата пазачи, аз казах:

– Виждате до какво ви доведе вашето коварство и вероломство. Вашият пленник е пак свободен, а То-кай-хун е отново в моя власт. Сега ще напуснем това място. Един от вас ще ни придружи, за да стане свидетел на уговорката ми с вожда и после пак ще се върна тук като негов пратеник. То-кай-хун ще продължи да язди с нас докато се намерим извън всяка опасност. Затова ще взема неговия кон.

Джафар доведе своя жребец, а също и животното на вожда. Той донесе оръжията и останалите вещи, които се намираха на мястото където преди време беше лежал То-кай-хун. Освободих краката на един от пазачите, а после завързах ръцете му за стремето си. Запуших устата на неговия другар, за да не може да вика. След това стъпках огъня и докарахме конете.

Щом се озовахме в откритата равнина персиецът даде израз на чувствата си:

– Сър, за какво ли не трябва да ти благодаря! С всеки изминал час дългът ми към теб нараства. Ето че сега отново ме освободи.

– Но го правя за последен път! – казах аз най-сериозно.

– Разбира се! Мисля повече да не попадам в ръцете на тези сатани.

– Ако и в бъдеще си все така непредпазлив това неминуемо ще се случи.

– Що се отнася до мен, сигурно няма да се повтори.

– Да се надяваме. Я чуй!

Нейде зад нас се разнесе силен рев.

– Защо команчите крещат така? – попита персиецът. – Да не би да са заловили спътниците ни?

– Не. Та нали те са пред нас. Това е яростната реакция на индианците, когато са разбрали, че няма да могат да освободят вождя си. Върнали са се в своя бивак и са забелязали, че сме те спасили и сме отвлекли още един техен воин.

– Но ще ни преследват!

– Нека се опитат! Впрочем можеш да се радваш, че номерът ми успя, понеже иначе днешният ден щеше да е последният в живота ти.

– Наистина ли мислиш, че щяха да ме убият?

– Без милост и състрадание.

– Ужасни хора! И при нас живеят полудиви племена от които човек трябва да се пази, но все пак те не са толкова кръвожадни като индианците.

– С помощта на собствения си опит мога да ти докажа тъкмо обратното. Колко често в Ориента е бил заплашен животът ми само защото не съм мюсюлманин! А индианецът не знае що е религиозна омраза и е станал враг на белите само защото те непрекъснато и с всички средства се мъчат да го унищожат. Той просто защитава живота си. Това е всичко.

– Тогава ми обясни какво зло съм причинил тъкмо на тези команчи!

– Първо и ти си бял, и следователно си техен враг. Те не питат какво е личното ти отношение към тях. Освен това в момента пътуваш през техните земи и то без да си ги питал дали имат нещо против или не.

– Че какво могат да имат против?

– Да не би нищо? Нима аз имам право да пътувам из Персия така както например сега ти пътуваш тук?

– Разбира се!

– Наистина ли? Да бивакувам и да спя където пожелаея? Да се прехранвам както си поискам? Да стрелям по добитък, елени и други подобни животни както ми се хареса? Да отнемем прехраната на законния собственик на земята, без да му позволявам да каже каквото и да било?

– Хм!

– Да, хм! Няма ли право всеки шейх още на вашата граница да иска данък от чужденеца, решил да мине през земите му?

– Така е.

– Ако някой тукашен вожд поиска същото, вместо заплащане ще получи куршум. Някога индианците са наброявали милиони и целият континент е бил тяхна собственост. От тези милиони са останали едва ли не само шепя хора, които безжалостно биват гонени от едно място на друго. Е, кой тогава е жестокият – индианецът или белият?

Персиецът не отговори, ала вързаният за стремето ми команч, който горе-долу бе разбрал думите ми, възкликна:

– Уф, Уф! И това го казва Олд Шетърхенд, макар че е бледолик!

– Винаги съм го казвал.

– Тогава ти си истински приятел на всички червенокожи мъже.

– Да, така е, и вие ще направите по-добре, ако не ни досаждате с вашето преследване.

– Иска ми се да го съобщя на моите братя, но не знам дали ще мога да се върна при тях. Ще ме освободи ли Олд Шетърхенд?

– Да. Ти ще присъстваш на разговора ми с вашия вожд. После ще те освободя, за да съобщиш на воините на команчите какво сме говорили с То-кай-хун.

Междувременно бяхме стигнали в непосредствена близост до мястото където бяхме оставили нашите спътници. Тъй като тук, в откритата прерия, посред нощ нямаше никакъв ориентир, аз изсвирих силно с уста и ми отговориха – изобщо не се бях отклонил от правилната посока. Посрещна ме гласът на Джим:

– Хей, сър! Ти ли си или свири някой друг?

– Аз съм.

– А ти... ха, та това са трима души вместо един! Дали мистър Джафар...

– Аз съм свободен! – прекъсна го персиецът, скачайки от коня. – Мистър Шетърхенд ме измъкна!

– Zounds! Това е пак един майсторски номер! А кой е третият джентълмен? Команч ли е? Туй е далеч повече от очакваното! Не си ли на същото мнение, драги Тим?

– Йес – отговори брат му. Но противно на обичайния си пестелив начин на изразяване този път добави: – Това е великолепен номер. Признавам, че кажи-речи ме шашна.

– Така ли? Но аз съвсем не съм очарован, понеже да имам шашнат брат туй съвсем не е върховно преживяване.

Междувременно и аз слязох от седлото. Щом То-кай-хун видя, че действително съм довел неговия пленник, както и друг команч, той издаде едно гневно „уф!“ но иначе не каза нищо. Спътниците ми поискаха да научат как съм измъкнал Джафар от плен. Заявих им:

– Ще разбере те, когато ни остане повече време. А сега преди всичко трябва да разговарям с То-кай-хун. Искам да се подсигурия срещу повторно нарушаване на дадената дума от негова страна. После се обърнах към вожда:

– Нека То-кай-хун чуе думите ми! Той не удържа на даденото обещание и затова би трябвало да го убия. Животът му е в ръцете ми, но аз ще му го подаря. Обаче засега все още няма да го освободя, защото пак ще започне да ни преследва.

– Няма да ви преследвам – подхвърли той.

– Е да, но аз не вярвам на нито една от думите ги. Който веднъж излъже Олд Шетърхенд, той губи завинаги доверието му. Ти ще яздиш заедно с нас и то вързан върху коня! Воините ти няма да ни преследват, а ще чакат завръщането ти тук! Забележа ли, че са по петите ни, ще те застрелям!

– Уф! Те няма да се съгласят да чакат.

– Ще са принудени да останат тук понеже така ще им заповядаш.

– А кой ще им го каже?

– Ето този воин, когото доведох.

– Уф! Значи ще го освободиш?

– Да. Но ние незабавно ще тръгнем на път. Преди това обаче ще взема амулета ти. Остана ли доволен от теб, ще ти го върна и ще ти разреша да се завърнеш при твоите хора. Но ако не се съобразяваш с волята ми, амулетът ще бъде унищожен.

– Наистина ли ще удържиш на думата си и ще ме пуснеш да си вървя с моя амулет?

– Да.

– А как ще постъпят другите бледолики?

– Обещавам ти да застрелям всеки, който не се съобрази с дадената от мен дума.

– Вярвам ти! Нека подкрепим споразумението си с лулата на мира!

– Всъщност не е необходимо, понеже Олд Шетърхенд изпълнява обещанията си и без калюмета. Но нека бъде както искаш. Ще изпушим лулата на мира, но ще използваме твоята. Ти знаеш защо!

След приключването на тази церемония То-кай-хун даде на своя воин желаната от мен заповед. Аз развързах пратеника и той бързо изчезна в тъмнината на нощта. С него тръгна и плененият преди него съгледвач. После взех амулета на вожда и го пяхнах в джоба си. Вързахме То-кай-хун върху неговия кон и яздохме през цялата нощ докато найсетне сутринта конете ни се измориха толкова много, че бяхме принудени да им дадем почивка.

В същото време Джим Снъфъл направи предложение някои от нас да се върне и да се опита да разбере дали команчите ни преследват. Аз обаче го сметнах за излишно, понеже бях убеден, че този път те щяха да

се подчинят на заповедта на вожда си. Ставаше въпрос не само за живота му, а и което бе по-важно – за неговия амулет.

Три дни по-късно стигнахме границата на Ню Мексико и за мен бе вече крайно време да се разделя с групата, за да поема в първоначалната си посока. Развързах ремъците на То-кай-хун, върнах му амулета и му казах, че е свободен, но не бива да използва свободата си, за да приведе в изпълнение стария си план да нападне селищата на белите, понеже щях да намеря начини и средства да предупредя хората. Той си тръгна без да каже нито дума. Повторно му бях подарил живота, но бях убеден, че ако се срещнем отново, щеше да гледа на мен като на враг.

Кратко беше сбогуването ми с Пъркинс и другите двама водачи, които не бяха свършили никаква работа. Джим Снъфъл ми подаде и двете си ръце и каза:

– Сър, по време на нашето пътуване не винаги бяхме на едно и също мнение. Но един разумен човек трябва да има достатъчно ум, ако иска да постъпва благоразумно като всеки благоразумен мъж. Затова и ние проуяхме, че ти винаги беше прав. Ще ни простиш ли?

– С удоволствие, драги Джим.

– Благодаря ти. Но какво каза? Драги Джим? За това ти благодаря специално, защото един Олд Шетърхенд да ти каже „драги Джим“ е върховно преживяване. Не си ли на същото мнение скъпи Тим?

– Йес.

– Well!

Значи се разделяме като приятели. Много ще се радваме пак да те видим. Ние ще яздим още известно време с мистър Джафар, може би до Санта Фе където той ще намери добри водачи за пътя до Сан Франциско. И тъй, сбогом, мистър Шетърхенд, и не забравяй двамата стари Снъфълси!

Стиснах му ръката, подадох десницата си и на неговия брат като им обещах:

– С удоволствие ще си спомням за вас. Или може би трябва да ви забравя, а драги Тим?

– Не – отговори той кратко, но развълнувано, обърна коня си и препусна подир другите.

В момента само Джафар остана при мен.

– Сър – каза той, – не искам сега да изброявам всичко каквото ти дължа, но много ми се иска някога да мога да ти се отплатя. Дали ще е възможно?

– Казват, че всичко било възможно.

- А дали пак ще посетиш племето на арабите шаммари?
- Не мога да ти обещаая, но не е изключено.
- Ще стигнеш ли до Персия?
- Не е вероятно.
- Не можеш ли да определиш по-точно по кое време?
- Не. Аз съм като птица без гнездо. А тя лети накъдето си по иска.

Значи не е възможно да кажеш кога и къде можем да се срещнем. Не е толкова важно какво съм в момента, а не знам какво ще стана по-късно. Но съм убеден, че все ще има какво да чуеш за мирза Джафар, сина на мирза Масук. Запомни това име! И за да се сещаш от време на време за мен, позволи ми да ти предложа това оръжие за спомен. Всъщност то бе и поводът да се запозная с теб и да ме спасиш. Ще ми направиш ли удоволствието да го приемеш?

Джафар ми подаде ханджара, който му бях върнал след като го освободих.

– Всъщност не би трябвало да приемам такъв подарък, понеже е извънредно скъпоценен. Но ще...

– Извънредно скъпоценен за човека, който ми спаси живота? – прекъсна ме той. – Искаше ми се да можех да те възнаградя още по-богато! Може би ще е възможно да го сторя по-късно. Но във всички случаи ти обещавам едно – човекът, който ми покаже този ханджар може да бъде сигурен, че ще направя за него всичко каквото пожелае, стига само да е във възможностите ми. Сбогом, приятелю! Другите са вече толкова далеч напред, че едва ги виждам.

– Сбогом! Благодаря ти за ханджара! Но все пак не си пожелавам някога тъкмо той да ми послужи за препоръка пред теб.

Стиснахме си ръцете, после се разделихме и тръгнахме в различни посоки – той пое на запад, а аз се отправих към Нъгит-Хил.

Думите на Джафар от последния ни разговор прозвучаха доста самоуверено, сякаш той знаеше с голяма сигурност, че някога ще стане човек с голяма власт и влияние. Какво представляваше в момента? Това бе загадка. Не беше споменал нищо за себе си, нищо за своя живот, за плановете си, а аз бях проявил достатъчно такт да не го разпитвам по тези въпроси. Всъщност той може да бъде и малко по-откровен към мен, понеже ми дължеше живота си, но и така беше добре, защото... дали изобщо някога щяхме да се видим? *Ma scha Allah jekun, wa ma lam sch'a Allah jikun*, – каквото пожелае Аллах то става, а каквото не желае не става!

КРАЙ

© 1992 Веселин Радков, превод от немски

Karl May
To Kei Chun

Сканиране и разпознаване: Неизвестен любител на автора
Редакция: Voman, 2007

Публикация:

Карл Май
ТО-КАЙ-ХУН
ИЗДАТЕЛСТВО ОТЕЧЕСТВО, Том 9
СОФИЯ, 1992

TO KEI CHUN, BD.26
KARL MAY VERLAG, BAMBERG, 1954

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/3434>]